

บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคง
ของจังหวัดชายแดนภาคใต้

นางสาวประไพวัลย์ ศิริโยธา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2552

**The Role of the National Intelligence Agency on the Security
of the Three Southern Border Provinces**

Miss Prapaiwan Siriyotha

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Political Science in Politics and Government

School of Political Science

Sukhothai Thammathirat Open University

2009

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

ชื่อและนามสกุล นางสาวประไพวัลย์ ศิริโยธา

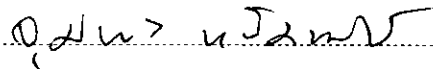
แขนงวิชา การเมืองการปกครอง

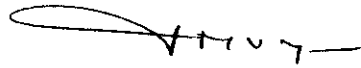
สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

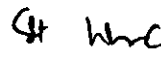
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. ปธาน สุวรรณมงคล
2. รองศาสตราจารย์สุปนวรรต พรหมอินทร์

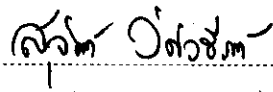
วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2553

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จุมพล นิมพานิช)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปธาน สุวรรณมงคล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุปนวรรต พรหมอินทร์)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิศวรธีรานนท์)

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ปธาน สุวรรณมงคล รองศาสตราจารย์ฐปนรรัต พรหมอินทร์ อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา และมารดา ให้กำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ตลอดมา ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อร่วมงานทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและขอบคุณผู้ที่ให้สัมภาษณ์ทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชารัฐศาสตร์ และอาจารย์ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ให้ความรู้รวมทั้งแนวคิดต่าง ๆ ในระหว่างที่ศึกษาในระดับปริญญาโท รวมทั้งขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำด้านเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อกับทางมหาวิทยาลัย จนทำให้ได้รับความสำเร็จในครั้งนี้

ประไพวัลย์ ศิริโยธา

กันยายน 2553

ชื่อวิทยานิพนธ์ บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้
ผู้วิจัย นางสาวประไพวัลย์ ศิริโยธา **รหัสนักศึกษา** 2508000037
ปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. ปธาน สุวรรณมงคล (2) รองศาสตราจารย์
 รุปนรรต พรหมอินทร์ **ปีการศึกษา** 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ (2) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ (3) ทิศทางของบทบาทและการทำงานในอนาคตของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติการที่เป็นข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ (1) กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 6 คน (2) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ จำนวน 19 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า (1) บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี 2 บทบาท คือ 1.1 การปฏิบัติงานด้านการข่าว ได้แก่ การรวบรวมข่าวสาร การดำเนินการวิธีต่อข่าวสาร การกระจายข่าวกรอง และการรายงานข่าว 1.2 การบูรณาการด้านการข่าว จากกลุ่มผู้ปฏิบัติหน้าที่ ทหาร ตำรวจ กระทรวงมหาดไทย และจากกระทรวงการต่างประเทศ (2) ปัญหาและอุปสรรค คือ ขาดการบูรณาการด้านการข่าว ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ การไม่มีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ ขาดงบประมาณ และขาดความรู้ ความเข้าใจในภาษา วัฒนธรรม ประเพณีของคนในพื้นที่ (3) ทิศทางบทบาท คือ การมีบทบาทในการกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบายในการแก้ไขปัญหา การเป็นหน่วยงานหลักด้านการข่าว การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร ส่วนการทำงานในอนาคต คือ บูรณาการด้านการข่าวระหว่างหน่วยงานความมั่นคง ยึดตามนโยบายของรัฐบาลเป็นหลัก หน่วยงานความมั่นคงควรมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และควรปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตข่าวกรอง

คำสำคัญ บทบาท สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ความมั่นคง จังหวัดชายแดนภาคใต้

Thesis title: The Role of the National Intelligence Agency on the Security of the Three Southern Border Provinces

Researcher: Miss Prapaiwan Siriyotha; **ID:** 2508000037; **Degree:** Master of Political Science (Politics and Government); **Thesis advisors:** (1) Dr. Pathan Suvanamongkol, Associate Professor; (2) Thapanat Prom-in, Associate Professor; **Academic year:** 2009

Abstract

The objectives of this research were to study: (1) the role of the National Intelligence Agency (NIA) in promoting security in the southern border provinces; (2) the problems the NIA experiences in that role; and (3) future trends for the NIA's work in promoting security in the southern border area.

This was qualitative research. The sample population consisted of 6 administrators and 19 operations level employees of the NIA. Data were collected using guided interviews and analyzed using descriptive analysis.

The results showed that (1) the NIA had 2 major roles in security in the southern border provinces: 1.1) news work, consisting of collecting news and information, processing information, disseminating intelligence, and news reporting; and 1.2) intelligence compilation work, consisting of integrating information from military personnel, police, and officials from the Ministry of Interior and the Ministry of Foreign Affairs. (2) The NIA faced the problems of lack of integration, lack of personnel, lack of laws to protect NIA personnel, lack of budget, and lack of knowledge and understanding of the language, culture and traditions of the local population. (3) In the future the NIA should have increased roles in setting policies and strategies, solving problems, and acting as the main source of news and intelligence. The NIA should work more to integrate intelligence among the agencies involved with national security, should base its work on government policy, involve other agencies in problem solving, and improve the efficiency of its intelligence production work.

Keywords: role, National Intelligence Agency, national security, southern border provinces

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
ข้อจำกัดในการวิจัย	5
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	27
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์	41
ตอนที่ 2 บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของ จังหวัดชายแดนภาคใต้	43
การบูรณาการด้านการข่าว	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	
ด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้	81
ตอนที่ 4 ทิศทางการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของ	
จังหวัดชายแดนภาคใต้	91
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	103
สรุปการวิจัย	103
อภิปรายผล	109
ข้อเสนอแนะ	113
บรรณานุกรม	115
ภาคผนวก	121
ก แบบสัมภาษณ์	122
ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	128
ค พระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. 2528	130
ง คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี	134
ประวัติผู้วิจัย	140

ณ

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	42

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่ที่ประกอบด้วย 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล และสงขลา ประชาชนส่วนใหญ่มีเชื้อสายมลายู นับถือศาสนาอิสลาม ใช้ภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างสูงมีทรัพยากรธรรมชาติทั้งบนบกและในทะเล แต่เป็นที่น่าเสียดายที่ทรัพยากรเหล่านี้ยังนำมาใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มທີ່นัก (เพ็ญภาค จันโทริ 2540: 1) เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาขัดแย้งทั้งในด้านสังคมเศรษฐกิจ การเมืองการปกครองและการรักษาความสงบเรียบร้อย จากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยทุ่มเทความพยายามในการแก้ไขปัญหามาโดยตลอด เพื่อสถาปนาความมั่นคงในพื้นที่ (เจษฎา อรุณีพัฒน์พงศ์ 2529: 1)

จากสภาพทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ ซึ่งเป็นจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศ รัฐบาลมีความรู้สึกมาตั้งแต่อดีตแล้วว่าเป็นพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจากศูนย์กลางอำนาจ และจังหวัดชายแดนภาคใต้เกือบทุกจังหวัดยกเว้นปัตตานี ต่างก็มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศมาเลเซียและมีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด รวมทั้งเมื่อพิจารณาถึงสภาพภูมิประเทศแล้วจะเห็นได้ว่าพรมแดนระหว่างไทยกับมาเลเซียนั้นมีได้มีเครื่องกีดขวางทางธรรมชาติ อาทิ แม่น้ำ ภูเขา มาเป็นอุปสรรคในการไปมาหาสู่กันแต่อย่างไร ทำให้การเดินทางสัญจรเป็นไปโดยสะดวก จึงเป็นผลให้ชนบทรอบเนินมและวัฒนธรรมจากดินแดนประเทศมาเลเซีย หลั่งไหลเข้ามาได้โดยสะดวก ไม่ว่าจะเป็นด้านผู้คน ภาษา ศาสนาและอื่น ๆ อีกหลายอย่างจังหวัดชายแดนภาคใต้จึงมีสภาพทางสังคมคล้ายคลึงกับประเทศมาเลเซียมากกว่าไทย และได้รับอิทธิพลจากประเทศมาเลเซีย ในบางครั้งการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ในประเทศมาเลเซียจึงเกิดผลกระทบกระเทือนต่อชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปด้วย (ขจิตภัย บุรุษพัฒน์ 2526: 161)

ในจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัด ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล มีลักษณะพิเศษอยู่ประการหนึ่ง คือ มีคนไทยนับถือศาสนาอิสลามมากกว่าศาสนาอื่น มีความเชื่อมั่นและการปฏิบัติตามบทบัญญัติของศาสนา ทำให้วิถีชีวิตและความรู้สึกนึกคิดแตกต่างไปจากผู้ที่นับถือศาสนาพุทธอย่างเห็นได้ชัด (อุทัย นีร์ญโต 2521: 2-3)

ในด้านสภาพปัญหาของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังถูกมองว่ามีความแตกต่างไปจากพื้นที่อื่น กล่าวคือ มีความละเอียดอ่อนซับซ้อนในด้านการเมืองการปกครอง และด้านสังคมจิตวิทยา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่รัฐกับประชาชนที่มีความหวาดระแวงฝังใจกันมาตั้งแต่ในอดีต ที่สำคัญคือ ภาพลักษณ์ของความไม่สงบมีการก่อการร้าย การใช้ความรุนแรง และเกิดความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนมาโดยตลอด (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ 2521: 4)

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหาของพื้นที่นี้เป็นการเฉพาะนับตั้งแต่การกำหนดรัฐประศาสนโยบายการปกครองจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในสมัยรัชกาลที่ 6 ซึ่งเป็นการกำหนดนโยบายที่มีลักษณะเฉพาะเรื่อง อาทิ นโยบายการเรียนการสอนภาษาไทย นโยบายเกี่ยวกับป้อนะและนโยบายในการสรรหาบุคคลเข้าไปรับราชการในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ 2521, 4) นโยบายดังกล่าวที่กำหนดออกมาเพื่อแก้ปัญหาในช่วงนั้นเป็นลักษณะของนโยบายที่เน้นแก้ปัญหาเฉพาะเรื่อง ทำให้ขาดความเชื่อมโยงของนโยบายในแต่ละด้าน

ใน พ.ศ. 2521 รัฐบาลได้พิจารณา “กำหนดนโยบายการแก้ปัญหาความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้” (พ.ศ. 2521-2530) ให้เป็นนโยบายระดับชาติ ฉบับแรก ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2521 ถือได้ว่าเป็นนโยบายที่ครอบคลุมการแก้ปัญหาของพื้นที่ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ 1) ให้เกิดความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และ 2) ให้มีการปรับสภาพแวดล้อมทางด้านสังคมจิตวิทยา การเมือง เศรษฐกิจ ให้เกิดการพัฒนาพื้นที่ที่เห็นผลรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยเน้นการพูดการใช้ภาษาไทย การสร้างศรัทธาต่อทางราชการ การปรับปรุงความเป็นอยู่และการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของปวงชน รวมทั้งการสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศมุสลิม (เพ็ญภักดิ์ จันโทริ 2540: 1)

เพื่อให้การปฏิบัติตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นไปอย่างเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ รัฐบาลจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ขึ้น 2 คณะ ได้แก่ คณะกรรมการอำนวยการแก้ไขปัญหาความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ (อปชต.) เป็นคณะกรรมการระดับชาติ มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน และคณะกรรมการแก้ไขปัญหาความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ระดับท้องถิ่น (ปชตท.) มีแม่ทัพภาค 4 เป็นประธาน เป็นคณะกรรมการระดับท้องถิ่นของคณะกรรมการอำนวยการแก้ไขปัญหาความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ 2521: 4)

ต่อมาในปี 2524 ในช่วงของนโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ฉบับแรก สมัยรัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เห็นสมควรให้มีการปรับปรุงการบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เกิดเอกภาพในการแก้ไขปัญหา และคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2523 มีมติเห็นชอบด้วยกับการปรับปรุงการบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามข้อเสนอของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) และได้เสนอรัฐบาลออกคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 8/2524 ลงวันที่ 20 มกราคม 2524 เรื่อง “การปรับปรุงการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 8/2524)

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าการดำเนินงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศโดยตรง มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะนำนโยบายด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ไปพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงสมควรศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ตั้งแต่ พ.ศ. 2547 – 2551) เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเพื่อเสนอแนะบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติที่เหมาะสมต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 2.3 เพื่อศึกษาทิศทางบทบาทและการทำงานในอนาคตของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ จัดทำขึ้นโดยมีความมุ่งหมายเพื่อรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ที่ทางรัฐบาลได้มอบหมายให้รับผิดชอบการปฏิบัติงานการ

ข่าวกรอง การบูรณาการ การประสานงาน เพื่อแก้ไขสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้หน่วยงานหลักด้านความมั่นคงที่เข้ามารับผิดชอบที่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย และให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้สถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นยุติลง และนำความผาสุกมาสู่ประชาชนในพื้นที่ ดังนั้น กรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ดังนี้

3.1 การปฏิบัติงานด้านการข่าว จากสภาพปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน การดำเนินงานด้านการข่าวของรัฐหรือการข่าวภาครัฐก็ดำรงอยู่อย่างยาวนานต่อเนื่องมาเช่นกัน ทั้งในมิติของการค้นหาความจริง การศึกษา วิจัย ค้นหาถึงรากเหง้าของปัญหา และหนทางแก้ไข โดยแนวคิดการดำเนินงานการข่าวในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความแตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับแนวคิดของการปฏิบัติงานในพื้นที่อื่นของประเทศ หรือแม้แต่ในต่างประเทศ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากประเด็นเชื้อชาติ ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ ความหลากหลายของวัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตของผู้คนในพื้นที่ การดำเนินงานด้านการข่าวจึงต้องมีลักษณะพิเศษกว่าพื้นที่อื่น ทั้งด้านยุทธศาสตร์ยุทธวิธีในการแก้ไขปัญหา

3.2 การบูรณาการด้านข่าว การปฏิบัติงานด้านการข่าวที่ดำเนินงานประสานอำนาจในการหาข่าวทางลับต่อกลุ่มเป้าหมายเฉพาะทาง เป้าหมายเจาะลึก ศึกษาข้อมูลทางลึกต่อเป้าหมายบุคคล กลุ่มบุคคล สมาคม องค์กร ที่มีการเคลื่อนไหวหรือมีกิจกรรมที่กระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวบรวมข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากทั้งหน่วยงานด้านการข่าวและจากทุกภาคส่วน เพื่อดำเนินการด้านการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง การประมาณการข่าวกรอง การรายงานข่าวกรอง ส่งให้หน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งหน่วยงานระดับรัฐบาล กระทรวง กรม และหน่วยงานปฏิบัติในพื้นที่ใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 การศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษา 2 บทบาทหลักของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ คือ การปฏิบัติงานด้านการข่าวของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ การบูรณาการด้านการข่าวของสำนักข่าวกรองแห่งชาติของจังหวัดชายแดนภาคใต้

4.2 ศึกษาในช่วงเวลาปี 2547 – 2551

5. ข้อจำกัดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดหลายประการที่มีผลต่อการวิจัย ดังนี้

5.1 ข้อจำกัดด้านการให้ข้อมูล ความคิดเห็น ทศนะของผู้ถูกสัมภาษณ์ที่ยังรับราชการในสำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นไปด้วยความระมัดระวัง เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการทำงานของของผู้ถูกสัมภาษณ์

5.2 ข้อจำกัดด้านข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เนื่องจาก สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อความมั่นคงของประเทศโดยตรง ข้อมูลบางอย่างไม่สามารถนำมาเปิดเผยได้ เช่น วิธีการสะกดรอย การดักจับ การดักฟัง การสังเกตการณ์ เป็นต้น

5.3 ข้อจำกัดด้านวิธีการศึกษา เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างของข้าราชการที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างแท้จริง ทำให้ผู้วิจัยหาช่วงเวลาในการสัมภาษณ์ไม่แน่นอน

6. นิยามศัพท์

6.1 สำนักข่าวกรองแห่งชาติ (สขช.) หมายถึง องค์การข่าวกรองพลเรือนระดับชาติ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจการข่าวกรองทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ การข่าวกรองทางการสื่อสาร และการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือนเพื่อสนองความต้องการด้านการข่าวกรองต่อนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี สภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและเป็นหน่วยงานที่ปรึกษาด้านข่าวกรองแก่นายกรัฐมนตรี

6.2 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) หมายถึง จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ยะลา สตูล และสงขลา รวม 5 จังหวัด เดิมเรียกว่า 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยังไม่รวมสงขลา) ต่อมากระทรวงมหาดไทยพิจารณารวมสงขลาไปด้วย เนื่องจากบางอำเภอของจังหวัดสงขลา คือ อำเภอจะนะ เทพา และอำเภอสะบ้าย้อย มีชาวไทยมุสลิมอาศัยอยู่เป็นส่วนใหญ่ และมีสภาพปัญหาหลายประการที่เหมือนกันกับอีก 4 จังหวัด

6.3 นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ หมายถึง นโยบายเฉพาะของรัฐบาลที่เสนอโดยสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) เพื่อให้เป็นกรอบและแนวทางในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงของชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย 5 จังหวัด ได้แก่ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูลและสงขลา เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีสภาพปัญหา

แตกต่างไปจากภูมิภาคอื่นของประเทศ ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครองและด้านความมั่นคงมีห้วงระยะเวลาการดำเนินงาน 5 ปี

6.4 บทบาทสำนักข่าวกรองแห่งชาติ หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่และภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาด้านความมั่นคง หมายถึง การดูแลให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความสงบสุข มีความสามัคคี ปราศจากการขัดแย้งที่รุนแรง และสามารถอยู่ร่วมกันได้ท่ามกลางความแตกต่างทางวัฒนธรรม

6.4.1 การปฏิบัติงานด้านการข่าว หมายถึง การปฏิบัติงานด้านการข่าว ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาประมวล วิเคราะห์ กลั่นกรองความน่าเชื่อถือเพื่อผลิตเป็นรายงานข่าวกรอง

6.4.2 การบูรณาการด้านการข่าว หมายถึง การร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานในประชาคมข่าวกรอง

6.5 ความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ หมายถึง การดูแลให้ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความสุข สามัคคี ปราศจากการขัดแย้งที่รุนแรง และสามารถอยู่ร่วมกันได้ท่ามกลางความแตกต่างทางวัฒนธรรม

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

7.1 ทำให้ทราบถึงบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

7.2 ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

7.3 ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

7.4 สามารถนำปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ไปเป็นข้อพิจารณาแนวทางการปรับปรุงบทบาทของหน่วยงานความมั่นคงที่รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มก่อความไม่สงบของจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีความเหมาะสมต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การทำวิจัยครั้งนี้ได้ทำตามกรอบแนวคิด และเอกสาร ผลงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
 - 1.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท
 - 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
3. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท (อ้างใน วีรศักดิ์ อุปสิทธิ์ 2545 : 37-39)

ทฤษฎีบทบาทเป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงพฤติกรรมมนุษย์ โดยชี้ให้เห็นว่ามนุษย์จะแสดงพฤติกรรมบทบาทตามความคิดเห็น หรือทัศนคติที่ได้รับผลมาจากการคาดหวังทางสังคม ตามตำแหน่งสถานภาพของบุคคลนั้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือพฤติกรรมบทบาทเป็นผลมาจากปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ ความคิดเห็นหรือทัศนคติส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ตำแหน่งสถานภาพของบุคคล รวมทั้งความคาดหวังต่าง ๆ จากสังคมที่มีต่อการกระทำของบุคคล ซึ่งครองตำแหน่งสถานภาพนั้น

ในเรื่องความหมายของบทบาท ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาและให้ความหมาย ดังนี้

สต็อกดิล (Stogdill) เสนอว่า บทบาทเป็นรูปแบบของพฤติกรรมที่จะปฏิบัติ ซึ่งผลมาจากการประสานสัมพันธ์ตามแนวทางของแต่ละบุคคล และสังคมแต่ละตำแหน่งจะมีแนวทางปฏิบัติกำหนดไว้

ราฟ ลินตัน (Ralph Linton) นักมานุษยวิทยาเป็นคนแรกที่ให้แนวความคิดเรื่องสถานภาพ (status) และบทบาทหน้าที่ (Role) เขาเห็นว่าสถานภาพเป็นนามธรรมซึ่งหมายถึงฐานะ หรือตำแหน่งจะเป็นเครื่องกำหนดบทบาทตำแหน่งนั้น ๆ ว่าตำแหน่งนั้นจะมี ภารกิจหน้าที่อย่างไรบ้าง ดังนั้นเมื่อตำแหน่งเกิดขึ้น สิ่งที่ควบคู่มากับตำแหน่งก็คือ บทบาทของตำแหน่งมี

บทบาทกำกับ บทบาทจะเป็นสิ่งที่ควบคู่กับตำแหน่งเปรียบเสมือนเหรียญด้านหนึ่งคือตำแหน่ง อีกด้านหนึ่งคือ บทบาท

สุพัตรา สุภาพ ได้ให้ความหมายบทบาทไว้ว่า หมายถึง การปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ตามสภาพ (ตำแหน่ง)

สุชา จันทรโสม และสุรางค์ จันทรโสม ให้ความหมายของบทบาทว่า บทบาทมีความหมายใกล้เคียงกับสถานภาพมาก บทบาทเป็นสิ่งที่บุคคลในสถานภาพต่าง ๆ พึงกระทำ นั่นคือเมื่อสังคมกำหนดสิทธิหน้าที่ให้สถานภาพใด อย่างไรแล้ว บุคคลในสถานภาพนั้น ๆ จะต้องประพฤติปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนด

จินดา ยัมพร ได้ให้ความหมายบทบาทว่า แบบแผนของพฤติกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ ของบุคคลที่สังคมคาดหวังหรือกำหนดให้กระทำ โดยมีความเกี่ยวเนื่องกับอำนาจหน้าที่สิทธิซึ่งขึ้นอยู่กับฐานะหรือตำแหน่งทางสังคมของบุคคลนั้นและเกี่ยวข้องกับปทัสถานขนบธรรมเนียม ประเพณีของสังคมต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ยึดเป็นแนวทางปฏิบัติ

รัดดีอก (Ruddock) กล่าวว่า บทบาทคือการแสดงพฤติกรรมและการปฏิบัติงานตามสิทธิและหน้าที่ให้สอดคล้องกับตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายโดยประกอบไปด้วยกิจกรรมตำแหน่งหน้าที่ที่จะผูกมัดให้คนกระทำ

เบ็ตตี้ ยอร์บูร์รี่ (Yorbure) กล่าวว่า บทบาท หมายถึงสิทธิและพันธะของคนที่ครองสถานภาพอย่างใดอย่างหนึ่ง

ศรีสุภาวงศ์ แจ้งสว่าง กล่าวว่า บุคคลทุกคนย่อมมีตำแหน่งหน้าที่ทางสังคมประจำตัว อาจเป็นตำแหน่งแบบพิธีการ เช่น ผู้อำนวยการกอง หัวหน้าฝ่าย หรือตำแหน่งส่วนตัว เช่น เพื่อน พี่ น้อง เป็นต้น ตำแหน่งเหล่านี้มีอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ เพื่อให้ผู้ดำรงตำแหน่งทราบและจะกำหนดพฤติกรรมของตนให้เหมาะสม ดังนั้น การที่บุคคลปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่นั้น เรียกว่า บทบาท

สุรียา หาญไพบลูย์ กล่าวว่า บทบาท เป็นสิ่งที่มีอยู่ก่อนที่บุคคลจะเข้าไปครองและแสดงตามบทบาทนั้นไปตามสิทธิ อำนาจหน้าที่ ที่ขึ้นกับตำแหน่งในทางสังคม โดยมีทั้งบทบาทที่ควรจะเป็นและบทบาทที่เป็นจริง บทบาท มีความสัมพันธ์กับตำแหน่งที่ไม่อาจแยกจากกันได้ โดยที่ทั้งบทบาท หรืออำนาจหน้าที่และตำแหน่งจะต้องอยู่คู่กันดังเหรียญที่มีสองด้าน

กล่าวโดยสรุป บทบาทนั้นคือตัวแสดง ซึ่งขึ้นอยู่กับตำแหน่งในแต่ละบุคคลว่าจะมีบทบาทเป็นอย่างไร และแสดงไปตามสิทธิ อำนาจหน้าที่นั้น ๆ ขึ้นอยู่กับตำแหน่งในทางสังคม ซึ่งมีความสัมพันธ์กับตำแหน่งไม่สามารถแยกออกจากกันได้

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ (อ้างใน วีรศักดิ์ อุปลสิทธิ์ 2545: 8-14)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมีพระบรมราชโองการว่า “ประเทศจะมั่นคงปลอดภัยก็ต่อเมื่อมีสันติสุขและมั่นคงสมบูรณ์ ความมั่นคงปลอดภัยจะช่วยให้ประชาชนทุกชั้นของประเทศมีชีวิตอยู่อย่างสงบสุข ไม่ว่าจะมีความร่ำรวยหรือปานกลางอยู่ในกรุงหรือชนบท

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ก็เคยมีพระราชดำรัสว่า “ความมั่นคงแห่งชาติจะมีได้ก็เพราะประชาชนอยู่ร่วมกันได้ดี เรียบง่าย และสามารถประกอบอาชีพ เลี้ยงคนได้โดยปกติ ไม่ต้องสู้ ไม่ต้องผจญ หรือหวาดระแวงภัยอันตรายที่คุกคามเบียดเบียนอยู่ตลอดเวลา

ความหมายโดยทั่วไป นโยบายความมั่นคงของชาติ ย่อมหมายถึง นโยบายรักษาผลประโยชน์ของชาตินั้นเอง ผลประโยชน์ของชาติคืออะไร ผลประโยชน์ของชาติก็คือจุดหมายหรือเหตุผลอย่างกว้าง ๆ ในการดำรงอยู่ของชาติหรือรัฐ

“ความมั่นคงแห่งชาตินั้นย่อมหมายถึง ความปลอดภัย การรักษา การป้องกัน และการประกันให้ชาติบ้านเมืองดำรงอยู่ได้ ตลอดจนทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของชาติด้วย

จากความหมายของคำว่า “ความมั่นคงของชาติ” สมประสงค์ น่วมบุญลือ เห็นว่า มีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องอยู่ในความหมายความมั่นคงของชาติไว้ 3 ประการ คือ (1) ประชาชนของชาติ (2) ความสงบสุขของประชาชน (3) ผลประโยชน์ของประชาชนซึ่งอาจกล่าวได้ว่า คือความมั่นคงของประชาชน ทั้งนี้เพราะประชาชนได้รวมตัวขึ้นมาเป็นชาตินับตั้งแต่บุคคลรวมตัวกันเป็นครอบครัว หลาย ๆ ครอบครัวรวมตัวกันเป็นชุมชน และชุมชนที่มีขนาดใหญ่หรือชุมชนย่อย หลาย ๆ ชุมชนรวมกันยึดถือปฏิบัติในสิ่งที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันก็กลายเป็นสังคม เมื่อเป็นสังคมขนาดใหญ่ โดยมีประชาชน มีอาณาเขตที่แน่นอน มีอำนาจอธิปไตย มีระบบการดำเนินกิจการในสังคมของตนเองก็กลายเป็นชาติความมั่นคงแห่งชาติ คือ “การอยู่รอดปลอดภัยและความเจริญก้าวหน้าของชาติซึ่งแยกได้เป็น 3 เรื่อง คือ

1) การป้องกันและรักษาเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดนรวมทั้งการที่สังคมไทยสามารถอยู่กับเพื่อนบ้าน

2) การดูแลให้ประชาชนในชาติอยู่เย็นเป็นสุข มีความสามัคคี เคารพซึ่งกันและกันพร้อมทำงานร่วมกันเมื่อชาติมีภัย และสามารถดำรงรักษาสถาบันสำคัญของชาติ

3) การป้องกัน รักษาเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี และผลประโยชน์ของชาติในเวทีการเมืองระหว่างประเทศ

ความหมายเฉพาะของความมั่นคงแห่งชาติในสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การปกป้องวิถีชีวิตคนในสังคม และการดูแลให้สังคมปรับตัวผ่านพ้นวิกฤตในช่วงเปลี่ยนผ่านโดยสังคมเสียหายน้อยที่สุด โดยการให้คนในชาติมีวิถีที่จะจัดการกับความเห็นที่ต่างกันในลักษณะที่ทำให้ทุกกลุ่มความเห็นมีอยู่ได้ในสังคม โดยมีความสามัคคี มีความเป็นธรรมในสังคม มีความสงบร่มเย็นเป็นสุข รวมทั้งการที่สังคมไทยสามารถอยู่กับเพื่อนบ้านอย่างมีความสมานฉันท์ และสามารถอยู่กับโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลง โดยที่คนไทยร่วมกันกำหนดชะตากรรมตัวเองได้

ในอดีตที่ผ่านมาความมั่นคงแห่งชาติอยู่บนพื้นฐานของการพิจารณาสถานการณ์ที่มีภัยหรือศัตรูที่ชัดเจน คือ ภัยจากลัทธิคอมมิวนิสต์ แต่ในปัจจุบันสถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือไม่ปรากฏศัตรูที่ชัดเจนเช่นในอดีต แต่มีปัญหาที่หลากหลายและซับซ้อน ทั้งจากที่สะสมมาในอดีตรวมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ถ้ามิได้เตรียมการป้องกัน และแก้ไขไว้ล่วงหน้าแล้ว คนในชาติขาดความสามัคคี กลไกรัฐและประชาชนไม่พร้อมที่จะแก้ปัญหาร่วมกัน ทำให้เกิดผลกระทบต่อภาพพจน์ เกียรติและศักดิ์ศรีของประเทศ จึงจำเป็นต้องให้การเปลี่ยนผ่านของสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นไปอย่างสมดุลไม่ใช้ความรุนแรงเพื่อให้มีผลกระทบต่อประเทศชาติและประชาชนน้อยที่สุดองค์ประกอบของความมั่นคง แบ่งออกได้เป็น 5 ประการ

- 1) ความมั่นคงของชาติด้านเศรษฐกิจ
 - 2) ความมั่นคงของชาติด้านการเมืองการปกครอง
 - 3) ความมั่นคงของชาติด้านสังคม
 - 4) ความมั่นคงของชาติด้านการทหาร
 - 5) ความมั่นคงของชาติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 1) ความมั่นคงของชาติด้านเศรษฐกิจ

เป็นสิ่งสำคัญที่ทุกประเทศจะต้องมีความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ ภาวะของความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ ก็คือ ความสมดุล พอดี ในระบบเศรษฐกิจของประเทศนั้น ๆ กล่าวคือ มีระบบการผลิตที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างเหมาะสม ภาวะเงินของประเทศไม่ฝืดเคือง ไม่มีการว่างงาน ประชาชนมีอิสระ เสรีภาพในการดำเนินการธุรกิจทั้งขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ โดยมีการควบคุมของรัฐในบางเรื่อง ภาคอุตสาหกรรม การเงิน การธนาคาร การบริการของระบบเศรษฐกิจ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างลงตัว และเหมาะสม สอดคล้องสภาพการณ์ในขณะนั้น

2) ความมั่นคงของชาติด้านการเมืองการปกครอง

กล่าวคือ ประเทศไทยจะมีความมั่นคงทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ซึ่งจะต้องมีกลไกของรัฐในการปกครอง การเข้ามาสู่หนทางทางการเมืองของนักการเมืองเป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย โดยมีการเลือกตั้งเข้ามาทำหน้าที่เป็นรัฐบาลในการกำหนดนโยบาย โดยมีข้าราชการประจำ เป็นฝ่ายนำนโยบายมาปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมาย และก่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ จำเป็นจะต้องมีข้าราชการปกครอง ที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายเอาไว้ เมื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และประการสุดท้ายปกครองประเทศชาติให้สงบร่มเย็น ไม่เกิดความขัดแย้งขึ้น ในด้านการเมืองและการปกครอง

3) ความมั่นคงของด้านสังคม

ความมั่นคงด้านสังคมที่กล่าวต่อไป สามารถแบ่งออกได้ 4 ด้าน

(1) ด้านสาธารณสุข ประชาชนจะต้องได้รับการดูแลจากภาครัฐในเรื่องสุขภาพอนามัย เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพทางใจ ทางกายที่ดี สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างดี ในขณะที่เดียวกัน ถ้าประเทศชาติมีประชากรที่สุขภาพไม่แข็งแรง จะส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรเอง และประเทศไม่สามารถพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มศักยภาพ เพราะฉะนั้น การพัฒนาประเทศจำเป็นจะต้องดูแลสุขภาพของประชากรให้แข็งแรง ซึ่งจะเป็นผลผลิตที่ดีสำหรับรัฐ ในการผลิตบุคลากรที่มีศักยภาพที่สูง และเป็นกำลังสำคัญในการที่จะต้องต่อสู้แข่งขันกับต่างประเทศบนเวทีโลก ซึ่งจะตรงตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8

(2) ด้านการศึกษา การศึกษาเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้ มนุษย์เป็นคนที่เฉลียวฉลาดรอบรู้ได้นั้นจำเป็นจะต้องได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐทางการศึกษา ถ้าภาครัฐไม่ให้การสนับสนุน หรือส่งเสริมทางการศึกษา จะส่งผลให้ประเทศชาติขาดบุคลากรในการพัฒนาประเทศ ขาดช่างฝีมือช่างานุกรการ วิศวกร แพทย์ นักธุรกิจ ฯลฯ ซึ่งเป็นองค์ประกอบต่อการที่จะส่งเสริมให้ประเทศชาติเกิดความมั่นคง

(3) ด้านสวัสดิการและประกันสังคม รัฐจะต้องเข้ามาดูแล สนับสนุน ส่งเสริมผู้ที่จบการศึกษาหรือไม่จบการศึกษา ที่ตกลง ให้มีงานทำเพื่อให้เขาดำรงชีพอยู่ได้ และยังคงครอบคลุมไปถึงเยาวชนเร่ร่อน และคนชราที่ไม่สามารถเลี้ยงดูตัวเองได้ โดยรัฐจะต้องจัดสรรงบประมาณจากการจัดเก็บภาษี มาอุดหนุนในการสวัสดิการ เงินเดือน ให้ประชาชนเหล่านี้ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(4) ด้านศาสนา เป็นด้านที่ละเอียดอ่อนของศาสนา ภาครัฐพึงจะต้องศึกษาให้ถ่องแท้ และดูแลอย่างระมัดระวังในการประสานความร่วมมือ รวมถึง การกำหนดนโยบายเพื่อนำมาปฏิบัติ โดยมีให้ขัดแย้งกับหลักศาสนา ซึ่งจะต้องหาแนวทาง ทางออกที่เหมาะสม และสมเหตุสมผล ซึ่งเมื่อหาทางออกได้เหมาะสมแล้ว จะนำมาสู่ความมั่นคงทางด้านสังคมให้เกิดขึ้นตามมา

4) ความมั่นคงของชาติด้านการทหาร

มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่าด้านอื่น ๆ เปรียบเสมือนร่างกายของมนุษย์ที่มีสุขภาพสมบูรณ์ดี เชื้อไวรัส หรือโรคภัยไข้เจ็บก็ไม่สามารถเข้ามาทำลายได้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่เราจำเป็นต้องปฏิบัติตัวเราให้เป็นคนสุขภาพดี แข็งแรงอยู่ตลอดเวลา เช่น การออกกำลังกาย ซึ่งในแง่มุมของความมั่นคงด้านการทหาร ไม่แตกต่างไปจากการออกกำลังกาย ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการสะสมอาวุธยุทธโปกรณ์เข้ามาเสริมกำลัง ฝึกฝนกองกำลังทางทหาร ซ้อมรบอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นการพัฒนาขีดความสามารถของกองกำลังทางทหาร และป้องกันประเทศชาติ โดยมีให้ชนชาติอื่นเข้ามารุกราน แต่อย่างไรก็ตาม การสะสมอาวุธยุทธโปกรณ์ก็ไม่ได้เกินขอบเขตที่กำหนดไว้ เพราะถ้ามาทุ่มงบประมาณทางด้านนี้ด้านเดียว โดยไม่คำนึงถึงด้านอื่นเลย จนเกิดผลเสียตามมา ซึ่งไม่สามารถนำงบประมาณไปพัฒนาด้านอื่น ๆ ได้ ดังนั้น จึงจำเป็นจะต้องเฉลี่ยงบประมาณให้เกิดความสมดุลกัน

5) ความมั่นคงของชาติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เป็นสิ่งสำคัญในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ไม่สามารถจะมองข้ามไปได้ เนื่องจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาประเทศ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ สามารถนำมาถ่ายทอดให้ประชาชนได้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ สามารถนำมาปฏิบัติได้ถูกต้อง ทำให้ดูเหมือนว่าภาครัฐมิได้ทอดทิ้งราษฎร ยังให้ความสำคัญกับพวกเขาเหมือนกับคนไทยในภาคอื่น ๆ ดังนั้น จึงเป็นการสมานฉันท์คนในชาติอีกวิธีหนึ่ง ให้มีความจงรักภักดี ซึ่งจะมาถึงความมั่นคงแห่งชาติที่เกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้

จากทั้งหมดที่ได้กล่าวมาแล้ว เกี่ยวกับเรื่องขององค์ประกอบของความมั่นคงแห่งชาติ เป็นปัจจัยที่ช่วยเสริมให้เกิดความมั่นคงแห่งชาติ ในลักษณะรูปธรรมนั้น ถึงแม้จะไม่ใช่ว่าจะทำให้เกิดความมั่นคงแห่งชาติภายในระยะเวลาที่สั้น ซึ่งจำเป็นจะต้องใช้ระยะเวลาสำหรับการปรับเปลี่ยนให้มีความสอดคล้อง เหมาะสม ตามยุคตามสมัย ตามสถานการณ์ ซึ่งในยุคสมัยใหม่ บทบาทของรัฐอาจจะเปลี่ยนแปลงไป องค์ประกอบในการทำให้เกิดความมั่นคงแห่งชาติ อาจจะ

เพิ่มขึ้นหรือลดน้อยลงก็ได้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยและสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบในสังคมของจังหวัดชายแดนภาคใต้

ความหมายของความมั่นคงแห่งชาติ (ขจัตถัย บุรุษพัฒน์ : หนังสือปัญหาเฉพาะเชิงนโยบายสาธารณะ หน่วยที่ 5 นโยบายด้านความมั่นคงแห่งชาติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช)

ความหมายของความมั่นคงแห่งชาติ

การศึกษาเรื่องนโยบายด้านความมั่นคงแห่งชาติไม่อาจจะเข้าใจได้ชัดเจนถ้าไม่ทำความเข้าใจในความหมายของคำว่า “ความมั่นคงแห่งชาติ” เสียก่อน โดยทั่วไปแล้วเมื่อกล่าวถึงคำว่า “ความมั่นคง” คนทั่วไปมักจะเข้าใจว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับกิจการทหารในการสู้รบเพื่อสกัดกั้นและขับไล่ศัตรูผู้รุกรานจากนอกประเทศ ที่จริงแล้วทหารเป็นกลไกอย่างหนึ่งเพื่อการรักษาไว้ซึ่งความมั่นคง การให้ความสำคัญแก่ความมั่นคงทางทหารเพียงอย่างเดียว โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับด้านอื่น ๆ ก็เปรียบเสมือนการรื้อบ้านเพื่อเอาวัสดุไปใช้ทำรั้วล้อมบ้านเท่านั้นเอง เรื่องความมั่นคงจึงมิใช่เรื่องทหารหรือการป้องกันประเทศเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมไปถึง ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม จิตวิทยา และในยุคสมัยที่โลกเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วดังเช่นในปัจจุบัน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการพลังงานและสิ่งแวดล้อมก็เป็นปัจจัยหลักอีกอย่างหนึ่งของความมั่นคงแห่งชาติ

ในความหมายที่ใช้กันโดยทั่วไปในขณะนี้ ความมั่นคงแห่งชาติหมายถึงชาติอยู่รอดปลอดภัย มีความเจริญก้าวหน้า มีความเป็นปึกแผ่น และมีความพร้อมที่จะเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ หรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ประเทศชาติดำรงอยู่ได้อย่างมีเอกราช มีเกียรติและศักดิ์ศรี ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีบูรณภาพแห่งดินแดน ประชาชนในชาติมีความปลอดภัย และอยู่ดีมีสุขตามสมควรแก่สภาพ และพร้อมทำงานร่วมกันเมื่อชาติมีภัย

พลตรีหลวงวิจิตรวาทการ อดีตเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติคนแรก ได้ให้ความหมายความมั่นคงแห่งชาติไว้ว่า “การที่ชาติทรงตัวอย่างแน่นอนหนาถาวร ดำรงเอกราช มีเสรีภาพแห่งชาติ มีความสงบสุขภายในประเทศ มีความแน่นอนในชีวิตเศรษฐกิจของพลเมือง คาดหมายรายได้ของรัฐได้อย่างถูกต้องใกล้เคียงกับความเป็นจริง ค่าของเงินตรามีเสถียรภาพ รัฐไม่ต้องประสบความยุ่งยากระส่ำระสาย ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ได้ง่าย ผู้คนพลเมืองรู้สึกมีความปลอดภัย มีความหวังและความไว้วางใจในอนาคต และยังไว้วางใจต่อไปอีกว่า ถึงแม้ความผันผวนหรือเหตุร้ายอันใดจะเกิดขึ้นมา รัฐสามารถจะต่อสู้หรือป้องกันได้”

จากความหมายและขอบเขตความมั่นคงที่กล่าวมานั้น จะเห็นว่าความมั่นคงแห่งชาติครอบคลุมหลายมิติในประเด็นต่าง ๆ ของทุกด้าน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน (Comprehensive Security) ทั้งด้านการเมืองภายในประเทศ การเมืองระหว่างประเทศ เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการป้องกันประเทศ มุมมองในประเทศยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติจึงใช้วิธีคิดในลักษณะที่เป็นองค์รวม (wholistic) และบูรณาการ (Integration) โดยมองความเกี่ยวพันและผลกระทบที่เชื่อมโยงถึงกัน และให้ทางเลือกของวิธีการจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาในภาพรวม มีการจัดประเภทและจัดลำดับความสำคัญ (Priority) โดยให้ความสำคัญกับขั้นตอนการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องเหมาะสม พร้อมกันนี้ก็ได้ให้ความสำคัญกับวิธีคิดและวิธีจัดการ เพื่อให้มีความมั่นคงอย่างโปร่งใส (Security with Transparency) ที่ทุกคนและทุกส่วนในชาติมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวความคิดและการจัดการเพื่อให้เกิดความมั่นคงของชาติร่วมกัน อันจะทำให้เกิดความมั่นคงที่ยั่งยืนถาวร

องค์ประกอบของความมั่นคง

ชาติจะมั่นคงอยู่ได้มิใช่อยู่ที่ความมั่นคงด้านหนึ่งด้านใดเท่านั้น แต่จะต้องมีความมั่นคงทั้งทางด้านการเมืองภายในประเทศ การเมืองระหว่างประเทศ เศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา การป้องกันประเทศและด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงานและสิ่งแวดล้อม ประกอบกัน จึงจะก่อให้เกิดความมั่นคงแห่งชาติโดยรวม "องค์ประกอบของความมั่นคงแต่ละด้านส่งผลเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ดังนั้น หากองค์ประกอบด้านใดมีจุดอ่อนก็จะส่งผลกระทบให้เกิดความไม่มั่นคงในองค์ประกอบด้านอื่นด้วย นอกจากนี้ องค์ประกอบของความมั่นคงแต่ละด้านมีความสำคัญเท่าเทียมกัน เพียงแต่จะให้ความสำคัญกับองค์ประกอบด้านใดเป็นพิเศษ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในห้วงเวลานั้น ๆ

ในส่วนของความมั่นคงทางด้านการเมืองภายใน ได้แก่ การมีสถาบันการปกครองที่เอื้ออำนวยประโยชน์สุขแก่ประชาชน รัฐบาลมีเสถียรภาพ สามารถบริหารประเทศด้วยความราบรื่น บ้านเมืองมีความสงบเรียบร้อย ประชาชนส่วนใหญ่มีความศรัทธา และพร้อมที่จะให้การสนับสนุนระบอบการปกครองของประเทศและรัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศ

สำหรับความมั่นคงทางด้านการเมืองระหว่างประเทศ ได้แก่ การดำเนินงานทางการทูตอย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี มีการติดต่ออย่างใกล้ชิดกับทุกประเทศ สามารถดำเนินนโยบายต่อประเทศมหาอำนาจในลักษณะถ่วงดุลได้อย่างเหมาะสม (Balance of Power) อันก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อประเทศชาติมากที่สุด ขณะเดียวกัน ชาติก็มี

เกียรติและศักดิ์ศรี ได้รับการยอมรับนับถือจากนานาประเทศ หากประเทศมีความมั่นคงทางด้านการเมืองระหว่างประเทศดังกล่าว จะช่วยเสริมให้เกิดความมั่นคงทางด้านการเมืองภายในและด้านเศรษฐกิจของประเทศด้วย

ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ประเทศชาติมีการพัฒนาทั้งในด้านการเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง การค้า เศรษฐกิจโดยส่วนรวมมีความเข้มแข็ง ประชาชนอยู่ดีมีสุข มีรายได้พอเพียงกับสภาพความเป็นอยู่ตามฐานะของแต่ละบุคคล มีความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ รวมทั้งความแตกต่างในรายได้และความเป็นอยู่ระหว่างคนจนกับคนรวยมีไม่มากนัก

สำหรับความมั่นคงด้านสังคมจิตวิทยา คือการที่ประชากรมีคุณภาพ คนในชาติมีเอกภาพ มีความสามัคคี ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับความคุ้มครองทางด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอย่างเพียงพอ มีการศึกษาโดยทั่วถึง ประชาชนยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติ มีความเสมอภาคในการดำรงชีวิต และมีโอกาสในการได้รับบริการต่าง ๆ จากรัฐอย่างทั่วถึง

ความมั่นคงทางด้านการป้องกันประเทศ ได้แก่การมีกำลังป้องกันประเทศที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ในที่นี้นอกจากจะหมายถึงกำลังทหาร กำลังกึ่งทหารที่มีระเบียบวินัย มีประสิทธิภาพ มีกำลังใจสูงในการสู้รบแล้ว ยังรวมถึงการมีอาวุธยุทธโปกรณ์ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูงด้วย เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของประเทศ

ความมั่นคงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงานและสิ่งแวดล้อมหมายถึง การที่ศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงานของประเทศสามารถตอบสนองความต้องการของคนในชาติสามารถส่งเสริมการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ไม่ต้องพึ่งพาต่างชาติตลอดจนอยู่ในระดับที่ทัดเทียมกับนานาประเทศ นอกจากนี้ จะต้องมีความปลอดภัยที่เหมาะสมสำหรับประชาชนที่จะดำรงชีพได้อย่างสงบสุข ปลอดภัย และเจริญก้าวหน้า

นโยบายด้านความมั่นคงของรัฐบาล

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ เป็นนโยบายระดับชาติที่มีเป้าหมายมุ่งสู่การสร้างสภาวะแวดล้อมที่สันติสุข มีภูมิคุ้มกันปัญหาต่าง ๆ ที่สามารถคัดกรองสิ่งที่เป็นคุณและโทษที่จะเข้ามากระทบต่อความมั่นคงของรัฐและประชาชน รวมทั้งสามารถแก้ไขสาเหตุที่เป็นรากเหง้าของภัยคุกคาม เพื่อให้เกิดความมั่นคงที่ยั่งยืนและให้การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ สามารถดำเนินไปอย่างราบรื่นโดยภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม ให้ความสำคัญในการ

นำไปเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนงานและโครงการในขอบเขตภารกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถสนองผลประโยชน์แห่งชาติในทิศทางที่สอดคล้องกันและเป็นเอกภาพ (สภาความมั่นคงแห่งชาติ: 2550 - 2554)

ความหมายของนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (ชจคภัย บุรุษพัฒน์: หนังสือปัญหา เฉพาะเชิงนโยบาย สาธารณะ หน่วยที่ 5 นโยบายด้านความมั่นคงแห่งชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช)

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ หมายถึง กรอบหรือทิศทางในการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาสำคัญที่กระทบต่อความมั่นคง การป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดขึ้น การเสริมสร้างความเข้มแข็งมั่นคงในทุกด้าน การรักษาผลประโยชน์ของชาติ ทั้งนี้เพื่อให้มีความสงบเรียบร้อยในสังคมประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในการดำรงชีวิต มีความอยู่ดีกินดี บ้านเมืองมีความเจริญก้าวหน้า มีความสงบสุข ปลอดภัยจากการคุกคามหรือรุกรานของศัตรู และประเทศชาติมีเกียรติและศักดิ์ศรีเป็นที่ยอมรับนับถือของนานาประเทศ

กรอบแนวคิดและทิศทางการปรับตัวด้านความมั่นคง

แนวคิดหลัก

การสร้างคุณค่าร่วมกันของคนในชาติ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความมั่นคงของชาติ เนื่องจากสถานการณ์ที่ประเทศไทยต้องประสบปัญหาความไม่สามัคคีของคนในชาติ ได้สะท้อนว่าสังคมไทยซึ่งคุ้นเคยกับระบบอุปถัมภ์และการเชื่อผู้นำ ยังไม่สามารถก้าวข้ามสู่สังคมการมีส่วนร่วม และการยอมรับความเห็นต่างกันของคนในชาติได้ สภาพของสังคมที่มีความเปราะบางทางความรู้สึกและอ่อนไหวต่อความเป็นพวกหรือไม่เป็นพวกเดียวกัน มีผลต่อความมั่นคงภายในชาติ ทำให้ภูมิคุ้มกันภัยคุกคามความมั่นคงทั้งในระดับบุคคล ระดับครัวเรือน ระดับสังคม และระดับชาติลดลง ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องแสวงหาทิศทางการพัฒนาให้สังคมเห็นคุณค่าร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการจัดการกับความเห็นต่าง คุณค่าร่วมกันในที่นี้สามารถสร้างได้ใน ๒ รูปแบบ รูปแบบแรกคือ การอยู่ร่วมกันได้เพราะยอมรับคุณค่าของกระบวนการที่สามารถเข้ามาจัดการกับความเห็นต่างและรักษาความเป็นธรรมในสังคม คือแนวทางประชาธิปไตยในลักษณะที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและโครงสร้างของสังคมไทยที่มีความหลากหลาย เป็นประชาธิปไตยที่สามารถสร้างคุณค่าความต้องการอยากอยู่ร่วมกันของพลเมืองภายในชาติโดยไม่ทำลายกันและไม่แบ่งฝ่ายเมื่อมีความเห็นต่าง รูปแบบที่สอง คือ การเน้นเปลี่ยนที่คน ถ้าทุกคนในสังคมมีความเมตตากันช่วยเหลือกัน ผนึกกำลังกัน สามารถเข้าใจสาเหตุของคนที่มีความเห็นต่าง มีจิตใจรับผิชอบ บ้านเมืองร่วมกัน เมื่อเกิดปัญหาหรือเผชิญกับภัยพิบัติใด ๆ ก็ย่อมมีพลังคุ้มครอง ป้องกันและแก้ไข

ให้ผ่านพ้นไปได้ ภายใต้สถานการณ์ปัจจุบันจำเป็นต้องสร้างรูปแบบแรกคือ แนวทางประชาธิปไตย พร้อมกับการพัฒนาจิตใจคนที่เป็นเรื่องระยะยาว

สำหรับการเสริมสร้างพื้นฐานด้านความมั่นคงของชาตินั้น ต้องสร้างความตระหนักของสังคมให้รับรู้สถานะความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ความมั่นคงที่เปลี่ยนรูปแบบไปจากเดิม ต้องใช้ความรู้และความรอบคอบในการป้องกัน ป้องปราม และลดความเสี่ยงจากผลกระทบของภัยคุกคาม สามารถฟื้นคืนความปกติของสังคมจากความเสียหายได้อย่างรวดเร็วด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งควรพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศให้กับกองทัพบนพื้นฐานของการให้ภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันประเทศ ตลอดจนสามารถใช้จุดแข็งของความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ และเกื้อกูลต่อการรักษา รวมทั้งส่งเสริมบทบาทของไทยในเวทีโลก

ทิศทางการปรับตัวของประเทศในมิติด้านความมั่นคง

การดำรงรักษาความมั่นคงของรัฐจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องรักษา คุ้มครองและปกป้องความมั่นคงของประชาชนภายในรัฐ สร้างความแข็งแกร่งของโครงสร้างของสังคมไทยให้มีภูมิคุ้มกันที่มั่นคงต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ความมั่นคงที่เคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่ง และแปรเปลี่ยนได้ตลอดเวลา โดยให้ความสำคัญกับการรวมพลังปัญญาของสังคม เพื่อให้ประเทศชาติผ่านพ้นวิกฤติความสามัคคีของคนในชาติและความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ การเสริมสร้างขีดความสามารถในการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ภายในชาติ ภายใต้การเห็นคุณค่าร่วมกันของคนในชาติ นำพาประเทศสู่การมีประชาธิปไตยที่เอื้อให้คนภายในชาติปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสามัคคีแม้มีความเห็นต่าง

นอกจากนี้ในส่วนของ การป้องกันประเทศภายใต้สถานการณ์ความมั่นคงที่มีแนวโน้มความไม่แน่นอนสูง จำเป็นต้องพัฒนาประสิทธิภาพและขีดความสามารถของกองทัพ และด้วยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนตลอดจนองค์กรต่าง ๆ การเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศบนพื้นฐานของการรักษา การส่งเสริมผลประโยชน์แห่งชาติและในกรอบของสหประชาชาติ ที่เกื้อกูลต่อการดำรงศักดิ์ศรีของประเทศ และการรักษาความเชื่อมั่นจากประชาคมระหว่างประเทศ ตลอดจนการดำเนินนโยบายเชิงรุกในมิติความมั่นคงระหว่างประเทศเพื่อรักษาความมั่นคงของชาติขณะเดียวกันจำเป็นต้องพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบจากโลกไร้พรมแดน สามารถคุ้มครองปกป้องฐานทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นทุนสำคัญของประเทศไว้ได้อย่างยั่งยืน สามารถดำรงความดีงามของวัฒนธรรมและฟื้นฟูความด้อยโอกาส รวมทั้งช่วยเหลือพึ่งพาตัวเองได้ พร้อมทั้งปรับกระบวนการทัศน์

ของเจ้าหน้าที่รัฐให้ตระหนักถึงการคุ้มครองรักษาความมั่นคงของประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาความมั่นคงของรัฐ และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบส่วนตัวเป็นหนึ่งเดียวกับความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ในการดำเนินการรักษาผลประโยชน์ความมั่นคงของชาติ

วิสัยทัศน์และผลประโยชน์แห่งชาติ

วิสัยทัศน์ด้านความมั่นคง

สังคมไทยมีสภาวะแวดล้อมที่เอื้อให้ประชาธิปไตยพัฒนาไปได้ อย่างต่อเนื่อง และเกื้อกูลต่อความมั่นคงของประชาชน คนในชาติมี ความสามัคคี มีทัศนคติที่ดีต่อกัน มีคุณธรรมและจิตสำนึกสาธารณะ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สามารถอยู่ร่วมกันได้ภายใต้ความหลากหลาย ทางความคิด วิถีชีวิต และวัฒนธรรม สามารถจัดการความขัดแย้งได้ด้วยสันติวิธีโดยไม่แปรเปลี่ยนเป็นความรุนแรง ให้ความสำคัญกับการปกป้องวิถีชีวิตของประชาชนและกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียม รู้เท่าทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและมีความพร้อมในการเผชิญปัญหา สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาด้วยความมีสติ สามารถดำรงการพัฒนาประเทศที่รักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติไว้ได้อย่างยั่งยืน มีขีดความสามารถในการปกป้องอธิปไตยของชาติ อยู่ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างฉันท์มิตร มีความน่าเชื่อถือและมีสถานะของประเทศที่มั่นคงในระบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ผลประโยชน์แห่งชาติ

ในการดำรงสถานะของประเทศให้มั่นคงและยั่งยืนภายใต้สถานการณ์ความมั่นคงที่มีความซับซ้อน รุนแรงและเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่ง โดยเฉพาะการเผชิญกับปัญหาเอกภาพภายในชาติ และภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ จึงกำหนดผลประโยชน์แห่งชาติ เป็นเป้าหมายหลักอันสำคัญยิ่งของประชาชนส่วนรวมในชาติ ดังนี้

- 1) การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ
- 2) การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืน ของสถาบันหลักของชาติ
- 3) ความปรองดอง ความสามัคคีของคนในชาติ
- 4) การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจาก การคุกคามทุกรูปแบบ
- 5) ความปลอดภัย ความเป็นธรรม และความอยู่ดีมีสุขของประชาชน การมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
- 6) การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิทธิเหนือทรัพยากรชีวภาพของชาติ
- 7) การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขกับประเทศเพื่อนบ้าน

8) การมีเกียรติและศักดิ์ศรีในประชาคมระหว่างประเทศ

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2550 - 2554

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเฉพาะหน้า

โดยที่สภาวะวิกฤติในปัจจุบันเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงกันทั้งด้านการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ โดยในด้านการเมืองนั้นประชาชนขาดความเชื่อมั่นในระบบการเมืองที่ใช้อำนาจเพื่อประโยชน์เฉพาะกลุ่ม การบริหารราชการที่ไม่โปร่งใสขาดธรรมาภิบาล ผลจากเศรษฐกิจทุนนิยมที่ขาดความสมดุล ได้สร้างวัฒนธรรมความไม่พอเพียง สังคมไทยเกิดความแตกแยกอันเนื่องจากการตกอยู่ในกระแสนิยมทางการเมืองที่ทำให้เกิดการแบ่งฝ่าย และปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่กลายเป็นวิกฤติความมั่นคงในระดับประเทศ จึงกำหนดนโยบายความมั่นคงแห่งชาติไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์

1) เพื่อให้สังคมไทยผ่านพ้นสถานการณ์วิกฤติไปได้โดยเกิดผลกระทบน้อยที่สุด

2) เพื่อให้เกิดพลังความสามัคคีของคนในชาติ และ ทุกคน ทุกฝ่าย เข้าใจสถานการณ์จริง

พร้อมเผชิญและแก้ไขปัญหาร่วมกัน

นโยบาย

1) สร้างความเชื่อมั่นกับสาธารณชนและประชาคมระหว่างประเทศเกี่ยวกับสถานการณ์ของประเทศในระยะเปลี่ยนผ่านการเมืองได้ชัดเจน โดย

(1) ป้องกันปัญหาความขัดแย้งสืบเนื่องจาก การเปลี่ยนผ่านการเมือง โดยสร้างความเข้าใจต่อสาธารณชนให้สนับสนุนการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง โดยทุกคนทุกฝ่ายต้องอดทน ยอมรับ และเคารพความเห็นต่างทางการเมือง ปฏิเสธการตกอยู่ในกระแสความเคลื่อนไหวในทางที่อาจเกิดการแตกแยกเผชิญหน้า และความขัดแย้งที่รุนแรง

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนบุคคลที่มีพลังนำปัญญาที่เป็นกลาง อยู่นอกความขัดแย้ง และเป็นที่ยอมรับของสังคม เข้ามามีบทบาททำความเข้าใจต่อคนในชาติให้ตระหนักถึงความสงบสุขในสังคมและความมั่นคงของชาติ โดยสื่อของภาครัฐและภาคเอกชนสนับสนุนการเผยแพร่ความเข้าใจสู่สังคมและกลุ่มเป้าหมายทุกระดับ

(3) สร้างจิตสำนึกและความตระหนักต่อข้าราชการทุกฝ่ายในความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยสนับสนุนอย่างเต็มที่และในทุกวิถีทางให้ประชาชนตระหนักว่าเป็นหน้าที่ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีสิทธิและมีอิสระการตัดสินใจทางการเมืองด้วยตนเอง ไม่ยอมเป็นเครื่องมือทางการเมืองของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

(4) ส่งเสริมให้สถาบันทางการเมืองสร้างวัฒนธรรมใหม่ในการรณรงค์ทางการเมืองที่มุ่งเน้นสรรหาบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรมทางการเมือง มีความรู้ ความสามารถ และเป็นมืออาชีพ เข้าสู่ระบบการเลือกตั้งโดยเอาระบบการเมืองด้วยพลังทางปัญญามากกว่าพลังอิทธิพลเชิงอำนาจ

(5) ให้ต่างประเทศมีความเข้าใจที่ถูกต้องและมั่นใจในเสถียรภาพและศักยภาพของประเทศไทย

2) พัฒนาการใช้สันติวิธีและความร่วมมือของกลุ่มพลังวัฒนธรรมเพื่อลดการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดย

(1) ส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายตามหลักนิติธรรม และไม่มีการเลือกปฏิบัติ เพื่อให้กฎหมายมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของประชาชนทุกหมู่เหล่าอย่างเท่าเทียมกัน

(2) ยึดมั่นหลักการสร้างความสมานฉันท์เป็นฐานหลักที่สำคัญในอันที่จะทำให้การบังคับใช้กฎหมาย ทั้งในมิติ การปฏิบัติการปราบปรามผู้กระทำผิดและในมิติการดำเนินกระบวนการยุติธรรม ไม่ย้อนกลับมาเป็นเงื่อนไขข้ออ้างการใช้ความรุนแรง

(3) ยึดมั่นในหลักการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา เป็นแนวทางในการเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้วยความรู้จริงในสาเหตุและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทุกมิติของปัญหาการใช้ความรุนแรง เพื่อนำไปสู่ความร่วมมือ ร่วมใจของทุกฝ่ายในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาในพื้นที่ดังกล่าว

(4) กำหนดรูปแบบการจัดระบบรักษาความปลอดภัยใหม่ โดยให้มีการวางแผนร่วมกับชุมชน เพื่อพัฒนากลไกที่สามารถไว้ใจร่วมกันได้ระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ทั้งนี้ มาตรการที่ใช้ต้องมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเชื่อมั่นร่วมกันที่นำไปสู่การลดใช้อาวุธและกำลังทหารในพื้นที่ในที่สุด

(5) ให้มีการจัดการด้านการศึกษาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคง และรู้เท่าทันสถานการณ์ เพื่อไม่ให้ตกเป็นเครื่องมือของกลุ่มผู้ใช้ความรุนแรง

(6) สร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาทักษะการเผชิญหน้าความขัดแย้งด้วยสันติวิธีกับข้าราชการและประชาชนในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ และปฏิบัติการสร้างสันติโดยไม่ใช้อาวุธในกรณีเกิดความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับประชาชน โดยจัดทำยุทธศาสตร์สันติวิธีเพื่อความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นแนวทางในเรื่องนี้ขึ้นโดยเฉพาะ และมีแผนปฏิบัติการสันติวิธีที่มีความชัดเจนในระดับปฏิบัติการ

(7) ส่งเสริมโครงการและกิจกรรมที่นำไปสู่การทำงานร่วมกันในชุมชนของกลุ่มพลังวัฒนธรรม ทั้งผู้นำศาสนา ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชน ในการป้องกันเหตุร้ายและลดเงื่อนไขการใช้ความรุนแรงในชุมชน การจัดการความขัดแย้งในชุมชน การสร้างความเป็นธรรมและการอำนวยความสะดวกในชุมชน ตลอดจนการพัฒนาชุมชน

(8) ส่งเสริมการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับทุกฝ่ายที่มีความเห็นหรืออุดมการณ์แตกต่างจากรัฐ เพื่อศึกษาทางเลือกที่เหมาะสมในการให้สังคมการเมืองไทยสร้างที่ยืนสำหรับทุกคนทุกฝ่าย โดยให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมใช้อำนาจในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในพื้นที่อย่างจริงจัง

(9) เพิ่มระดับและความต่อเนื่องของการติดต่อสัมพันธ์กับประเทศโลกมุสลิมทั้งในระดับเจ้าหน้าที่และในระดับผู้บริหาร เพื่อมิให้เกิดช่องว่างเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประเทศ โดยเฉพาะความสัมพันธ์กับมาเลเซีย อินโดนีเซีย และองค์การระหว่างประเทศที่สำคัญของโลกอิสลามเพื่อเข้าใจสถานการณ์ที่เป็นจริง และสนับสนุนการจัดการปัญหาความรุนแรง รวมทั้งการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

3) เสริมสร้างการเตรียมความพร้อมของสังคมในการเผชิญกับสถานการณ์การใช้ความรุนแรง โดย

(1) ให้ความรู้ ความเข้าใจ ต่อภาคประชาชนเกี่ยวกับการระงับภัย และการแจ้งเตือนภัย เพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการเป็นเครือข่ายป้องกันภัยและลดความเสี่ยงจากการใช้ความรุนแรง

(2) รักษาความเป็นปกติของสังคมภายใต้สถานการณ์การใช้ความรุนแรง โดยจัดทำมาตรการเพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพของการทำงานเตรียมความพร้อม การบริหารจัดการในภาวะวิกฤติ การเยียวยาและการฟื้นฟูความเสียหายที่เกิดขึ้น เพื่อให้สถานการณ์กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว (สภาความมั่นคงแห่งชาติ: 2550 – 2554)

1) นโยบายด้านความมั่นคงสมัยรัฐบาล พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี: 2544)

การรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศ นอกเหนือขึ้นอยู่กับการเมืองนโยบายเศรษฐกิจที่ถูกต้องแล้ว ยังต้องพึ่งพาหน่วยงานด้านความมั่นคงของประเทศเป็นกลไกสำคัญ ดังนี้

(1) พัฒนาระบบการป้องกันประเทศให้มีขีดความสามารถในการป้องกันตนเอง และรักษาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยการเสริมสร้างความสมานฉันท์ของประชาชนเพื่อร่วมพัฒนาระบบการป้องกันประเทศตามแนวทางการรักษาความมั่นคงสมบูรณ์แบบ รวมทั้งสนับสนุนภารกิจในการรักษาสันติภาพในภูมิภาคภายใต้กรอบขององค์การสหประชาชาติ

(2) พัฒนาความพร้อมของกองทัพ ตลอดจนปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารจัดการของกระทรวงกลาโหมและกองทัพ เพื่อให้กองทัพมีความพร้อมในการรักษาไว้ซึ่งอธิปไตยและผลประโยชน์ของประเทศ

(3) สนับสนุนบทบาทของกองทัพในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาคความยากจนของประชาชน ให้การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบสาธารณภัย และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(4) สนับสนุนกองทัพในการให้ความร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กร และประชาชนเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งให้การสนับสนุนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

(5) สนับสนุนให้กองทัพมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการดูแลสุขภาพอนามัย การศึกษาและการฝึกอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่กำลังพลและสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งทหารผ่านศึกและครอบครัวทหารผ่านศึกซึ่งต้องพิการ ทูพพลภาพ หรือเสียชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่

2) นโยบายด้านความมั่นคงสมัยรัฐบาล พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี: 2549)

นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐ สถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้การรักษาความมั่นคงของรัฐเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากปัญหาวิกฤติการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้น สามารถแพร่กระจายความรุนแรงได้อย่างรวดเร็ว จนอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐและความสงบสุขของประชาชนโดยรวม รัฐบาลจึงมีนโยบาย ดังนี้

(1) ส่งเสริมการฝึกกำลังระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคมและภาควิชาการเพื่อการป้องกันประเทศอย่างต่อเนื่องในยามปกติ และนำไปสู่การระดมสรรพกำลังเพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพให้เพียงพอและทันเวลาในยามไม่ปกติ ทั้งนี้ ในยามปกติ รัฐบาลจะเสริมสร้างและใช้ศักยภาพของกองทัพสนับสนุนการพัฒนาพลังอำนาจของชาติทุกด้าน เพื่อให้ประเทศมีความมั่นคงและมั่งคั่งภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสมานฉันท์

สามารถป้องกัน บรรเทา และแก้ไขปัญหที่สำคัญของชาติ ได้แก่ ปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยน้อมนำแนวทางพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และปัญหาภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ผู้ประสบภัยพิบัติ การก่อการร้าย รวมทั้งอาชญากรรมภายในประเทศและที่มีลักษณะข้ามชาติประเภทต่าง ๆ ซึ่งรวมไปถึงยาเสพติด ผู้หลบหนีเข้าเมือง แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย การค้าสิ่งของผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ และการทำอันเป็นโจรสลัด

(2) พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง มีขีดความสามารถในการป้องกัน ป้องปราม และรักษาผลประโยชน์ของชาติ สามารถยุติความขัดแย้งได้รวดเร็ว มีระบบการข่าวที่มีประสิทธิภาพ มีขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางทหาร รวมทั้งอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อการพึ่งตนเองทางทหาร และนำไปสู่การพัฒนาขีดความสามารถเพื่อความต่อเนื่องในการรบ มีระบบกำลังสำรองระบบการระดมสรรพกำลัง และระบบส่งกำลังบำรุงที่เหมาะสมกับสถานการณ์ภัยคุกคาม นอกจากนี้ จะสนับสนุนการสร้างร่วมมือด้านต่างประเทศและด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศในกลุ่มอาเซียน และมิตรประเทศ เพื่อลดความหวาดระแวง สร้างความไว้วางใจเพื่อใจสร้างสันติภาพและความสงบสุข รวมทั้งสนับสนุนภารกิจเพื่อสันติภาพและปฏิบัติการเพื่อมนุษยธรรมภายใต้กรอบของสหประชาชาติและผลประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก

3) นโยบายด้านความมั่นคงสมัยรัฐบาล นายสมัคร สุนทรเวช (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี: 2551)

รัฐบาลจะรักษาความมั่นคงของประเทศ สถาบันพระมหากษัตริย์ และระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และสร้างความสมานฉันท์ของคนในชาติเตรียมความพร้อมในการเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทั้งภัยธรรมชาติและความขัดแย้งที่อาจส่งผลกระทบต่อประเทศไทย แก้ไขความขัดแย้งในพื้นที่สามจังหวัดภาคใต้และสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขสามัคคี สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่ประชาชนในทุกพื้นที่ของประเทศ และต่อต้านภัยสังคมในทุกรูปแบบ โดยจะดำเนินการ ดังนี้

(1) เกิดทุนและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ดำรงรักษาไว้ ซึ่งพระบรมเดชานุภาพแห่งพระมหากษัตริย์มิให้ผู้ใดล่วงละเมิดได้ รวมทั้งเสริมสร้างจิตสำนึกประชาชนในชาติมีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ตลอดจนสร้างบรรยากาศให้เกิดความรัก ความสามัคคี และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของคนในชาติ

(2) เสริมสร้างระบบป้องกันประเทศให้มีความมั่นคง มีศักยภาพในการรักษาเอกราชอธิปไตย บูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ และผลประโยชน์ของชาติ โดยมุ่งพัฒนาความ

ทันสมัยของอาวุธยุทโธปกรณ์ และเตรียมความพร้อมของกำลังพลในกองทัพ ตลอดจนการฝึกกำลังประชาชนให้มีส่วนร่วมในการรักษาความมั่นคงของประเทศ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนภารกิจในการพัฒนาประเทศและการรักษาสันติภาพภายใต้กรอบกติกาของสหประชาชาติ

(3) เร่งพัฒนาระบบการจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง แรงงานต่างด้าว ผิดกฎหมาย และบุคคลที่ยังไม่มีสถานะที่ชัดเจน เน้นการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดกับขบวนการลักลอบเข้าเมืองที่ผู้มีอิทธิพลให้การสนับสนุน เพื่อลดขนาดและผลกระทบของปัญหาความมั่นคงระยะยาวให้เหลือน้อยที่สุด ควบคู่ไปกับการจัดการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลที่ไม่มีสถานภาพที่ชัดเจนภายใต้ความสมดุลระหว่างการรักษาความมั่นคงของชาติกับการดูแลสิทธิขั้นพื้นฐาน

(4) พัฒนาและเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ รวมทั้งมุ่งพัฒนาระบบบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการรักษาความมั่นคงตลอดจนการดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และเร่งจัดเงื่อนไขความไม่เข้าใจกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และพัฒนาความร่วมมือระหว่างกันทั้งด้านเศรษฐกิจและด้านความมั่นคง

(5) ปฏิรูประบบข่าวกรองให้เกิดประโยชน์ต่อการรักษาความมั่นคงและการเสริมสร้างผลประโยชน์ของชาติ โดยจัดระบบบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานพลเรือน ตำรวจ ทหารและให้ความสำคัญแก่ข้อมูลเชิงลึกด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาของชาติได้อย่างแท้จริง

(6) พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ โดยเน้นการบริหารวิกฤติการณ์ทั้งที่เกิดจากภัยธรรมชาติและภัยที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยมุ่งระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนให้สามารถดำเนินงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกัน แก้ไข บรรเทา และฟื้นฟูความเสียหายของชาติที่เกิดจากภัยต่าง ๆ

4) นโยบายด้านความมั่นคงสมัยรัฐบาล นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี: 2551)

(1) เติบโตและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ดำรงรักษาไว้ซึ่งพระบรมเดชานุภาพแห่งพระมหากษัตริย์มิให้ผู้ใดล่วงละเมิดได้ รวมทั้งเสริมสร้างจิตสำนึกประชาชนในชาติให้มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และป้องกันไม่ให้เกิดเป็นเครื่องมือให้แสวงหาผลประโยชน์เฉพาะกลุ่ม ตลอดจนสร้างบรรยากาศให้เกิดความรัก ความสามัคคี และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของคนในชาติ

(2) เสริมสร้างระบบป้องกันประเทศให้มีความมั่นคง มีศักยภาพในการรักษาเอกราชอธิปไตย บูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ และผลประโยชน์ของชาติโดยมุ่งพัฒนาความทันสมัยของอาวุธยุทโธปกรณ์ และเตรียมความพร้อมของกำลังพลในกองทัพตลอดจนการฝึกกำลังประชาชนให้มีส่วนร่วมในการรักษาความมั่นคงของประเทศ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนภารกิจในการพัฒนาประเทศและการรักษาสันติภาพภายใต้กรอบกติกาของสหประชาชาติ

(3) พัฒนาระบบการจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง แรงงานต่างด้าว ผิดกฎหมาย และบุคคลที่ยังไม่มีสถานะที่ชัดเจน เน้นการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดกับขบวนการลักลอบเข้าเมืองที่ผู้มีอิทธิพลให้การสนับสนุน ดูแลให้ความเป็นธรรมและเฝ้าระวังไม่ให้เกิดปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงและความสงบสุขภายในประเทศควบคู่ไปกับการจัดการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลที่ไม่มีสถานภาพที่ชัดเจน ภายใต้ความสมดุลระหว่างการรักษาความมั่นคงของชาติกับการดูแลสิทธิขั้นพื้นฐาน

(4) พัฒนาและเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ รวมทั้งมุ่งพัฒนาระบบบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจควบคู่กับการรักษาความมั่นคง ตลอดจนการดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และเร่งขจัดเงื่อนไขความไม่เข้าใจกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และพัฒนาความร่วมมือระหว่างกันทั้งด้านเศรษฐกิจและด้านความมั่นคง

(5) ปฏิรูประบบข่าวกรองให้เกิดประโยชน์ต่อการรักษาความมั่นคงและการเสริมสร้างผลประโยชน์ของชาติ โดยจัดระบบบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานพลเรือน ตำรวจ ทหาร และให้ความสำคัญแก่ข้อมูลเชิงลึกด้านเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาของชาติได้อย่างแท้จริง

(6) พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ โดยเน้นการบริหารวิกฤตการณ์เพื่อรับมือกับภัยคุกคามด้านต่าง ๆ ทั้งที่เกิดจากภัยธรรมชาติและภัยที่มนุษย์สร้างขึ้นที่นับวันมีแต่จะมากขึ้นโดยมุ่งระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนให้สามารถดำเนินงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันแก้ไข บรรเทา และฟื้นฟูความเสียหายของชาติที่เกิดจากภัยต่าง ๆ

5) นโยบายด้านความมั่นคงสมัยรัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี: 2551)

(1) ปกป้องและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ให้มีความมั่นคงในการเป็นศูนย์รวมจิตใจและความรักสามัคคีของคนในชาติ โดยการเสริมสร้างจิตสำนึกให้มีความจงรักภักดี เทิดทูนปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งป้องกันอย่างจริงจังมิให้มีการล่วงละเมิดพระบรมเดชานุภาพ

(2) เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศให้มีความพร้อมในการรักษาเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดน รวมทั้งการคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติ โดยการเตรียมความพร้อมของกองทัพ การฝึกกำลังพลให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติการกิจ และการจัดงบประมาณให้สอดคล้องกับภารกิจของแต่ละเหล่าทัพ ตลอดจนจัดให้มีแผนการสำรองอาวุธและพลังงานเพื่อความมั่นคง สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อให้สามารถผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ได้เอง ปรับสัทธิประโยชน์กำลังพล เบี้ยเลี้ยง และค่าเสบียงสนามของทหารหลักและทหารพราน รวมทั้งสวัสดิการของกำลังพลให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ พัฒนาความร่วมมือทางการทหารกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศอื่น ๆ และส่งเสริมบทบาทในการรักษาสันติภาพของโลกภายใต้กรอบสหประชาชาติ

(3) เสริมสร้างสันติภาพของการอยู่ร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้านมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งด้วยการเจรจาโดยสันติวิธี ให้ความสำคัญกับการสำรวจและการปักปันเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างถูกต้องตามข้อตกลงและสนธิสัญญาประสานงานและร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนรวมทั้งเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในบริเวณชายแดน

(4) แก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบไม่ให้มีผลกระทบต่อความมั่นคง โดยการปรับปรุงระบบการเข้าเมือง การจัดระเบียบชายแดน และการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว รวมทั้งการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลที่ขัดแย้งบนความสมดุลระหว่างการดูแลสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลกับการรักษาความมั่นคงของชาติ

(5) เสริมสร้างศักยภาพในการจัดการกับปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติโดยให้ความสำคัญแก่การพัฒนาระบบและกลไกต่าง ๆ ให้พร้อมที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติทุกรูปแบบ รวมทั้งพัฒนากฎหมาย และบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับนานาประเทศและส่งเสริมการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศภายใต้กรอบสหประชาชาติ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

2.1 ข้อมูลทั่วไป

2.1.1 ประวัติความเป็นมาของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ เป็นองค์การข่าวกรองระดับชาติ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มีภารกิจตามพระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. 2528 ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจการข่าวกรองทั้งภายในและต่างประเทศ การต่อต้านข่าวกรอง การข่าวกรองทางการสื่อสาร และการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือนและภารกิจอื่น ๆ ตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ประเทศไทยมีการดำเนินงานด้านการข่าวกรองมาตั้งแต่โบราณและตลอดทุกยุคทุกสมัย ในประวัติศาสตร์ยามศึกสงคราม ทหารมีหน้าที่สอดแนม ลาดตระเวนใช้สืบศึก แต่การดำเนินงานในลักษณะหน่วยข่าวกรองสมัยใหม่และเป็นหน่วยข่าวกรองกลางของชาติเกิดขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่สอง

ช่วงเวลาดังกล่าว เป็นช่วงที่ต่างประเทศมีการพัฒนาองค์การข่าวกรองอย่างจริงจังรัฐบาลในสมัย จอมพล ป. พิบูลสงคราม เห็นความจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งหน่วยราชการที่เป็นศูนย์กลาง รวบรวมข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานข่าวตามปกติ หรือจากหน่วยข่าวกรองต่าง ๆ ที่มีอยู่ในขณะนั้น ได้แก่ หน่วยข่าวฝ่ายทหาร และหน่วยข่าวตำรวจ รวมทั้งข่าวที่ได้จากวิธีการทางลับ และข่าวจากแหล่งข่าวเปิดที่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์และความมั่นคงของประเทศ ซึ่งจำเป็นต่อการตัดสินใจกำหนดนโยบายและท่าทีทางการเมืองภายในและต่างประเทศของรัฐบาล จึงได้จัดตั้ง “กรมประมวลราชการแผ่นดิน” อยู่ในสังกัดทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2497 ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม พ.ศ. 2496 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 70 ตอนที่ 81 หน้า 13 เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2496) โดยได้แต่งตั้งให้ พลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ อธิบดีกรมตำรวจในขณะนั้น เป็นอธิบดีกรมประมวลราชการแผ่นดินอีกตำแหน่งหนึ่ง ต่อมาในสมัย จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ กรมประมวลราชการแผ่นดิน ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “กรมประมวลข่าวกลาง” เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2502 ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2502 และต่อมาในสมัย พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ กรมประมวลข่าวกลางได้เปลี่ยนชื่อเป็น “สำนักข่าวกรองแห่งชาติ (สขช.)” เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2528 ตามพระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 213 มีฐานะเป็นหน่วยข่าวแห่งชาติขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

2.2 ข้อมูลเฉพาะ

2.2.1 ขอบเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ (สขช.) สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นองค์การข่าวกรองพลเรือนระดับชาติ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจการข่าวกรองทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ การต่อต้านข่าวกรอง การข่าวกรองทางการสื่อสาร และการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน เพื่อสนองความต้องการด้านการข่าวกรองต่อนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี สภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและเป็นหน่วยงานที่ปรึกษาด้านข่าวกรองแก่นายกรัฐมนตรี

อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

1) พระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. 2528 มาตรา 4 บัญญัติให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง การข่าวกรองทางการสื่อสารและการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน

(2) ติดตามสถานการณ์ภายในประเทศและต่างประเทศ ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติและรายงานตรงต่อนายกรัฐมนตรีและสภาความมั่นคงแห่งชาติ

(3) กระจายข่าวกรองที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติให้หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม

(4) ศึกษา วิจัยและพัฒนา เกี่ยวกับกิจการการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรองและการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

(5) เป็นศูนย์กลางประสานกิจการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง และการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน กับหน่วยข่าวกรองอื่นภายในประเทศ

(6) เป็นหน่วยงานหลักในการประสานกิจการการข่าวกรองและการต่อต้านข่าวกรอง กับหน่วยข่าวกรองของต่างประเทศในเรื่องที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ

(7) เสนอแนะนโยบายและมาตรการ ตลอดจนให้คำแนะนำ และคำปรึกษาด้านการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง และการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือนต่อนายกรัฐมนตรี สภาความมั่นคงแห่งชาติ

(8) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี และสภาความมั่นคงแห่งชาติ มอบหมาย

2) ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2517 กำหนดให้ สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นองค์การรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน และศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการทหารสูงสุด เป็นองค์รักษาความปลอดภัยฝ่ายทหาร

อำนาจหน้าที่ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

1) รับผิดชอบบริหารจัดการสำนักงานเลขานุการคณะที่ปรึกษาการข่าว (สลก.ปช.) ซึ่งจัดตั้งและดำเนินงานมาตั้งแต่ปี 2502 เป็นต้นมา แต่หยุดชะงักไปช่วงปี 2547 – 2549 และนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งหรือฟื้นคณะที่ปรึกษาการข่าว (ปช.) ขึ้นอีกครั้งตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 โดยคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 289/2549 ลงวันที่ 31 ธันวาคม 2549 มีผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ เป็นประธานคณะที่ปรึกษาการข่าว (ปช.) ให้กับนายกรัฐมนตรี มีหัวหน้าหน่วยข่าวหลักของกองทัพและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รองปลัดกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับงานการข่าว ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และผู้ช่วยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย รองผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ เป็นที่ปรึกษาการข่าว ที่ปรึกษาสำนักข่าวกรองแห่งชาติ (ระดับ 10) เป็นเลขานุการคณะที่ปรึกษาการข่าว และกำกับดูแลสำนักงานเลขานุการคณะที่ปรึกษาการข่าว

2) รับผิดชอบบริหารจัดการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ (ศป.ข) ซึ่งเริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ พ.ศ. 2544 และศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติภาค 1 - 5 ครบทุกภูมิภาค ในปี 2549 ซึ่งรัฐบาลปัจจุบันยังให้ ศป.ข. และ ศป.ข.ภาค ดำเนินงานต่อไป โดยคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 43/2551 ลงวันที่ 13 มีนาคม 2551

2.2.2 วิสัยทัศน์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

เป็นองค์การข่าวกรองที่ได้รับความเชื่อถือจากทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อสนองตอบความมั่นคงของรัฐและประชาชน

2.2.3 พันธกิจสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

- 1) เป็นหน่วยงานหลักด้านกิจการข่าวกรองทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- 2) ปฏิบัติงานข่าวกรองเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ
- 3) ปฏิบัติการข่าวกรอง ต่อต้านข่าวกรอง ข่าวกรองทางการสื่อสาร กำหนดมาตรฐานและมาตรการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน
- 4) เป็นสถาบันการข่าวกรองแห่งชาติ เพื่อมุ่งผลิตบุคลากรการข่าวกรองมืออาชีพ
- 5) ดำเนินการข่าวภาคประชาชน ผ่านศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ

2.2.4 เป้าประสงค์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

- 1) สร้างความปรองดอง สมานฉันท์ และความเป็นธรรมของคนในชาติ
- 2) แก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 3) แก้ไขปัญหาภัยคุกคามเฉพาะหน้าด้านความมั่นคง
- 4) เทิดทูนและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์
- 5) พัฒนาความร่วมมือทางการข่าวกับต่างประเทศ เพื่อผลประโยชน์แห่งชาติป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ
- 6) ปฏิรูปข่าวกรองของประเทศ เพื่อรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติ

2.2.5 ยุทธศาสตร์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

- 1) การปฏิบัติการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง การข่าวกรองทางเครือข่ายการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ
- 2) การรายงานข่าวกรองที่มีคุณภาพ และเชื่อถือได้ สามารถประมาณการณ์ล่วงหน้าได้อย่างแม่นยำในทุกหัวข้อข่าวกรองทางยุทธศาสตร์
- 3) การใช้พลังอำนาจของชาติและประชาชน เสริมสร้างคุณภาพและประสิทธิภาพของงานข่าวกรอง และการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน
- 4) การใช้ความร่วมมือหรือความสัมพันธ์ทางการข่าวกับมิตรประเทศในการส่งเสริมความมั่นคง
- 5) เสริมสร้างขีดสมรรถนะของสถาบันวิชาการข่าวกรอง และการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน ให้เป็นมาตรฐานสากล
- 6) บูรณาการด้านการข่าวกรองที่ดี เป็นศูนย์กลางของประชาคมข่าวกรอง

2.2.6 วัตถุประสงค์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

- 1) เพื่อให้มีงานข่าวกรองที่สามารถรับมือและแจ้งเตือนภัยต่อรัฐบาลถึงภัยคุกคามรูปแบบใหม่และรูปแบบเก่าอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งชี้ให้เห็นโอกาสในการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและเพื่อใช้ประกอบในการพิจารณาดำเนินนโยบายทางการทูตที่เหมาะสม
- 2) เพื่อให้มีประชาคมข่าวกรองที่เข้มแข็งและเป็นปึกแผ่น เกิดความร่วมมืออย่างเป็นเอกภาพทั้งหน่วยงานข่าวกรองภายในและต่างประเทศ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน

3) เพื่อรักษาและพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรที่มีความสามารถให้อยู่ในสายงานข่าวกรองอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาองค์กรให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลง

2.2.7 นโยบายข่าวกรองแห่งชาติ

นโยบายข่าวกรองแห่งชาติ เป็นกรอบทิศทางทางการดำเนินการของประชาคมข่าวกรองและหน่วยราชการอื่น ๆ ที่ใช้หน่วยข่าว เพื่อให้เกิดเอกภาพในการปฏิบัติให้สอดคล้องเป็นไปในลักษณะบูรณาการ มีทิศทางและเป้าหมายเดียวกัน ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งชาติเป็นเป้าหมายสูงสุด

สำหรับลำดับภัยคุกคามต่อความมั่นคงที่สำคัญของชาติ ได้แก่ ปัญหาการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สถานการณ์การเมืองภายใน การก่อการร้ายยาเสพติด ปัญหาการเผยแพร่แนวคิดที่ใช้ความรุนแรง และปัญหาอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ที่กระทบต่อเศรษฐกิจ สังคมและสถาบันหลัก

1) การดำเนินข่าวกรองในประเทศ

(1) ดำเนินการข่าวกรองและเพิ่มขีดความสามารถในการสนับสนุนการป้องกัน และแก้ไขปัญหาคความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(2) ดำเนินการข่าวกรองเพื่อต่อต้านการกระทำที่เป็นภัยต่อสถาบันหลักของประเทศและเพิ่มขีดความสามารถเพื่อรับมือกับภัยที่เกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบ

(3) ดำเนินการข่าวกรองเพื่อป้องกันและต่อต้านภัยคุกคามจากการก่อการร้ายการก่อวินาศกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองใหญ่ อาชญากรรมข้ามชาติ อาวุธทำลายล้างสูงภัยพิบัติทางธรรมชาติที่มีความรุนแรง โรคระบาดชนิดต่าง ๆ รวมทั้งปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคง และความอยู่ดีมีสุขของคนในประเทศ

(4) ดำเนินการข่าวกรองเพื่อสกัดกั้น ยับยั้งการแพร่ขยายอุดมการณ์การสร้างควมรุนแรงจากภายในและภายนอกประเทศ ที่จะนำมาสู่การก่อการร้ายของคนในประเทศ

2) การดำเนินข่าวกรองด้านชายแดนประเทศรอบบ้าน และต่างประเทศ

(1) ดำเนินการข่าวกรองที่เสริมสร้างการเตรียมพร้อมและการป้องกันประเทศทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ รวมทั้งการพัฒนากองทัพ อาวุธยุทโธปกรณ์ ความสัมพันธ์ชายแดนทางบกและทางทะเล ความร่วมมือและความขัดแย้งระหว่างประเทศที่สำคัญ

(2) ดำเนินการข่าวกรองทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการทหารของประเทศเพื่อนบ้าน ที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติทั้งในภาวะปกติและฉุกเฉิน ทั้งนี้ใช้เป็นส่วนประกอบการตัดสินใจที่สำคัญทางนโยบายของรัฐบาล

(3) ดำเนินการข่าวกรองเพื่อสร้างโอกาสและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ รวมทั้งปกป้องและแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และพลังงานที่สำคัญของชาติ

(4) ดำเนินการข่าวกรองที่สนับสนุนข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินนโยบายต่างประเทศและกิจกรรมต่างประเทศเชิงรุก ทั้งนี้เพื่อสร้างพลังอำนาจต่อรองของชาติ

(5) ดำเนินการข่าวกรองเชิงรุกเพื่อรับมือกับอิทธิพลของ แนวคิด ค่านิยม อุดมการณ์ ความเชื่อ ลัทธิ ศาสนา และวัฒนธรรมข้ามชาติ ที่อาจส่งผลกระทบต่อคนในประเทศ

(6) ดำเนินการข่าวกรองและต่อต้านข่าวกรอง เพื่อรับมือกับบุคคล องค์กร หรือรัฐต่างชาติที่เข้ามาแสดงประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ

3) แนวทางบริหารจัดการระบบข่าวกรอง

(1) สร้างและรักษาความสัมพันธ์ระหว่างประชาคมข่าวกรองทั้งภายในและต่างประเทศให้กระชับ แน่นแฟ้น และขยายความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นช่องทางติดต่อพิเศษระหว่างกัน ทั้งในยามปกติและฉุกเฉิน

(2) ทบทวนบทบาท ภารกิจ หน้าที่ของหน่วยงานข่าวกรองต่าง ๆ ไม่ให้ซ้ำซ้อนโดยการแบ่งภารกิจและเป้าหมายของประชาคมข่าวกรองที่ชัดเจน มีการดำเนินงานที่เป็นเอกภาพและต่อเนื่อง พร้อมทั้งประเมินความเสี่ยงที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนของเป้าหมายการดำเนินข่าวกรองในด้านต่าง ๆ

(3) สร้างความเข้าใจในภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมต่อความสำคัญและแนวทางการสนับสนุนงานข่าวกรอง

(4) พัฒนาบุคลากรและเพิ่มศักยภาพของเทคโนโลยี ระบบฐานข้อมูลและองค์กรด้านการข่าว เพื่อให้สามารถดำเนินข่าวกรองให้สอดคล้องกับประเด็นความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

(5) เพิ่มสิ่งตอบแทนพิเศษเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรทางการข่าว เนื่องจากงานข่าวมีลักษณะพิเศษแตกต่างกับงานด้านอื่น ที่ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

(6) สร้างจิตสำนึกให้ผู้ที่เข้าสู่สายงานการข่าว มีความเสียสละและอดทน และซื่อสัตย์ต่องานด้านการข่าว ทั้งนี้เพื่อความต่อเนื่องของลักษณะงาน

(7) ให้มีบทบัญญัติกฎหมายพิเศษที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการข่าวกรองของผู้ปฏิบัติ

3. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ตั้งแต่ พ.ศ. 2547 – 2551) ซึ่งได้มีผู้ศึกษาไว้หลายประเด็น ดังนี้

นวัต บุญรักษา (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องนโยบายการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ : ศึกษาเฉพาะกรณีการยุบศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าการยุบเลิกศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นการกำหนดนโยบายที่ผิดพลาดเนื่องจาก (1) การยุบเลิกหน่วยงานไม่มีการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานที่จะเข้าไปรับภารกิจต่อ (2) บทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัด (ซีอีโอ) ไม่มีภารกิจด้านความมั่นคง (3) การตั้งสมมติฐานผิดที่ว่าไม่มีขบวนการแบ่งแยกดินแดนเคลื่อนไหวในพื้นที่ ทำให้การกำหนดนโยบายใหม่มีความผิดพลาดส่งผลกระทบต่อมาอย่างมากมาย (4) ขาดองค์การในการอำนวยการในพื้นที่ ทำให้การแก้ไขปัญหาไม่มีแนวทางที่ชัดเจน (5) การปฏิรูประบบราชการส่งผลกระทบต่อหน่วยงานระดับปฏิบัติ

นอกจากนี้ ยังพบว่า เจ้าหน้าที่ที่ลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่ไม่มีความรู้ด้านพื้นฐานทางสังคมศาสนา วัฒนธรรมประเพณี ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหา ดังนั้น รัฐบาลควรนำนโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ มาเป็นยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้อีกครั้ง เพื่อให้การแก้ไขปัญหาครอบคลุมทุกเรื่องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมอบหมายภารกิจ อำนาจ หน้าที่ผ่านหน่วยงานที่จัดตั้งใหม่คือ คณะกรรมการอำนวยการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และสำนักงานสภาจังหวัดชายแดนภาคใต้

จิระนันท์ ซ่อนกลิ่น (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า 1) การ

ดำเนินงานของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ นับตั้งแต่มีการก่อตั้งในปี พ.ศ. 2524 เป็นต้นมาเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กล่าวคือสามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมโดยมุ่งเน้นการปรับปรุงประสิทธิภาพของบุคลากรทุกฝ่าย และเจ้าหน้าที่ทุกระดับที่ให้ความเข้าใจสภาพทางสังคม วัฒนธรรมและความต้องการของท้องถิ่น นอกจากนี้ยังสามารถเข้าถึงและให้ความสำคัญต่อผู้นำศาสนาให้เข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหาของทางราชการ

2) ผลการศึกษาภาคสนามพบว่า ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้มีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือบทบาทในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพข้าราชการในพื้นที่และบทบาทในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ประจักษ์ ประจักษ์ปัจฉิม (อ้างใน จีระนันท์ ชอนกลิ่น 2543: 28-31) ได้ศึกษาเรื่อง "จังหวัดชายแดนภาคใต้" การสร้างความมั่นคงและความสงบสุขถาวร ผลการวิจัยสรุปว่า ปัญหาความไม่มั่นคงและความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นปัญหาที่เกิดจากเงื่อนไขภายในประเทศที่สำคัญ ซึ่งได้แก่ความไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน ความหวาดระแวงระหว่างกัน และความไม่สงบอันเนื่องมาจากขบวนการโจรก่อการร้าย และโจรผู้ร้าย จากการดำเนินการทางด้านสังคมจิตวิทยาและการเมืองการปกครองเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่เข้าใจ และความหวาดระแวง รวมทั้งการแก้ไขปัญหาความไม่สงบ ช่วงเวลา 3 ปีที่ผ่านมา ปรากฏว่าได้ผลดี ทำให้สถานการณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการแก้ไขคลี่คลายดีขึ้นมีความสามัคคี และความสงบสุขเพิ่มมากขึ้น จึงควรจะได้รับบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นให้ดียิ่งขึ้นต่อไปเพื่อให้เจ้าหน้าที่พัฒนาและการลงทุนที่จะมีมากขึ้นในระยะต่อไป ทั้งนี้เห็นสมควรเร่งรัดการพัฒนาขนาดใหญ่ซึ่งได้มีการกำหนดแผนพัฒนา 3 ส่วน คือ 1) แผนพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นแผนระยะ 5 ปี (2536-2540) ตามกรอบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 2) แผนเปิดเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นแผนเร่งรัดพัฒนาและการลงทุนขนาดใหญ่ในพื้นที่เพื่อเปิดสังคมและให้เศรษฐกิจเป็นตัวนำการเปลี่ยนแปลง และ 3) แผนพัฒนาเสริมความมั่นคงตามโครงการพัฒนาเพื่อความหวังใหม่หรือฮาร์ปันบารู เป็นแผนงานพิเศษของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน

เพื่อเสริมการพัฒนาของหน่วยงานปกติ โดยมุ่งเน้นพื้นที่ที่มีมาตรฐานความเป็นอยู่ต่ำกว่าปกติเพื่อยกระดับให้สูงขึ้นรองรับการพัฒนาตามแผนปกติต่อไป

สำหรับปัญหาความไม่สงบอันเนื่องจากขบวนการโจรก่อการร้ายนั้น การดำเนินการโดยใช้ยุทธศาสตร์การเมืองนำการทหาร โดยจงใจให้เข้าร่วมพัฒนาชาติไทย ซึ่งกองทัพภาคที่ 4 และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ที่กำลังดำเนินการอยู่ในขณะนั้นเป็นแนวทางที่ถูกต้อง เห็นสมควรกำหนดแนวทางความคิดยุทธศาสตร์ในการดำเนินการต่อขบวนการโจรก่อการร้ายให้เข้ามาร่วมพัฒนาชาติไทย โดยเฉพาะระดับผู้นำที่อาศัยอยู่ในมาเลเซียควบคู่กับการกดดันและปราบปรามโจรที่ประกอบอาชญากรรมสิ่งที่สำคัญคือ การทำงานมวลชนให้พี่น้องมุสลิมมีความเข้าใจและอยู่ข้างเจ้าหน้าที่ และปฏิเสธขบวนการโจรก่อการร้ายและแนวทางรุนแรง ส่วนการดำเนินการต่อมาเลเซียในการแก้ปัญหาขบวนการโจรก่อการร้าย เห็นสมควรดำเนินการเจรจาอย่างเป็นทางการหรือการภายใน แยกเจรจาแต่ละระดับและเป็นกรณี ๆ ไป โดยฝ่ายเราต้องมีข่าวกรองที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม และไม่ยกระดับเป็นปัญหาการเมืองระหว่างประเทศ สำหรับประเทศมุสลิมอื่น ๆ ให้เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือกันให้เห็นประโยชน์ในด้านการเมือง การค้า และการลงทุนระหว่างกันยิ่งกว่าการแทรกแซงหรือบ่อนทำลาย

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างความมั่นคงและความสงบสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สรุปได้ดังนี้ 1) การยอมรับความแตกต่างทางสังคมมีความจริงใจและให้เกียรติซึ่งกันและกัน 2) การเปิดโอกาสให้ผู้นำมุสลิม ผู้นำศาสนา นักวิชาการ นักการเมือง สื่อมวลชน มีส่วนร่วมแก้ไขปัญหา 3) การใช้การเมืองนำการทหารให้หลักศาสนาเป็นข้อพิจารณาแก้ไขปัญหา 4) การใช้งานมวลชนสัมพันธ์ 5) การยกระดับความสัมพันธ์กับประเทศมุสลิม และ 6) การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้เป็นรูปธรรมชัดเจนและสมบูรณ์

เพ็ญภาค จันโทริ (2540: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สายการบังคับบัญชาที่ต้องผ่านแม่ทัพภาคที่ 4 และเห็นควรให้สายการบังคับบัญชาของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ขึ้นอยู่กับนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีโดยผ่านงานทางสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) สำหรับประเด็นการยกฐานะเป็นหน่วยงานถาวรหรือยุบหน่วยงานนั้น ส่วนใหญ่เห็นว่ายังไม่สมควรยุบในขณะนี้ควรดำเนินงานไปจนกว่าปัญหาต่าง ๆ จะคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้นมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ส่วนอำนาจหน้าที่ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมในปัจจุบันพบว่า ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ประสบปัญหาการประสานการดำเนินงาน ตลอดจนการยอมรับในอำนาจหน้าที่ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดน

ภาคใต้จากหน่วยงานต่าง ๆ เนื่องจากความแตกต่างในแนวทางการปฏิบัติและแนวนโยบายของแต่ละหน่วยงาน ตลอดจนความไม่ชัดเจนของอำนาจหน้าที่ที่ไม่มีกฎหมายรองรับทำให้เกิดข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน และเห็นควรให้มีการกำหนดอำนาจหน้าที่มารองรับและเห็นควรให้มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ออกมาเป็นกฎหมาย โดยมีข้าราชการการเมืองและระดับรองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเข้ามากำกับดูแลเพื่อให้เกิดการยอมรับมากขึ้น

สำหรับบทบาทของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เห็นว่าทำได้ดีคือบทบาทด้านการปรับปรุง ประสิทธิภาพของข้าราชการ บทบาทในด้านประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานของรัฐบทบาทในการประสานความร่วมมือระหว่างรัฐบาลกับเอกชน และบทบาทในการเสริมสร้างความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีต่อประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มประเทศมุสลิม และบทบาทในการสนับสนุนผู้นำมุสลิมเข้ามามีส่วนร่วมกับทางราชการ แต่บทบาทของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ยังพบว่ามีปัญหาควรปรับปรุงแก้ไข คือบทบาทด้านการพัฒนาเศรษฐกิจควรสรรหาผู้เชี่ยวชาญในด้านเศรษฐกิจเข้ามีส่วนร่วม มีบทบาทในการสรรหาโยกย้าย และบรรจุแต่งตั้งข้าราชการในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ควรมีอำนาจอย่างเต็มที่ในการพิจารณาดำเนินการ โดยออกเป็นตัวบทกฎหมายที่ชัดเจนกว่าในปัจจุบันบทบาทในการพัฒนาประสิทธิภาพการให้รางวัลและการลงโทษควรมีอำนาจเด็ดขาดกว่าในปัจจุบัน บทบาทด้านการข่าว ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ควรสรรหาบุคลากรที่มีความชำนาญการข่าว และควรเพิ่มงบประมาณให้มากขึ้น บทบาทในการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ควรสรรหาบุคลากรที่มีความชำนาญงานในการประชาสัมพันธ์เพิ่มงบประมาณ และบทบาทในการด้านบริหารและประสานนโยบายให้เกิดเอกภาพ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ควรเพิ่มอำนาจให้มีการสั่งการได้ ทั้งนี้ เพื่อให้การทำงานเกิดความสะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สุพรรณณี เหลืองเกรียงไกร (2537: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องโครงสร้างการบริหารราชการและระบบการบริหารงานบุคคลในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า 1) ด้านโครงสร้างการบริหารราชการพบว่า มีความหลากหลายในการจัดองค์การของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ทำให้เกิดความแตกต่างในโครงสร้างและการบริหารงานซึ่งส่วนใหญ่เป็นการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง 2) ด้านบทบาทของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่สามารถกำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ ปฏิบัติตามนโยบาย และระเบียบปฏิบัติด้านการบริหารบุคคลได้ทั้งหมดและข้าราชการในสังกัดหน่วยงานอื่น เห็นว่า ไม่ได้ได้รับความ

เป็นธรรมเนียมในการพิจารณาบำเหน็จความชอบประจำปีเป็นกรณีพิเศษจากศูนย์อำนวยการบริหาร จังหวัดชายแดนภาคใต้ 3) ด้านระบบการบริหารงานบุคคล พบว่า มีความหลากหลายในการจัดองค์รกลกลางการบริหารงานบุคคลทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการบริหารงานข้าราชการส่วนใหญ่ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีคุณสมบัติไม่สอดคล้องตามมติคณะรัฐมนตรี การบรรจุแต่งตั้งมาจากส่วนกลาง มีการขอย้ายกลับภูมิลำเนาเดิม และการขอยืมตัวไปช่วยราชการเป็นจำนวนมาก ทำให้ทุกหน่วยงานขาดบุคลากร การพัฒนาบุคลากรของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ล่าช้าไม่สามารถทำการปฐมนิเทศข้าราชการที่บรรจุ หรือโยกย้ายมาใหม่ทั้งหมดในระยะเริ่มแรก ของการทำงาน เนื่องจากสถานที่คับแคบ ขาดงบประมาณและบุคลากร สวัสดิการไม่เพียงพอ หลักเกณฑ์ระเบียบ และอัตราที่ได้รับไม่เหมาะสม ทำให้สามารถจูงใจให้ข้าราชการมาปฏิบัติงาน จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ การให้บำเหน็จ ความชอบประจำปีกรณีพิเศษไม่เป็นธรรมเนียม ขาดหลักเกณฑ์ด้านคุณสมบัติ ทำให้ข้าราชการที่ดีเกิดความท้อแท้ขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน การลงโทษข้าราชการขาดความจริงจัง และความฉะฉานในการสอบสวนและลงโทษ

วีรศักดิ์ อุปสิทธิ์ (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาบทบาทศูนย์อำนวยการบริหาร จังหวัดชายแดนภาคใต้กับความมั่นคงแห่งชาติ พบว่า 1) โครงสร้างอำนาจหน้าที่ของศูนย์ อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ต้องมีการปรับโครงสร้างตลอดจนความ ซ้ำซ้อนของงานที่ผ่านมาไม่มีเอกภาพทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ 2) ควรมีการปรับปรุงบทบาทศูนย์อำนวยการบริหาร จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ให้มีความชัดเจนและมีเอกภาพมากยิ่งขึ้นที่เกี่ยวกับความมั่นคง แห่งชาติ หากมีการกำกับดูแลอย่างแท้จริง ปัญหาดังกล่าวคงเบาบางลงและการแก้ปัญหาอื่น ๆ ก็ จะสามารถที่จะดำเนินการต่อเนื่องได้ 3) กลุ่มผู้รู้และผู้เกี่ยวข้องเห็นพ้องกันว่าน่าจะปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมบทบาท อำนาจหน้าที่ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ตลอดจนโครงสร้างเสียใหม่ให้ชัดเจน ที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ 4) ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ที่เกี่ยวกับความมั่นคง แห่งชาติจะต้องเร่งดำเนินการปรับปรุงแก้ไขทุกระดับให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความ สม่ำเสมอ มีเอกภาพ ขจัดความไม่เป็นธรรมในสังคม

สรศิริ ปริญญานันท์ (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของกองอำนวยการ เสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้พบว่า บทบาทของ กอ.สสส.จชต. ในการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบ ดำเนินการมาถูกทางแล้ว ถึงแม้ว่าสถานการณ์การก่อความไม่สงบยังไม่ยุติ กอ.สสส.จชต. ได้ใช้

การดำเนินการด้านสันติวิธีคือไม่ใช้ความรุนแรงในการจัดการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง อดทนต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และพยายามที่จะกระทำให้ดีที่สุดทั้งในด้านกฎหมายและการยุติความคิดในการต่อสู้ด้วยความรุนแรง ในระยะยาวคาดว่าจะประสบความสำเร็จถ้ามีการแก้ไขโครงสร้างและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ปัญหาและอุปสรรคเกิดจากโครงสร้าง กอ.สสส.จชต. ขาดโครงสร้างด้านการพัฒนาซึ่งต้องมีหน่วยงานด้านนี้ปฏิบัติงานภายใต้อำนาจ กอ.สสส.จชต. และยังขาดเอกภาพในการบังคับบัญชาไม่มีอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาด รวมถึงปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างบ่อยครั้งมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่โดยเฉพาะอำนาจสั่งการเช่นกัน นอกจากนี้รูปแบบในการทำงานร่วมวางแผนร่วมเป็นแบบทหารมากเกินไป ทำให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการอีกด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง “บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประเภทการวิจัยเอกสาร เพื่อศึกษาบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหา/อุปสรรค และทิศทางการบทบาทและการทำงานในอนาคตของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัย โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- 1.1.1 กลุ่มผู้บริหาร เป็นข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
- 1.1.2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ เป็นข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการของสำนักข่าวกรองแห่งชาติที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยตรง ดังนี้

- 1.2.1 กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 6 คน
- 1.2.2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ จำนวน 19 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าเน้นการวิจัยเอกสาร และการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

2.1 ข้อมูลจากเอกสาร เอกสารที่ใช้ประกอบการวิจัย ได้แก่

2.1.1 เอกสารสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ ตำรา งานวิจัย วิทยานิพนธ์ กฎหมาย
ข้อบังคับ กฎระเบียบ คำบรรยายประกอบการเสวนา

2.2 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลจากฐานข้อมูล เว็บไซต์ (web site) ต่าง ๆ

2.3 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก สัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการ ที่
ทำงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ แบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยเตรียมไว้ล่วงหน้า กำหนดคำถาม
สำหรับแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิดเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยดำเนินการ
ดังนี้

คำถามสำหรับแบบสัมภาษณ์เป็นคำถามปลายเปิด และเป็นคำถามประเด็น
หลักที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ
เกี่ยวกับบทบาท และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคง
ของจังหวัดชายแดนภาคใต้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

3.1 การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ซึ่งได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแนวคิดทฤษฎี
และผลงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น ตำรา หนังสือ งานวิจัย เอกสาร
กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง สื่อสิ่งพิมพ์ ตลอดจนข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งความ
คิดเห็นของบุคคลต่าง ๆ

3.2 การสัมภาษณ์ข้าราชการของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่
จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการจัดทำแบบสัมภาษณ์แบบคำถามปลายเปิดเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์
สรุปเป็นผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลการวิจัยที่เป็นเอกสาร และส่วนที่เป็นผลจากการสัมภาษณ์ ความคิดเห็น
ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งข้อเสนอแนะของผู้ให้สัมภาษณ์ จะนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content
analysis) โดยเชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์ในแง่ต่าง ๆ ตามข้อเท็จจริง โดยการวิเคราะห์จะ
ออกมาในรูปเชิงพรรณนา (descriptive analysis) เพื่อนำไปสู่คำตอบที่ต้องการศึกษาและสรุปเพื่อ
ตีความต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตอนที่ 4 ทิศทางการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

การนำเสนอผลการวิจัย เป็นการสรุปจากเอกสาร งานวิจัย บทความ ฯลฯ และความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาจากข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้วิจัยนำข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. เพศ
2. อายุ
3. การศึกษา
4. ประเภทตำแหน่ง

ตารางที่ 4.1 ร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	23	92
- หญิง	2	8
2. อายุ		
- 30 - 39 ปี	10	40
- 40 - 49 ปี	9	36
- 50 - 60 ปี	6	24
3. การศึกษา		
-ปริญญาตรี	20	80
-ปริญญาโท	5	20
4. ประเภทตำแหน่ง		
-ระดับผู้บริหาร	6	24
-ระดับผู้ปฏิบัติการ	19	76
รวม	25	100

จากข้อมูลที่ปรากฏตามตาราง ผู้วิจัยนำมาแปรผลได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 92 ส่วนน้อยเป็นเพศหญิง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8

อายุ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 40 อายุ 40 - 49 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 36 และส่วนน้อยมีอายุ 50 - 60 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 24

การศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ส่วนน้อยมีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 20

ประเภทตำแหน่ง พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นระดับผู้ปฏิบัติการ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 76 ส่วนน้อยเป็นระดับผู้บริหาร จำนวน 6 คิดเป็นร้อยละ 24

ตอนที่ 2 บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี 2 บทบาท ดังนี้

1. การปฏิบัติงานด้านการข่าว
2. การบูรณาการด้านการข่าว

1. การปฏิบัติงานด้านการข่าว

การปฏิบัติงานด้านการข่าวของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี 4 อย่าง ดังนี้

- 1.1 การรวบรวมข่าวสาร
- 1.2 การดำเนินกรรมวิธีต่อข่าวสาร
- 1.3 การกระจายข่าวกรอง
- 1.4 การรายงานข่าว

1.1 การรวบรวมข่าวสาร ได้แก่ การที่เจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร หรือรวบรวมข่าวสารที่ต้องการจากแหล่งข่าวแล้วรายงาน หรือส่งข่าวไปยังหน่วยรวบรวมข่าวสาร หรือหน่วยข่าวกรองเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ หรือกรรมวิธีในการกำหนดเป้าหมาย เพื่อที่จะดำเนินการตามที่ได้รับผิดชอบให้บรรลุลู่วงวัตถุประสงค์ หรือเป็นการแสวงหา หรือเก็บรวบรวมข่าวสารที่แหล่งข่าวลับ และแหล่งข่าวเปิดเผย ซึ่งการปฏิบัติในการรวบรวมข่าวสารเมื่อมีการรายงาน จำเป็นต้องระบุว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และ อย่างไร นอกจากนี้ต้องดำเนินการให้ทันเวลาสำหรับการดำเนินงานรวบรวมข่าวสาร ประกอบด้วย

1.1.1 หน่วยรวบรวมข่าวสาร คือ บุคคล หน่วย หรือ กิจกรรมในการรวบรวมหรือดำเนินกรรมวิธีข่าวสารโดยการวิจัย ค้นคว้าเฝ้าตรวจ ชักถาม หรือการใช้แหล่งข่าว โดยผู้ดำเนินการอาจจะเป็นผู้ชำนาญการข่าวกรองหน่วยพิเศษ

โดยทั่วไปหน่วยรวบรวมข่าวสารจะมีแหล่งข่าวสารของตนเอง และการรวบรวมข่าวสารเป็นย่อย ๆ ตั้งแต่ระดับต่ำสุดถึงระดับสูงสุด โดยที่หน่วยรวบรวมข่าวสารระดับรองลงไปอาจจะมีที่หน่วยสาขาย่อยก็ได้ ทั้งนี้แล้วแต่การจัดและความจำเป็นของหน่วย

นอกจากนี้ยังประกอบด้วย เจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร หมายถึง เจ้าหน้าที่ หรือหน่วยที่รวบรวม หรือดำเนินการวิธีต่อข่าวสาร โดยไม่มีข้อจำกัดเป็นพิเศษว่า เจ้าหน้าที่กลุ่มนี้รวบรวมข่าวสารและกลุ่มนี้ดำเนินการวิธีต่อข่าวสาร โดยทั่วไปแล้วเจ้าหน้าที่ข่าวกรองของหน่วยเหนือ หน่วยรอง หน่วยข้างเคียง ตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญการข่าวกรอง บางอย่างก็ถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสารด้วย

1.1.2 ระบบการติดต่อสื่อสาร หมายถึง ระบบการติดต่อและการรายงานทั้งปวงที่เอื้ออำนวยให้สามารถส่งข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่ง หรือจากที่หนึ่งไปสู่ที่หนึ่งได้อย่างปลอดภัย

วิธีการติดต่อสื่อสารในปัจจุบันมี 5 วิธี คือ

- 2) การนำสาร
- 3) การใช้เครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์
- 4) การใช้ระบบเครื่องคอมพิวเตอร์
- 5) การใช้วิธีพิเศษ

1.1.3 แหล่งข่าว คือ บุคคล สิ่งของหรือระบบงานซึ่งเป็นต้นกำเนิดให้เกิดข่าวสารแหล่งข่าวสารอาจอยู่หรืออาจไม่อยู่ภายใต้ความควบคุมของฝ่ายเราก็ได้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการข่าวจะต้องเลือกแหล่งข่าวสารให้สามารถรวบรวมข่าวสารให้บรรลุถึงความต้องการข่าวกรองที่กำหนดขึ้นจะต้องรู้ว่าเรามีแหล่งข่าวสารอยู่ที่ใด โดยแหล่งข่าวได้แก่ ราษฎรในท้องถิ่น ผู้อพยพ บุคคลพลัดถิ่น เจ้าหน้าที่พลเรือน ภาพถ่าย แผนที่ การปฏิบัติการของฝ่ายตรงข้าม และรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับฝ่ายตรงข้าม ซึ่งแบ่งออกเป็น

1) แหล่งข่าวลับ คือ แหล่งข่าวที่ให้ข่าวสารกับฝ่ายเราโดยที่ฝ่ายตรงข้ามหรือฝ่ายที่เป็นเจ้าของ หรือเกี่ยวข้องกับข่าวนั้นไม่ทราบ

2) แหล่งข่าวเปิดเผย คือ แหล่งข่าวที่ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับข่าวนั้น ไม่ปิดบังข่าวสารที่ฝ่ายเราต้องการ เช่น นักหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ นักท่องเที่ยว

การปฏิบัติงานด้านการข่าว เจ้าหน้าที่ต้องรู้หลักพื้นฐานในการปฏิบัติงานข่าวกรอง ดังนี้

1) การปฏิบัติด้านการข่าวและด้านยุทธวิธีมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เนื่องจากความสำเร็จของการปฏิบัติการทางด้านการยุทธการ จะเป็นผลสืบเนื่องมาจากระบบการปฏิบัติการข่าวที่มีประสิทธิภาพ ความสนใจในการที่จะนำเอาข่าวกรองไปใช้ให้เกิดประโยชน์ใน

การปฏิบัติการให้มากที่สุด ดังนั้น การประสานงานระหว่างหน่วย/เจ้าหน้าที่ข่าวกรองกับหน่วย/เจ้าหน้าที่ทางยุทธการจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

2) ข่าวกรองจะต้องใช้ประโยชน์ได้ คือ มีประโยชน์ในการกำหนดข้อตกลงใจ การวางแผน การกำหนดนโยบาย การแก้ปัญหา การควบคุม การปฏิบัติ และการสำคัญต้องตรงกับความต้องการของผู้ใช้ มิฉะนั้น การปฏิบัติการข่าวกรองจะเป็นการสูญเปล่า

3) ข่าวกรองจะต้องทันเวลา เพราะการใช้ข่าวกรองที่สอดคล้องกับสถานการณ์นั้นจะมีคุณค่ามากที่สุด ก็ต่อเมื่อนำมาใช้ได้ทันเวลา ถ้าหากล่วงเวลาไปแล้วคุณค่าก็จะลดลงไปตามลำดับ ดังนั้น ในบางสถานการณ์ความทันเวลาอาจมีความสำคัญมากกว่าความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข่าว

4) การวางแผนและการปฏิบัติการข่าวกรองจะต้องให้มีความอ่อนตัว ที่จะสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ได้ตลอดเวลาและดีที่สุด

5) ต้องมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง มีการปฏิบัติอย่างเข้มงวดกวดขันทั้งหน่วยข่าวกรองและบุคคลหรือหน่วยที่ใช้ข่าวกรอง เพื่อมิให้ข่าวสารรั่วไหลไปถึงฝ่ายตรงข้าม ซึ่งจะเป็นผลเสียหายและจะเป็นอันตรายต่อฝ่ายเรา

6) การปฏิบัติการข่าวกรองจะต้องใช้จินตนาการ ประกอบด้วยความคิดสร้างสรรค์ และสมเหตุสมผล รวมทั้งปราศจากการแทรกแซงจากบุคคลต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็น

7) การปฏิบัติงานข่าวต้องมีการประสานงาน ระหว่างหน่วยปฏิบัติการข่าวต่าง ๆ อย่างแน่นแฟ้นเพื่อมิให้เกิดการซ้ำซ้อนของงานหรือเป้าหมายโดยไม่จำเป็น

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า "ในช่วงแรกของเหตุการณ์ความไม่สงบของภาคใต้ สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทหลักทางด้านการข่าว แต่ปัจจุบันรัฐบาลได้มอบหมายให้ทหารเข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้น ทำให้บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติมีหน้าที่ด้านการข่าวเพียงอย่างเดียว"

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า "เป็นหน่วยหลักหน่วยหนึ่งในการรวบรวมข่าวสารเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยสภาความมั่นคงแห่งชาติใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย ในด้านยุทธการหน่วยกำลังในพื้นที่ใช้ประโยชน์ในภารกิจของหน่วยนั้น ๆ ทั้งตำรวจ ทหารและฝ่ายปกครอง สำนักข่าวกรองแห่งชาติสนับสนุนทั้งมิติยุทธศาสตร์และยุทธการ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้"

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า "มีหน้าที่ติดตามตรวจสอบ พิสูจน์ทราบแกนนำ กองกำลัง แนวร่วมกลุ่มก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่ พร้อมทั้งความ

เคลื่อนไหวขบวนการค้ายาเสพติด ค้าของเถื่อน แรงงานเถื่อน อาชญากรรมข้ามชาติ การก่อการร้ายข้ามชาติ กลุ่มศาสนา กลุ่มนักศึกษา และกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 3) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “มีบทบาทในการรวบรวมข่าว วิเคราะห์ข่าว กระจายข่าว เพื่อการใช้ข่าวในพื้นที่และระดับนโยบาย นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ในการเสนอแนะเพื่อกำหนดนโยบายทั้งระดับรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง”

ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และประมาณการณ กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “บทบาทการดำเนินการเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่มอบหมายหน้าที่ให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานหนึ่งในคณะกรรมการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในภาคใต้ รวมทั้งติดตามด้านการข่าวกรอง องค์การสนับสนุนกลุ่มก่อเหตุทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยจัดทำรายงานเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อนำไปกำหนดเป็นนโยบายของรัฐบาลด้านความมั่นคงต่อไป”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติมีบทบาทในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารและประเมินสถานการณ์ส่งให้รัฐบาลและหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ใช้ประโยชน์ในการกำหนดยุทธศาสตร์ ยุทธการ และยุทธวิธีในการแก้ไขปัญหา”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองเป็นหน่วยงานด้านการข่าว จึงมีบทบาทในการรวบรวมข่าวสารของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงทั้งในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และที่หลบหนีไปอยู่นอกพื้นที่ เพื่อแจ้งเตือนข่าวสารสำคัญให้หน่วยที่เกี่ยวข้องทราบ รวมทั้งพิสูจน์ทราบแผนการและแนวความคิดของกลุ่มก่อความไม่สงบ ตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องให้แก่ผู้ใช้ข่าวเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 3) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการด้านข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นข้อมูลในฝ่ายบริหารนำไปกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนในระดับปฏิบัติมีการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ไปร่วมกับหน่วยต่าง ๆ ในพื้นที่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 4) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “บทบาทคือการรวบรวมข่าวสารในพื้นที่ รวมถึงกลุ่มบุคคลตลอดจนเอกสารและหลักฐานในพื้นที่เกิดเหตุ พร้อมจัดทำรายงานข่าวกรอง เพื่อประเมินสถานการณ์ถึงแนวโน้มที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “มีบทบาทในการรวบรวมข่าวสารด้านยุทธวิธีและยุทธศาสตร์ เพื่อนำมาวิเคราะห์แนวทางที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพิสูจน์ทราบโครงสร้างเครือข่าย ทำที่และแนวคิดของแกนนำกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง”

โดยสรุปจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติในการปฏิบัติงานด้านการข่าวของจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า สำนักข่าวกรองแห่งชาติมีหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารทั้งด้านยุทธศาสตร์ ยุทธการ ยุทธวิธี จากแหล่งข่าวปิด และแหล่งข่าวเปิดนำมาวิเคราะห์ข่าวสารเพื่อให้เป็นข่าวกรอง นอกจากนี้ยังประเมินสถานการณ์แจ้งเตือนให้หน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ใช้ประโยชน์ในการกำหนดแนวทางประกอบการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาเหตุรุนแรงที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งเสนอรัฐบาลสภาความมั่นคงแห่งชาติ นำไปกำหนดเป็นนโยบายด้านความมั่นคงแห่งชาติในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป

1.2 การดำเนินกรรมวิธีต่อข่าวสาร

1.2.1 วิธีการดำเนินการรวบรวมข่าวสาร มี 2 วิธี คือ

1) การรวบรวมข่าวสารแบบปฐมภูมิ หรือที่นิยมเรียกโดยทั่วไปในปัจจุบันว่า "การข่าวลับ" หรือปัจจุบันเป็นทางราชการคือ "การปฏิบัติการข่าว" หมายถึง การรวบรวมข่าวสารโดยเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการข่าวต่อแหล่งข่าวลับในพื้นที่โดยตรง

2) การรวบรวมข่าวสารแบบทุติยภูมิ หรือปัจจุบันเรียกว่า "การรวบรวมข่าวสารทางธุรการ" เป็นการรวบรวมข่าวสารจากแหล่งข่าวสารเปิดเผย เช่น นิตยสาร นิตยสารพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ นักท่องเที่ยว

ขั้นตอนการดำเนินกรรมวิธีข่าวกรอง

ข่าวสารที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร จะต้องนำมาดำเนินการกรรมวิธีในทันที โดยไม่ต้องรอการรวบรวมข่าวสารเพิ่มเติม เพราะฉะนั้นข่าวกรองที่ออกมาจึงอาจผิดพลาดได้ เมื่อได้ข่าวสารในเรื่องเดียวกันมาเพิ่มเติมก็จะนำมาดำเนินการกรรมวิธี และแก้ไขข่าวกรองที่มีอยู่แล้วให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

โดยปกติแล้วเมื่อได้ข่าวสารมา เจ้าหน้าที่จะต้องทำการบันทึกเป็นลำดับแรก แล้วจึงประเมินค่าและตีความ แต่ถ้าหน่วยต้องการข่าวที่เร่งด่วน อาจจะประเมินค่าและตีความเสียก่อนแล้วจึงมาบันทึกก็ได้ บางครั้งต้องประเมินค่าและตีความแล้วกระจายข่าวก่อนแล้วจึงบันทึกภายหลัง และบางครั้งอาจต้องกระจายข่าวออกไปก่อนที่จะประเมินค่าและตีความก็ได้ ทั้งนี้และทั้งนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความเร่งด่วนที่ต้องการว่ามีมากน้อยเพียงใด พึงระลึกว่าข่าวสารที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานของเรา ๆ จะไม่เอามาประเมินค่าและตีความให้เสียเวลา

1) การบันทึก เป็นกรรมวิธีที่ประกันว่าข่าวสารทั้งหมดที่ฝ่ายการข่าวได้รับมานั้น สามารถที่จะใช้ประโยชน์ เพื่ออ้างอิงได้ในอนาคต โดยที่ข่าวสารนั้นได้รับการจัดระเบียบให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะนำไปใช้ได้ทันเวลา เครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกข่าวสาร ได้แก่

(1) บันทึกประจำวัน คือบันทึกเรื่องราวที่เกี่ยวกับรายงานและข่าวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามลำดับก่อนหลังที่ได้รับมาหรือส่งออกไป ซึ่งเรื่องราวและข่าวดังกล่าวจะเป็นเหตุการณ์ที่มีความสำคัญซึ่งเกิดขึ้นและรวมทั้งการปฏิบัติต่าง ๆ ที่กระทำเพื่อตอบโต้ต่อเหตุการณ์นั้น ๆ ในห้วงเวลาอันหนึ่ง (ปกติในรอบ 24 ชั่วโมง) ในบันทึกประจำวันจะมีสรุปเหตุการณ์หรือข่าวสารหรือรายงานที่สั้นกะทัดรัด ผู้ส่งข่าวหรือรายงานเวลาที่รับหรือส่งข่าว และการปฏิบัติต่อข่าวสารนั้น ๆ

(2) แผนที่ตั้งสถานการณ์ เป็นบันทึกชั่วคราวที่แสดงภาพของการวางกำลัง และการปฏิบัติการใหญ่ ๆ ของฝ่ายตรงข้ามในปัจจุบัน โดยปกติจะบอกเวลาที่เกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ไว้ด้วย ถ้าต้องการจะเก็บไว้เป็นหลักฐานถาวรก็มักจะเขียนลงแผ่นบริวาร์ ข่าวสารของฝ่ายเดียวกันที่จะเขียนไว้ในแผนที่สถานการณ์ จะเขียนไว้เฉพาะเส้นแบ่งเขตที่ตั้งหน่วยบังคับการ

(3) เอกสารแยกเรื่อง เป็นการจัดให้เป็นไปตามระบบ มีหัวข้อตามเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งช่วยในการคัดแยก ประเมินค่า และตีความ ตลอดจนการจัดทำรายงานข่าวกรอง เอกสารแยกเรื่องไม่เป็นบันทึกถาวรและไม่มีการแจกจ่ายนอกแผนก จะต้องรักษาไว้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

(4) แฟ้มข่าวกรอง จะต้องจัดทำแฟ้มรวบรวมข่าวสารทุกฉบับที่ได้บันทึกไว้ในบันทึกประจำวันแล้วอาจทำในรูปของแฟ้มบันทึกประจำวัน แฟ้มข่าวสาร หรือหลักฐานที่รวบรวมไว้จะมีประโยชน์ในอนาคต แฟ้มข่าวกรองนี้เป็นเอกสารถาวร และเป็นบันทึกของทางราชการด้วย

2) การประเมินค่า เป็นการตรวจสอบข่าวสารเพื่อกำหนดค่าทางการข่าวกรองของข่าวสารนั้น ซึ่งต้องมีความเกี่ยวข้องของข่าวสาร ความเชื่อถือได้ของแหล่งข่าวสาร และเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสารอันนั้นมา และความแน่นอนของข่าวสาร

(1) ความเกี่ยวข้องของข่าวสาร จะต้องพิจารณาโดยรอบคอบว่า ข่าวสารนั้นเกี่ยวข้องกับฝ่ายตรงข้ามหรือพื้นที่ปฏิบัติการหรือเปล่า ข่าวสารนั้นมีผู้ต้องการในทันทีหรือไม่ ใครต้องการข่าวสารนั้นมีคุณค่าในขณะนี้ หรือในอนาคตหรือไม่ ถ้ามีจะมีคุณค่าแก่ใคร

(2) ความเชื่อถือได้ของแหล่งข่าว เจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสารจะพิจารณาจากประสบการณ์ที่ผ่านมา ความรู้ของแหล่งข่าว ความชำนาญและผลงานในอดีต โดยปกติหน่วยที่อยู่ใกล้กับแหล่งข่าว และเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวมากที่สุดจะเป็นผู้ตัดสินความเชื่อถือได้ที่สุด

(3) *ความแน่นอน* เป็นความจริงที่น่าจะเป็นไปได้ของข่าวสารเรื่องหนึ่ง การพิจารณาตัดสินความแน่นอนย่อมอาศัยคำตอบจากคำถามเหล่านี้เป็นมูลฐาน คือ

- ก. ข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามรายงานนั้น เป็นไปได้หรือไม่
- ข. มีความสอดคล้องภายในตัวเองหรือไม่
- ค. มีการยืนยันจากแหล่งข่าวอื่นหรือไม่
- ง. สอดคล้องกับข่าวสารอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วหรือไม่
- จ. ถ้าไม่สอดคล้องกัน ข่าวสารใดน่าจะมีความจริงมากกว่ากัน

3) *การตีความ* ประกอบด้วย 3 ชั้น ดังนี้

(1) *การวิเคราะห์* เป็นการกลั่นกรองการแยกข่าวสารที่ได้ประเมินค่าแล้ว นำมาพิจารณาส่วนที่สำคัญของข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ และการปฏิบัติของฝ่ายเราในการวิเคราะห์จะต้องใช้การวินิจฉัยที่ดี และมีความรู้ความเข้าใจในภารกิจหรือพื้นที่ปฏิบัติเป็นอย่างดี

(2) *การสนธิกรรม* เป็นการรวมส่วนต่าง ๆ ที่ได้แยกออกแล้วในชั้นวิเคราะห์ ไปรวมกับข่าวสารอื่น ๆ ที่ทราบแล้ว เพื่อให้เห็นภาพที่เป็นไปได้ หรือให้ได้สมมุติฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติของฝ่ายตรงข้ามหรืออิทธิพลของลักษณะพื้นที่ปฏิบัติการที่มีต่อภารกิจของหน่วยในการดำเนินกรรมวิธีนี้อาจจะกำหนดสมมุติฐานขึ้นมากกว่าหนึ่งข้อได้ซึ่งก็จะมีมูลฐานมาจากข่าวกรองที่มีอยู่

การตั้งสมมุติฐานย่อมต้องอาศัยการวินิจฉัยที่ดีและความรู้พื้นฐานที่สำคัญเช่นเดียวกับที่มีเพื่อการวิเคราะห์ดังกล่าว ในการกำหนดสมมุติฐาน ผู้รับผิดชอบด้านข่าวกรองจะต้องหลีกเลี่ยงความคิดเห็นอย่างอุปทาน และสมมุติฐานชนิดที่ว่าตนน่าจะปฏิบัติอย่างไร ถ้าตนเป็นผู้บังคับบัญชาของฝ่ายตรงข้าม

หลังจากที่กำหนดสมมุติฐานขึ้นแล้ว ก็จะต้องได้มีการวิเคราะห์และทดสอบสมมุติฐานนั้นด้วย การวิเคราะห์สมมุติฐานย่อมรวมทั้งการกำหนดสิ่งบอกเหตุซึ่งควรจะมีได้หากสมมุติฐานนั้นเป็นผลใช้ได้ การตรวจสอบรวมถึงการสอบให้แน่นอนว่าสิ่งบอกเหตุเหล่านั้นจะมีได้หรือไม่ ทั้งนี้ภายในเขตจำกัดแห่งเวลาและเครื่องมือที่มีอยู่

การสนธิกรรมอาจใช้กรรมวิธีในใจซึ่งใช้เวลาเพียงเล็กน้อย หรืออาจจะทำโดยใช้เวลายาวนานในการดำเนินกรรมวิธี หากว่าการรวบรวมข่าวสารเพิ่มเติมมีจำนวนมากมาย

(3) *การอนุมาน* เป็นขั้นสุดท้ายของการตีความข่าวสาร ซึ่งหมายถึง การพิจารณาเหตุผลจากสมมุติฐานที่ได้กำหนดขึ้น แล้วก็ทดสอบและพิจารณาถึงความเป็นไปได้จาก

การที่ได้นำมาสนธิกรรม ซึ่งจะกำหนดขึ้นเพื่อตอบคำถามว่า “ข่าวสารนี้มีความหมายเกี่ยวข้องกับอะไร กับสถานการณ์/พื้นที่ปฏิบัติการ ซึ่งคำตอบที่ได้รับจะเป็นข้อสรุปที่มีประโยชน์ซึ่งเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางปฏิบัติของฝ่ายตรงข้าม”

1.3 การกระจายข่าวกรอง คือ แจกกระจายข่าวกรองที่ผลิตไปสู่ผู้ใช้ โดยใช้แบบฟอร์มที่ง่ายต่อการเขียน ง่ายต่อการอ่าน และใช้เครื่องมือในการกระจายข่าวที่รวดเร็ว เพื่อให้ข่าวที่ได้นั้นไปถึงมือผู้ใช้ทันเวลา ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการกระจาย 3 ประการ คือ

1.3.1 ทันเวลา

1.3.2 เหมาะสม

1.3.3 ความปลอดภัย

ข้อพิจารณาในการกระจายข่าว

1) จะต้องกระจายข่าวสารและข่าวกรองไปด้วยกัน ให้ถึงผู้ใช้คนสุดท้ายทันเวลา ที่จะให้เขาสามารถประเมินค่าและตีความ ทำแผน และสามารถริเริ่มในการปฏิบัติภายใต้สถานการณ์ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น

2) ต้องกระจายข่าวกรองไปให้หน่วยที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

3) ความสำคัญและความเร่งด่วนของข่าวกรองที่กระจายให้จะต้องนำมาพิจารณาอย่างถี่ถ้วน และเลือกใช้เครื่องมือในการกระจายให้เหมาะสม

4) จะต้องกระจายข่าวกรองให้แก่หน่วยเหนือ หน่วยรอง และหน่วยข้างเคียงด้วย

การดำเนินการกระจายข่าวกรอง มีรูปแบบและวิธีการปฏิบัติ ดังนี้

1) แบบของการกระจายข่าวกรอง 3 แบบ คือ

(1) แบบการกระจายด้วยคำพูด

ก. การประชุม

ข. การพบปะ

ค. การเยี่ยมเยือน

(2) แบบการกระจายด้วยการเขียน การรายงานเป็นลายลักษณ์อักษร

(3) แบบการกระจายด้วยวิธีเรขาคณิต

ก. แผนที่

ข. แผนภูมิ

2) วิธีการกระจายข่าวกรองมี 3 วิธี

- (1) การพบปะ
- (2) การส่งข่าว
- (3) การใช้เอกสารข่าวกรอง

1.4 การรายงานข่าว

เมื่อได้ข้อมูลข่าวสารมาแล้ว ก็จะต้องมีการรายงานให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ มิฉะนั้น ข้อมูลข่าวสารที่หามาได้ ก็ไร้ค่าหรือไม่มีประโยชน์

การรายงานข่าวที่รวบรวมได้ ให้เจ้าหน้าที่ทำการวิเคราะห์ มีหลักการสำคัญ ดังนี้

1.4.1 รายงานตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น หรือได้รับรายงานไม่สอดแทรกอคติหรือความเห็นส่วนตัวลงไป โดยหากจำเป็นต้องมีความเห็นของผู้รายงาน หรือแหล่งข่าว ก็ให้แยกออกจากรายงานข้อเท็จจริงที่ได้รับ หรือหากได้ทำการตรวจสอบข่าวสารอื่น ๆ และได้รับข่าวสารที่แตกต่างออกไป ก็ให้รายงานต่อในตอนท้าย

1.4.2 สาระสำคัญของการรายงานก็เช่นเดียวกันหลักของงานข่าวทั่ว ๆ ไปคือ สามารถแยกพิจารณาได้ ดังนี้

1) ถูกต้อง รายงานไปตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น บางสิ่งบางอย่างที่ยังไม่ทราบให้รายงานว่าไม่ทราบ อะไรที่ยังไม่ชัดเจนก็ให้ระบุว่า “ประมาณ”

2) พอเพียง โดยหลักการรายงานแล้วจะต้องครอบคลุมประเด็นดังต่อไปนี้

- (1) เมื่อใด (WHEN)
- (2) ใคร (WHO)
- (3) ทำอะไร (WHAT)
- (4) ที่ไหน (WHERE)
- (5) ทำไม (WHY)
- (6) อย่างไร (HOW)

3) ทันเวลา หากรายงานข่าวสารล่าช้าไม่ทันการณ์ แม้จะถูกต้อง พอเพียง ก็ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ บางครั้งข่าวสารที่ถูกต้องแม้ว่าไม่ครบถ้วนทุกประเด็นก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในเบื้องต้นได้

4) ใช้ประโยชน์จากข่าวสารที่รวบรวมหรือรายงานนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ต่อผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงาน เช่น สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ การวางแผน หรือรวบรวมไว้เป็นหลักฐานข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในอนาคต

1.4.3 การรายงานหน่วยเหนือ แจ้งหน่วยรอง หรือหน่วยข้างเคียงและการกระจายภายใน หน่วยจะกระทำเมื่อข่าวสารผ่านการวิเคราะห์ออกมาเป็นข่าวกรองแล้ว (เป็นการใช้ประโยชน์) มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1) ข่าวนั้น ถูกต้อง (หรือมีความน่าเชื่อถือ) ครบถ้วน ทันเวลา ใช้ประโยชน์
2) กำหนดรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมทั้งนี้เป็นไปตามหลักนิยมและระเบียบปฏิบัติของแต่ละหน่วย

3) คำนึงความต้องการของหน่วย ที่รับรายงานหรือรับแจ้งว่าต้องการข่าวสารในระดับใด เมื่อใด ด้วยวิธีการใด ฯลฯ

ประเภทของการรายงาน

1) การรายงานด่วน เป็นรายงานข่าวตามหัวข้อข่าวสารที่สำคัญ เป็นเหตุการณ์ที่สำคัญมีคุณค่าซึ่งต้องรายงานในทันที รายงานด่วนจะต้องส่งออกไปด้วยวิธีการสื่อสารที่รวดเร็วที่สุด ทั้งนี้ ต้องมีการรักษาความปลอดภัยตามความจำเป็น

2) รายงานตามวงรอบ เป็นการรายงานข่าวตามกำหนดเวลา เช่น รายงานประจำวัน รายงานประจำสัปดาห์ รายงานรอบ 1 เดือน โดยรูปแบบจะเป็นไปตามแต่ละหน่วยงาน กำหนดการรายงานประจำวันนั้น เรื่องที่รายงานไม่ควรเป็นรายละเอียดเหมือนกับรายงานด่วนที่รายงานไปแล้ว นอกจากกรณีที่มีการแก้ไขหรือมีรายละเอียดเพิ่มเติม

3) รายงานข่าวกรอง กระทำตามโอกาสอันควร ไม่มีกำหนดแน่นอน ใช้เครื่องมือส่งข่าวที่เร็ว รายงานข่าวกรองจะมีข้อสรุปของฝ่ายข่าวกรองติดไปด้วย

4) รายงานข่าวกรองเพิ่มเติม กระทำตามคำร้องขอของหน่วยใช้ เพื่อเพิ่มเติมรายละเอียดในรายงานข่าวกรอง (ปกติ)

2. การบูรณาการด้านการข่าว

บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกี่ยวกับการบูรณาการด้านการข่าว ช่วง พ.ศ. 2548 – 2551

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2548

การประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2548 พบว่ามีการประชุม 1 ครั้ง ซึ่งประชุมประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในปัจจุบันของการก่อความไม่สงบ

- 2) สถานการณ์ในภาพรวม
- 3) แนวทางดำเนินงานของกลุ่มก่อความไม่สงบในปัจจุบันและอนาคต
- 4) การประเมินศักยภาพของกลุ่มก่อความไม่สงบ
- 5) แนวโน้มการปฏิบัติของกลุ่มก่อความไม่สงบ

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในปัจจุบันของการก่อความไม่สงบ

โดยภาพรวมของสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ขณะนี้ถือว่าจำนวนครั้งของการก่อเหตุ และความรุนแรงได้ลดลงอย่างเห็นได้ชัด เมื่อเทียบกับในห้วงเวลาเดียวกันของปีก่อน หรือในไตรมาสที่ผ่านมา แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าจะไม่เกิดเหตุรุนแรง หรือเหตุขนาดใหญ่ เพราะโครงสร้างสังคมเรื่องการให้ความรุนแรงยังมีอยู่ และกลุ่มก่อความไม่สงบมีขีดความสามารถที่จะเลือกลงมือก่อเหตุ และเชื่อว่ากำลังปรับแผนเพื่อตอบโต้ฝ่ายรัฐอย่างแน่นอน

อย่างไรก็ดี ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การก่อเหตุในช่วงนี้ลดลงอย่างเห็นได้ชัดคือการรุกของฝ่ายเราอย่างเต็มที่ ขณะเดียวกันกลุ่มก่อความไม่สงบก็เพลี่ยงพล้ำจนทำให้เราสามารถขยายผลได้มากขึ้น

2) สถานการณ์ในภาพรวม

ก่อน พ.ศ. 2548 ขบวนการแบ่งแยกดินแดนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีมานานแล้ว โดยเป็นต่อผู้ตั้งรกรากเพื่อต่อต้านอำนาจรัฐจากส่วนกลางของกลุ่มอำนาจเดิม เริ่มตั้งแต่บรรดาเจ้าเมืองต่าง ๆ ทางฝ่ายรัฐได้ปราบปราม และใช้วิธีการด้านมวลชนจนเหลือกองกำลังติดอาวุธจำนวนหนึ่งเคลื่อนไหวในเขตป่าเขา นิยมการข่มขู่เรียกค่าคุ้มครองด้วยการลักพาตัวไปเรียกค่าไถ่ แต่ปัจจุบันตรงกันข้าม เพราะเป็นขบวนการแบ่งแยกดินแดนสายพันธุ์ใหม่ที่มีทั้งใจรักอุดมการณ์ มีเครือข่ายจากภายนอก มีเรื่องการเมืองและผลประโยชน์มาเกี่ยวข้อง พร้อมกับมีกระแสโลกคอยเสริมเติมพลังการต่อสู้ (กระแสการต่อสู้เพื่ออิสลามเรื่องสหรัฐ ฯ บุกฮัฟฟานิสถาน กระแสการได้รับเอกราชของติมอร์ตะวันออก อาแจห์ สหรัฐ ฯ บุกอิรัก/ส่งทหารไทยไปช่วย และการก่อการร้ายสากลมีกลุ่มก่อการร้ายในภูมิภาค เช่น เจไอ ในอินโดนีเซีย และอิสลามโมโร ในฟิลิปปินส์)

จุดที่เห็นชัดเจนของขบวนการในยุคนี้คือ การปล้นปืนจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีการยิงตำรวจตามป้อมขโมยปืนพก ปล้นปืนอุทยานแห่งชาติ ปล้นปืนหน่วยพักพิงพัฒนา ตลอดช่วงปี

2546 และปล้นปืนกองพันพัฒนาที่ 4 อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2547 ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการประกาศตัวกลุ่มก่อความไม่สงบสายพันธุ์ใหม่ นำไปสู่ความคิดที่จะการจัดตั้งหน่วยงานพิเศษขึ้นในพื้นที่คือ กองอำนวยการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ในที่สุด

ขบวนการแบ่งแยกดินแดนสายพันธุ์ใหม่นี้เป็นการผึกกำลังของคนรุ่นเก่ากับคนรุ่นใหม่ นำโดยกลุ่มครูสอนศาสนา ที่เรียกเป็นภาษาอาหรับว่า อูस्ताซ จำนวนหนึ่ง เบี่ยงเบนคำสอนของพระมหาคัมภีร์ อาศัยเงื่อนไขดั้งเดิมทางประวัติศาสตร์ และข้อผิดพลาดของรัฐ (ซึ่งไม่ปฏิเสธว่ามีอยู่จริง และที่ผ่านมารุนแรงมากจนฝังอยู่ในความทรงจำ และความรู้สึกของประชาชน) ปลุกความเชื่อและพลังศรัทธาจากเยาวชน จนเกิดความห้าวหาญ อึกเหิม คิดทำงานใหญ่อย่างไม่เกรงกลัว ถึงขั้นคิดว่าชีวิตของตัวเองไม่มีความหมาย การสูญเสียชีวิตเพื่อศาสนาเป็นงานยิ่งใหญ่เพื่อตัวเองและคนในครอบครัวจะได้กุศลสูงสุดจากพระผู้เป็นเจ้า

ขณะเดียวกัน โครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรม ที่เข้มแข็ง ในการปลุกฝังความคิด ความเชื่อ เชื่อฟัง และคล้อยตามผู้นำ และทัศนคติที่เห็นด้วยกับการใช้ความรุนแรง และแนวร่วมของกลุ่มก่อความไม่สงบในตำบลหมู่บ้าน คอยยุยงตอกย้ำเพื่อให้ชาวไทยมุสลิมทั่วไปเกิดความรู้สึกเกลียดชัง โดยมีแนวคิดเรื่องรัฐปัตตานี และอิสลามบริสุทธิเป็นจุดสำคัญของการปลุกระดมให้เห็นว่าไทยเป็นศัตรู รัฐบาลและชาวไทยพุทธเป็นผู้รุกราน มีการฝึกอาวุธเพื่อก่อวินัยช่วยกันสร้างสถานการณ์ ทำให้การอยู่ร่วมกันของคนต่างศาสนาและวัฒนธรรมลำบาก ทั้งที่ดินแดนแห่งนี้มีความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมมาตั้งแต่ในอดีต

ทั้งนี้ยังไม่นับรวมกลุ่มอิทธิพลท้องถิ่น และการเมือง ซึ่งแสวงประโยชน์จากปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้น เพื่อการดำรงอยู่ของธุรกิจผิดกฎหมาย และอำนาจ/บารมีทางการเมือง ซึ่งเป็นตัวกระตุ้น หรือสนับสนุนการก่อเหตุในหลายครั้ง

ดังนั้นเหตุร้ายที่เกิดขึ้นจึงมีทั้งที่เป็นอาชญากรรมธรรมดา การก่อเหตุของกลุ่มก่อความไม่สงบ และเรื่องของการแข่งขันทางการเมืองกับอิทธิพลท้องถิ่น

3) แนวทางดำเนินงานของกลุ่มก่อความไม่สงบใน พ.ศ. 2548 และอนาคต

ดังที่กล่าวข้างต้นว่ากลุ่มก่อความไม่สงบมีขบวนการแบ่งแยกดินแดนสายพันธุ์ใหม่ นำโดยครูสอนศาสนาเป็นหลัก นอกนั้นเป็นเรื่องอาชญากรรมธรรมดา การสร้างสถานการณ์ของกลุ่มการเมือง และกลุ่มผลประโยชน์

กลุ่มก่อความไม่สงบ จะทำงานอย่างแยบยล มีศิลปะตั้งแต่ เก็งตัวบุคคลที่เคร่งศาสนา ใช้เวลานานกว่าจะชักชวน ตรวจสอบความไว้วางใจ ฝึกร่างกาย/อาวุธ ออกปฏิบัติการจริง

ขณะเดียวกันก็ทำการโฆษณาชวนเชื่อ การสร้างข่าวลือทำลายความน่าเชื่อถือของอำนาจรัฐ โดยการปฏิบัติของแต่ละกลุ่มแต่ละเครือข่ายในระดับตำบล หมู่บ้านและจังหวัดของอำนาจรัฐ โดยมีเป้าหมายที่ต้องการคือ

- ความอ่อนแอของอำนาจรัฐ
- ประชาชนปฏิเสธการให้ความร่วมมือกับฝ่ายรัฐ
- ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ผลบั้นปลายที่ฝ่ายตรงข้ามมุ่งประสงค์ เชื่อว่าเป็นการบ่อนทำลายเพื่อให้เกิด

การลุกฮือของประชาชนจนกลายเป็นความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชน

กลุ่มผู้มีอิทธิพล มีเครือข่ายดำเนินการอย่างกว้างขวาง ประกอบด้วย

- ระดับแกนนำ ที่เป็นข้าราชการ ผู้นำท้องถิ่น นักการเมือง นักธุรกิจ/พ่อค้า ประชาชน
- ระดับแนวร่วมหรือผู้สนับสนุนที่เป็นข้าราชการและนักการเมืองในระดับต่าง ๆ

และ

- ระดับเครื่องมือสนับสนุนที่ประกอบด้วยมือปืนรับจ้างและนักเลง

กลุ่มนักการเมืองและผู้นำท้องถิ่น ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และตำบล ถูกแสวงประโยชน์จากกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบใช้เป็นเครื่องมือในการขยายเขตอิทธิพลของกลุ่ม ขณะเดียวกันกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบยังแอบแฝงเข้ามาดำรงตำแหน่งแทนด้วยการสนับสนุนของมวลชนในพื้นที่ เพื่อสร้างฐานอำนาจและการขยายพื้นที่ปกครอง ก่อนขยายไปสู่ฐานอำนาจในระดับสูงต่อไป

กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจผิดกฎหมาย ประกอบด้วย

- ผู้ประกอบการธุรกิจผิดกฎหมายเพื่อแสวงหารายได้ ไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ เช่น ค้ายาเสพติด น้ำมันเถื่อน แรงงานเถื่อน สินค้าหนีภาษี บ่อนการพนัน อาวุธสงคราม
- ผู้ประกอบการธุรกิจผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ ในลักษณะแสวงประโยชน์จากกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ และจากความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกัน โดยเป็นสมาชิกมีญาติพี่น้องเกี่ยวข้อง มีธุรกิจมือปืนรับจ้าง เรียกรับผลประโยชน์จากผู้ไปทำธุรกิจในพื้นที่ จึงทำให้ง่ายต่อการถูกนำไปเกี่ยวข้องกับการก่อเหตุร้ายได้

4) การประเมินศักยภาพของกลุ่มก่อความไม่สงบ

การดำรงอยู่ของกลุ่มก่อความไม่สงบมีจุดแข็งมากกว่าจุดอ่อน สามารถดึงมวลชนให้อยู่เคียงข้าง ประเมินได้ดังนี้

จุดแข็งของกลุ่มก่อความไม่สงบ มี 4 ด้าน คือ

(1) ด้านความรู้ของกลุ่มก่อความไม่สงบ กลุ่มก่อความไม่สงบรู้จักประชาชนในท้องถิ่น สามารถควบคุมประชาชนได้ด้วยการข่มขู่ อ่างอุดมการณ์ และสร้างความสับสนไม่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่รัฐ รู้ว่าพื้นที่ตำบล/หมู่บ้านใดตนมีอิทธิพลเหนือประชาชน รู้จักภูมิประเทศดีกว่าเจ้าหน้าที่ เมื่อก่อเหตุแล้วสามารถหลบหนีได้เร็ว หลีกเลี่ยงการสูญเสีย หรือสามารถกำหนดจุดชุมนุมยิง วางระเบิดสังหารเจ้าหน้าที่

(2) ด้านการข่าวของกลุ่มก่อความไม่สงบ รู้แนวทางแก้ไขปัญหาของฝ่ายเรา อย่างดี นำไปสู่แผนตอบโต้ฝ่ายเราอย่างได้ผล รู้ที่ตั้ง การวางกำลัง การเคลื่อนไหวของฝ่ายเรา จุดอ่อน จุดแข็งของฝ่ายเรา รู้รักษาความลับของฝ่ายตน

(3) ด้านกำลังคน กำลังคนส่วนหนึ่งมีการฝึกมาอย่างดี กำลังคนมีทักษะในการปฏิบัติการ และกำลังคนมีจิตใจและอุดมการณ์สูง

(4) ด้านยุทธวิธี เป็นฝ่ายรุก ริเริ่มตลอดเวลา (มักเป็นฝ่ายริเริ่มก่อน จึงเลือกเวลา และสถานที่ปฏิบัติการได้) วางแผนอย่างดีก่อนปฏิบัติการ เลือกเป้าหมายที่มีโอกาสสำเร็จสูง มีการประสานงานระหว่างกลุ่มที่แบ่งงานกันก่อเหตุเป็นอย่างดี (มอบหมายกันว่าใครเป็นกลุ่มยิง กลุ่มซัดขว้างเจ้าหน้าที่) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการปฏิบัติได้รวดเร็ว คล่องตัวสูง

ด้านจุดอ่อน

กลุ่มก่อความไม่สงบมีจุดอ่อน ได้แก่ แนวร่วม และมวลชนในวงกว้างยังไม่เหนียวแน่น การเคลื่อนไหวนอกพื้นที่อิทธิพลทำได้ยาก ยังขาดความร่วมมือจากกลุ่มภายนอกประเทศที่สำคัญ เช่น กลุ่มก่อการร้ายสากล และประเทศมุสลิม

5) แนวโน้มการปฏิบัติของกลุ่มก่อความไม่สงบ

กลุ่มก่อความไม่สงบจะมุ่งสร้างสถานการณ์จากจุดอ่อนของฝ่ายรัฐ และพยายามทุกวิถีทางเพื่อการขยายให้เป็นประเด็นในระดับสากลต่อไป โดยจะยังคงใช้วิธีการตอบโต้ด้วยยุทธวิธีแบบกองโจร ตามหลักวิชาการที่มีการส่งออกกันอย่างกว้างขวางจากขบวนการก่อการร้าย บทเรียนเหล่านี้เคยเกิดขึ้นแล้วที่คิวบา กัวเตมาลา นิคารากัว หรือแม้กระทั่งการปฏิบัติของพรรคคอมมิวนิสต์ในจีน ที่การก่อเหตุจะเลือกให้หลายวิธีเพื่อให้ได้ชัยชนะ ได้แก่

- การฉีกกำลังระหว่างแนวร่วมชนบท และในเมือง
- จัดตั้งกำลังติดอาวุธ มีการฝึกฝนร่างกาย และฝึกใช้อาวุธ
- ปล้นอาวุธ เพื่อใช้ในขบวนการ และจำหน่ายหารายได้เข้าขบวนการ
- ลอบสังหารเจ้าหน้าที่ สายลับ ข้าราชการ ฝ่ายปกครอง
- ใช้การโจมตีในเมืองเพื่อให้ทหารถอนตัวออกจากชนบทเข้ามาเสริมในเมือง

- วางระเบียบเพื่อสร้างบรรยากาศของความหวาดกลัวให้กับประชาชน เพื่อการโฆษณาชวนเชื่อผ่านสื่อต่าง ๆ ผลพลอยได้ยังส่งผลให้กำลังฝ่ายรัฐไม่กล้าเคลื่อนที่
- สร้างข่าวลือตอบได้ในเรื่องที่รัฐบาลตั้งใจจะทำให้ดี กลายเป็นร้าย
- กระจายข่าวว่ารัฐบาลทำผิดพลาด เช่น กรณีกรือเซะ ตากใบ
- การทำสงครามประสาท ปล່อยข่าวให้คนรู้สึกไม่ปลอดภัย เช่น ปล່อยข่าวจะมีการก่อเหตุใหญ่ ข่าวการวางระเบิด/ผลิตระเบิด

สรุปภาพรวมของการประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2548 มีการประชุมน้อยมาก ซึ่งไม่สามารถสรุป แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประเมินสถานการณ์ในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้เท่าที่ควร ควรจัดให้มีการประชุมมากกว่านี้

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง เมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2549

การประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2549 พบว่ามีการประชุม 8 ครั้ง ซึ่งประชุมประเด็นสำคัญดังนี้

- 1) การก่อเหตุใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา
- 2) สถานการณ์ในภาพรวม
- 3) เหตุการณ์ที่น่าสนใจ
- 4) แนวโน้มของสถานการณ์
- 5) สถานการณ์ที่น่าสนใจ
- 6) ข้อเสนอจากฝ่ายข่าว
- 7) ความเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับการเมือง
- 8) เรื่องอื่น ๆ

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

- 1) การก่อเหตุใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา

สรุปภาพรวมการก่อเหตุ

เหตุการณ์เกิดขึ้นดังกล่าวนับว่าเป็นการก่อเหตุก่อวิน ที่ใช้การเผาทรัพย์สินของเอกชนเป็นหลัก ผู้ลงมือก่อเหตุส่วนใหญ่เป็นเยาวชนแนวร่วมกลุ่มก่อความไม่สงบ

วัตถุประสงค์หลักของการก่อเหตุ มีข้อสังเกตว่า ที่ผ่านมากลุ่มก่อความไม่สงบ มักจะเลือกก่อเหตุที่มีนัยสำคัญ ตอบโต้ภาครัฐด้วยวิธีการที่มักคาดไม่ถึง โดยเน้นต่อต้านมาตรการนโยบาย หรือกิจกรรมสำคัญของภาครัฐ

ลักษณะการก่อเหตุ เป็นการกระทำต่อเป้าหมายที่เข้าถึงและหลบหนีง่าย หลีกเลี่ยงความสูญเสียจากการปะทะกับเจ้าหน้าที่ เชื่อว่าน่าจะเป็นผู้ก่อเหตุรุ่นใหม่หรือแนวร่วมที่ ถูกสร้างขึ้นทดแทนรุ่นที่ถูกจับกุมดำเนินคดี และเข้าร่วมมาตรการปรับทัศนคติกับทางราชการไป ก่อนหน้านี้

ช่องว่างฝ่ายรัฐที่ผู้ก่อเหตุเล็งเห็น และเลือกก่อเหตุกับเสา/กล่อ่งควบคุมสัญญาณ ไทรศัพทมือถือ คือ การวางกำลังของเจ้าหน้าที่จะยึดถือแนวทางในการเกาะติดพื้นที่ เกาะติดมวลชน มุ่งพิทักษ์รักษาชีวิตประชาชนในหมู่บ้านเป็นหลัก จึงเป็นช่องว่างให้กลุ่มก่อความไม่สงบเลือก กระทำต่อเป้าหมายตามถนนนอกหมู่บ้าน ซึ่งถือว่าเป็นจุดแข็งภาครัฐในการชี้แจงต่อสังคมถึงความรับผิดชอบดังกล่าว

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสาร มีประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในภาพรวม

เป้าหมายการก่อเหตุร้ายยังคงเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ ทั้ง ตำรวจ ทหาร ครู รวมไปถึงราษฎรไทยพุทธและราษฎรมุสลิมที่ให้ความร่วมมือกับทางการ ขณะที่รูปแบบการก่อเหตุค่อนข้าง หลากหลาย ตั้งแต่การเผา ไพรยตะปูเรือใบ ลอบยิง ยิงรบบวง ลอบวางระเบิด ไปจนถึงการก่อเหตุ เพื่อลวงเจ้าหน้าที่เข้าพื้นที่เพื่อก่อเหตุซ้ำ ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่าเหตุระเบิดมีถี่ขึ้นต่อเนื่องทั้งระเบิดจริง ระเบิดปลอม

ทั้งนี้ถึงแม้ว่ารูปแบบการก่อเหตุจะมีความหลากหลาย แต่ก็คือรูปแบบเดิม ๆ ที่ กลุ่มก่อความไม่สงบยังคงวนเวียนนำมาใช้ เพื่อคงสภาพของความไม่สงบในพื้นที่ไว้ แสดงให้เห็น ว่าตลอด 2 ปีที่ผ่านมา แม้จะยังเกิดเหตุร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างต่อเนื่อง แต่จะให้เห็น ได้ว่ากลุ่มก่อความไม่สงบมิได้พัฒนาหรือมีความก้าวหน้าในการต่อสู้แต่อย่างใด ยกเว้นในแง่ของ สังคมจิตวิทยามวลชน ซึ่งกลุ่มก่อความไม่สงบยังคงได้เปรียบอยู่ เนื่องจากมีจุดแข็งที่จะข่มขู่ให้หวาดกลัว และสร้างความสับสนไม่ให้อ้างเจ้าหน้าที่รัฐ แต่ภาครัฐและหน่วยปฏิบัติในพื้นที่เข้าใจ

ปัญหาและอยู่ระหว่างการแก้ไขภายใต้ยุทธศาสตร์เอาชนะทางความคิด และการปฏิบัติทางยุทธการที่จะตัดการสนับสนุนทั้งปวงต่อกลุ่มก่อความไม่สงบ ซึ่งต้องใช้เวลาระยะหนึ่ง

2) เหตุการณ์ที่น่าสนใจ

เหตุยิงใส่บ้านราษฎรไทยพุทธ ซึ่งเป็นความพยายามที่สร้างความหวาดกลัว ความหวาดระแวง เหตุวางระเบิด เพื่อลดความน่าเชื่อถือของฝ่ายรัฐ

เหตุลอบยิงครูสอนศาสนา ทุกครั้งเมื่อมีการยิงครูสอนศาสนา กลุ่มก่อความไม่สงบจะสร้างข่าวลือว่าเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ และมักจะมีเหตุทำร้ายครูเพื่อตอบโต้ต่อมาเสมอ

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง พ.ศ. 2549

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) แนวโน้มของสถานการณ์

สถานการณ์การก่อเหตุน่าจะยังทรงตัวต่อไป โดยที่หากการระงับป้องกันไม่เป็นผล เชื่อว่าน่าจะมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากปรากฏข่าวสารเตรียมการก่อเหตุทั้งลอบยิงและวางระเบิดอย่างต่อเนื่อง โดยลักษณะเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ได้แก่ การใช้เด็กและผู้หญิงซุ่มนุ้ล้อมเจ้าหน้าที่ขณะเข้าพื้นที่ รวมไปถึงการซุ่มนุ้กักตัวข้าราชการและครูเพื่อต่อรองแลกเปลี่ยนตัวแกนนำสำคัญที่ถูกควบคุมตัว มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ หากมีการดำเนินการของฝ่ายรัฐต่อแกนนำสำคัญในพื้นที่ โดยเฉพาะในหมู่บ้านที่มีการจัดตั้งเข้มแข็ง

แม้ว่าหน่วยปฏิบัติในพื้นที่จะมีความเข้าใจและตระหนักดีต่อปัญหานี้ โดยมีการสืบสภาพหมู่บ้านก่อนปฏิบัติการ และนำผู้ที่ชาวบ้านให้ความไว้วางใจมาร่วมปฏิบัติในการสร้างความเข้าใจขณะที่เจ้าหน้าที่เข้าพื้นที่แล้วก็ตาม แต่แนวโน้มการเกิดเหตุการณ์ลักษณะเช่นนี้ยังคงมีอยู่ เนื่องจากในพื้นที่ที่มีการจัดตั้งเข้มแข็งจะมีการเตรียมการไว้ล่วงหน้าแล้ว เมื่อเจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการต่อแกนนำจะต้องเผชิญกับปัญหามวลชนเช่นนี้ติดตามมา โดยที่ฝ่ายรัฐจำเป็นต้องเลือกการควบคุมสถานการณ์ ป้องกันมิให้เกิดเงื่อนไขหากสถานการณ์ลุกลามบานปลาย ดังนั้นความสำเร็จของการดำเนินการขึ้นอยู่กับ การสร้างความเข้าใจ และการควบคุมตัวผู้ต้องสงสัย จนกระทั่งถอนกำลังออกจากพื้นที่ จะต้องรวดเร็วจนชาวบ้านไม่มีโอกาสรวมตัว

ทั้งนี้ การใช้มวลชนเพื่อต่อรองหรือตอบโต้การปฏิบัติของฝ่ายเจ้าหน้าที่ เริ่มกลายเป็นเครื่องมือสำคัญของกลุ่มก่อความไม่สงบที่ได้ผล โดยนอกจากใช้วิธีการดังที่เกิดขึ้นมาแล้ว ยังมีความพยายามก่อกระแสชุมนุมขับไล่หน่วยทหารให้ออกนอกพื้นที่ โดยเฉพาะในกรณีที่กลุ่มแกนนำเริ่มรู้ตัวว่าตนเองตกเป็นเป้าของการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ หรือรู้ว่าเจ้าหน้าที่พิสูจน์ทราบเครือข่ายของกลุ่มตนหมดแล้ว ก็จะสร้างกระแสให้ชาวบ้านชุมนุมประท้วงขับไล่ทหารให้ออกไปจากพื้นที่ กระแสเช่นนี้เริ่มปรากฏขึ้นแล้วบางพื้นที่ และหน่วยในพื้นที่สามารถแก้ไขและชี้แจงได้อย่างทันท่วงที อย่างไรก็ตาม คาดว่าจะเกิดกรณีเช่นนี้อีกในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีการจัดตั้งมวลชนเข้มแข็ง

อย่างไรก็ดี ในภาพรวมถือว่าเหตุร้ายรายวัน เป็นส่วนหนึ่งของสงครามจิตวิทยาที่ฝ่ายตรงข้ามกระทำต่อฝ่ายเรา เพื่อแสดงความเข้มแข็ง สร้างความหวาดกลัว และยั่วยุให้เราหลงกลตอบโต้ด้วยความรุนแรง ในขณะที่ฝ่ายเรามีเป้าหมายสำคัญคือการยึดครองความคิดของประชาชนที่ไม่เป็นแนวร่วม พยายามใช้ทุกวิถีทางเพื่อปลดอาวุธทางความคิดของผู้ที่เป็นแนวร่วมไปแล้ว และจะได้พยายามมุ่งสู่สถาบันทางศาสนา และการศึกษาเพื่อดึงเยาวชนมาเป็นฝ่ายเราให้มากที่สุด

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง พ.ศ. 2549

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในภาพรวม

การก่อความไม่สงบในสัปดาห์ที่ผ่านมา และตลอดเดือนเมษายน 2549 กล่าวได้ว่าฝ่ายเราสามารถควบคุมระดับของการก่อความไม่สงบได้ทรงตัวต่อเนื่อง ซึ่งเชื่อว่าหากไม่มีการจัดการเลือกตั้งที่ฝ่ายเราเปิดช่องว่าง นำไปสู่การลอบสังหารเจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจที่ออกมาสนับสนุนการก่อเหตุที่เกิดขึ้นจะเป็นการตอบโต้เฉพาะในพื้นที่ซึ่งฝ่ายเราดำเนินมาตรการเชิงรุกเท่านั้น

2) สถานการณ์ที่น่าสนใจ

ในแง่ยุทธศาสตร์ โดยหลักการต่อสู้กับขบวนการแบ่งแยกดินแดน หรือกลุ่มที่ขัดขืนต่ออำนาจรัฐ ซึ่งมีการช่วงชิงประชาชนเป็นหัวใจในการทำงานนั้น การเอาชนะทางความคิดเพื่อแตกหักระหว่างคำสอน และความเชื่อที่ถูกต้องทางศาสนากับการเบี่ยงเบนหลักศาสนาและ

ประวัติศาสตร์ของกลุ่มก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ถือว่าได้คืบหน้าไปอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ กลุ่มปัญญาชนมุสลิม (อุสตาซ) ต้นตัวที่จะสนับสนุนภาครัฐมากยิ่งขึ้น หลังจากที่ยกก่อนหน้านี้มีปัญหาหลายประการเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้ไม่คืบหน้า และสิ่งสำคัญที่จะต้องดำเนินการต่อไปคือความต่อเนื่อง ซึ่งทั้งหมดนี้ฝ่ายรัฐควรดำรงบทบาทจะเป็นที่เลี้ยงให้การสนับสนุนอยู่เบื้องหลังและผลักดันให้มีกิจกรรมที่ต่อเนื่องตลอดเวลา

นอกจากนี้ประเด็นด้านบวกที่ฝ่ายรัฐได้ดำเนินการคือการแก้ไขปัญหาคู่อตราจ้างที่รับสมัครเข้ามาแทนข้าราชการครูซึ่งขอย้ายออกนอกพื้นที่ ซึ่งล่าสุดทราบว่ากระทรวงศึกษาธิการเตรียมการที่จะช่วยเหลือแล้ว

ในระดับยุทธการ การก่อเหตุเพื่อก่อความวุ่นวายเลือกตั้ง ถ้าไม่นับการลอบทำร้ายเจ้าหน้าที่ ซึ่งปรากฏตัวเป็นเป้าในหลายพื้นที่ ถ้าเขตใดมีการเลือกตั้งก็จะมีมีการก่อความวุ่นวายเลือกตั้ง และเชื่อว่าเป็นเรื่องประเด็นทางการเมือง โดยเฉพาะการต่อต้านพรรครัฐบาล จึงไม่ต้องการให้มีการเลือกตั้งและต้องการทำร้ายเจ้าหน้าที่ซึ่งออกมาทำงานสนับสนุนการเลือกตั้งเนื่องจากง่ายต่อการเลือกถล่มมือ

3) แนวโน้มของสถานการณ์

คาดว่าสถานการณ์จะอยู่ในระดับที่ทรงตัว โดยมีปัจจัยทางการเมืองอาจมีการเลือกตั้งใหม่เป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการชะลอตัวการก่อเหตุ โดยเฉพาะการก่อเหตุร้ายรุนแรงขนาดใหญ่ในพื้นที่ แม้หวังที่ผ่านมาจะปรากฏว่าชาวสารการฝึกกลุ่มคนรุ่นใหม่ การขนย้ายวัตถุระเบิด อาวุธปืน ความเคลื่อนไหวของกลุ่มวันรุ่น การระดมทุนในพื้นที่แกนนำและแนวร่วมนานแน่น แต่เชื่อว่าการก่อความไม่สงบจะระงับชั่วคราว และโอกาสที่เหมาะสมในการเลือกถล่มมือก่อเหตุ เพื่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้างมากกว่าที่จะเลือกก่อเหตุในช่วงที่เกิดสุญญากาศทางการเมือง

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง พ.ศ. 2549

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในภาพรวม

ที่ผ่านมา ฝ่ายรัฐสามารถจับกุมผู้กระทำความผิดทั้งจากเหตุซึ่งหน้าและขยายผลจนนำไปสู่การตรวจค้น และจับกุมเพิ่มเติมได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมาตรการเชิงรุกและการบังคับใช้

กฎหมายดังกล่าวมีส่วนสำคัญต่อการกระตุ้นให้กลุ่มก่อความไม่สงบพยายามก่อเหตุรุนแรงเพื่อตอบโต้ ได้แก่ การลอบยิงรายวัน การยิงรบกวนฐาน/ชุดลาดตระเวน และการก่อความไม่สงบต่าง ๆ เพื่อทำลายขวัญและสร้างความหวาดกลัวมิให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับทางการ

2) เหตุการณ์ที่น่าสนใจ

เหตุก่อความไม่สงบเผาเสารับส่งสัญญาณโทรศัพท์มือถือในพื้นที่ แม้ยังไม่สามารถพิสูจน์ทราบวัตถุประสงค์หลักของการก่อเหตุได้ แต่มีข้อสังเกตว่า ที่ผ่านมากลุ่มก่อความไม่สงบมักจะไม่เลือกก่อเหตุใหญ่ โดยมีนัยสำคัญเพื่อตอบโต้มาตรการของฝ่ายรัฐ ซึ่งการเผาเสารับส่งสัญญาณโทรศัพท์มือถือครั้งนั้น แม้จะเป็นวิธีการใหม่ ๆ ที่ดูเหมือนว่าฝ่ายเราจะคาดไม่ถึง แต่เมื่อพิจารณาจากรูปแบบการก่อเหตุแล้ว จะเห็นได้ว่าเป็นการก่อเหตุที่ฝ่ายในทางปฏิบัติ ให้อุปกรณ์เพียงไม่กี่ชนิด หลีกเลียงความสูญเสียจากการปะทะกับเจ้าหน้าที่ เชื่อว่าน่าจะเป็นผู้ก่อเหตุรุ่นใหม่หรือแนวร่วมที่ถูกสร้างขึ้นทดแทนรุ่นที่จับกุมดำเนินคดี และเข้าร่วมมาตรการปรับทัศนคติกับทางราชการไปก่อนหน้านี้ แต่ลงทุนสูงในแง่การระดมคนเพื่อก่อเหตุให้ครอบคลุมในเวลาไล่เลี่ยกัน

3) แนวโน้มของสถานการณ์

การก่อเหตุขนาดใหญ่พร้อมกันหลายพื้นที่ ซึ่งต้องมีการระดมแนวร่วมจำนวนมาก ออกทำงาน บางส่วนเป็นมือใหม่ ทำให้ฝ่ายกลุ่มก่อความไม่สงบบางคนถูกจับกุม รวมไปถึงการดักขุมของเจ้าหน้าที่ ซึ่งนำไปสู่ความสูญเสียของกลุ่มก่อความไม่สงบมากยิ่งขึ้น จนเกิดการปะทะกัน กลุ่มก่อความไม่สงบจึงมีความเสี่ยงในการสูญเสียจากการก่อเหตุมากขึ้น เชื่อว่าแนวโน้มการก่อเหตุในลักษณะการชุมนุมโจมตีหรือการก่อเหตุขนาดใหญ่ที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากแนวร่วมจำนวนมากอาจลดลง

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง พ.ศ. 2549

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาตไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในภาพรวม

การก่อเหตุใหญ่ของกลุ่มก่อความไม่สงบแต่ละครั้ง มักจะปรากฏประมาณ 1 ถึง 1 เดือนครั้งต่อครั้ง เพื่อดำรงสภาพของการก่อเหตุร้ายในพื้นที่เอาไว้ นอกเหนือจากการก่อเหตุรายวัน ขณะเดียวกันเป็นการประกาศศักยภาพของการก่อเหตุที่สามารถก่อเหตุเชื่อมโยงกันได้

ก่อนการก่อเหตุใหญ่แต่ละครั้ง กลุ่มก่อความไม่สงบจะรอคอยกระแส เงื่อนไขและ ฝ้าดูจุดอ่อนของฝ่ายเรา เพื่อคิดรูปแบบการก่อเหตุใหม่ ๆ จากนั้นกำหนดวันเวลาดลงมือ โดยวันลงมือ จะมีนัยสำคัญหรือสัญลักษณ์บางประการ ทั้งนี้ การก่อเหตุใหญ่จะเกิดขึ้นมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ เงื่อนไขของภาครัฐในการดำเนินมาตรการที่กระทบต่อกลุ่มก่อความไม่สงบ ดังนั้น จำนวนและ ความรุนแรงของเหตุการณ์จึงสะท้อนความสำเร็จของฝ่ายรัฐด้วย

สำหรับการก่อกวนเผาเสารับส่งสัญญาณโทรศัพท์มือถือ กลุ่มก่อความไม่สงบ ต้องการแสดงให้เห็นในเบื้องต้นว่าเพื่อต่อต้านนโยบายจัดระเบียบโทรศัพท์มือถือในจังหวัดชายแดน ภาคใต้ และต่อต้านการจับกุมผู้ก่อเหตุและการดำเนินมาตรการเชิงรุกของฝ่ายรัฐเป็นสำคัญ โดย เลือกลงมือในจังหวัดที่มีการรุกของรัฐบาล เรื่องการต่อต้านความยากจนที่มีบุคคลระดับสูงจัดการ วรรณคดีในพื้นที่ทำให้ทุกฝ่ายเห็นว่าขบวนการยังคงเข้มแข็ง และสร้างความหวาดกลัวได้เสมอ อย่างไรก็ตามจะต้องพยายามหาสาเหตุที่แท้จริงต่อ

บทเรียนจากเหตุการณ์ดังกล่าว คือฝ่ายรัฐมีช่องว่างที่ผู้ก่อความไม่สงบสังเกตเห็น ได้แก่ การวางกำลังเกาะติดพื้นที่ เกาะติดมวลชน มุ่งพิทักษ์รักษาชีวิตประชาชนในหมู่บ้านเป็น หลัก ซึ่งเป็นช่องว่างให้กลุ่มก่อความไม่สงบเลือกกระทำต่อเป้าหมายตามถนนนอกหมู่บ้าน ซึ่งถือ ว่าเป็นข้อได้เปรียบของภาครัฐในการชี้แจงต่อสังคมถึงความรับผิดชอบดังกล่าว

บทเรียนอีกประการหนึ่งคือ ฝ่ายรัฐจำเป็นต้องยกระดับและมาตรฐานในการ ดำเนินงานด้วยมวลชนยิ่งขึ้น เนื่องจากก่อนหน้านี้มีชาวบ้านพบเห็นการซื้อน้ำมันชนิดบรรจุขวดใน หลายพื้นที่ แต่ไม่มีการแจ้งเตือนให้เจ้าหน้าที่ทราบ แสดงว่าแม้ประชาชนไม่เข้าข้างกลุ่มก่อความ ไม่สงบ แต่ก็ไม่กล้าให้ความร่วมมือกับภาครัฐเหมือนกับก่อนหน้านี้

2) แนวโน้มของสถานการณ์

ทุกครั้งที่ภาครัฐกดดัน กลุ่มก่อความไม่สงบจะต้องตอบโต้ หรือเมื่อมีมาตรการใด ออกมากลุ่มก่อความไม่สงบก็จะใช้วิธีการตอบโต้ที่ฝ่ายเราคาดไม่ถึง เช่น มีการข่มขู่ให้หยุดงาน วันศุกร์ ทำให้ประชาชนไม่กล้าออกกรีดขาง ขายของ หรือประกอบอาชีพ เริ่มการข่มขู่ ห้ามครูสอน หนังสือด้วย ขณะเดียวกันการใช้เด็ก และผู้หญิงตอบโต้การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ยังคงมีอยู่ นอกจากนี้ยังมีการข่มขู่ลูกจ้างโครงการจ้างงานเร่งด่วน ซึ่งฝ่ายเราจะต้องแกะออกมาให้ได้ว่าฝ่าย ก่อความไม่สงบกำลังเคลื่อนไหวโดยมีนัย เพื่อต่อต้านประเด็นใด จะหวังผลอะไรตามมา

3) ข้อเสนอจากฝ่ายข่าว

ฝ่ายข่าวได้เสนอให้มีการวางมาตรการการตอบโต้กลุ่มก่อความไม่สงบ โดยเฉพาะ ในพื้นที่ เส้นทาง หรือถนน ที่มักเกิดเหตุร้ายกับประชาชนทั่วไปอยู่เป็นประจำ โดยวางวางมาตรการ

ที่เป็นระบบ สามารถตอบโต้กลุ่มคนร้ายได้ทันทีเพื่อลดขีดความสามารถและจำกัดพื้นที่การก่อเหตุของกลุ่มก่อความไม่สงบ

จากกรณีการก่อเหตุเผาเสาส่งสัญญาณโทรศัพท์มือถือ ครัวเรือนประชาสัมพันธ์ถึงนโยบายภาครัฐที่มุ่งเน้นการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนตามหมู่บ้านอย่างเข้มแข็ง ทำให้กลุ่มก่อความไม่สงบหันมาก่อเหตุต่อเป้าหมายผลประโยชน์ของเอกชนแทนซึ่งสร้างความเดือดร้อนไปทั่วให้กับประชาชน

มาตรการทางด้านจิตวิทยามวลชนในรูปแบบต่าง ๆ เฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการ MASS RECRUITMENT ที่กำลังดำเนินการอยู่ ควรขยายให้ครอบคลุมไปถึงเยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มเสี่ยงให้เป็นมวลชนสนับสนุนภาครัฐ มิใช่เจาะจงเฉพาะกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มที่เป็นแนวร่วมฝ่ายก่อความไม่สงบซึ่งจะเป็นการรุกไปข้างหน้า เพื่อป้องกันการสร้างคนรุ่นใหม่ของฝ่ายก่อความไม่สงบขึ้นทดแทนกลุ่มคนที่ภาครัฐดำเนินการไปก่อนหน้านี้

การถอดถอนแกนนำ เมื่อแกนนำผ่านการอบรมโรงเรียนเสริมสร้างสันติสุขกลับเข้าพื้นที่แล้ว จะต้องแยกแยะให้ได้ว่าผู้ผ่านการอบรมจากโรงเรียนฯ เป็นแนวร่วมกลุ่มเสี่ยงธรรมดา หรือแกนนำที่ยากจะปรับเปลี่ยนแนวความคิดในช่วงเวลาไม่กี่วัน หรือเป็นแกนนำระดับกลาง ๆ ที่เริ่มมีแนวคิดมาทางฝ่ายรัฐทั้งก่อนและหลังผ่านการอบรมจากโรงเรียนฯ เพื่อจะได้ปฏิบัติต่อเขาหลังจากกลับเข้าพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง สามารถแสวงประโยชน์ทางการข่าวได้ต่อไป

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง เมื่อวันที่ 20 – 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในภาพรวม

การก่อเหตุร้ายกระจายไปทั่วทั้ง 3 จังหวัด โดยชุมชนไทยพุทธในพื้นที่น่าจะเป็นเป้าหมายการก่อเหตุร้ายในห้วงเวลาต่อไป เฉพาะอย่างยิ่งชุมชนไทยพุทธ ชุมชนตลาดเก่ามีความเคลื่อนไหวรุนแรงมากขึ้น ช่างงานก่อความไม่สงบ มีความเป็นห่วงไทยพุทธในพื้นที่กับเป้าหมายที่ยากจะทำงานเป็นทีม มีคนดูต้นทาง ชี้เป้าหมาย คุ่มกัน ในบางช่วงไม่เลือกเป้าหมายหรือยาก ไม่หลีกเลี่ยงความสูญเสีย ยอมชนแต่เลือกการใช้ทีมงานที่ฝึกมาดีตามเส้นทางรถไฟ มีการก่อเหตุคึกคักมาก

การปรากฏตัวของทหารในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้เกิดการลอบยิง ชุ่มยิง ลอบวางระเบิดมากขึ้น มากที่สุดที่จังหวัดนครราชสีมา มีเป้าหมายที่เป็นเป้าหมายอยู่แล้ว รอว่าจะทำเมื่อใด เพื่อวัตถุประสงค์ใด

ข้อสังเกตบางประการของการก่อเหตุร้ายในสัปดาห์ที่ผ่านมาพบว่า พื้นที่เกิดเหตุจะเป็นพื้นที่ตามแนวเส้นทางรถไฟ แต่ยังไม่สามารถระบุได้ว่า มีการใช้เส้นทางรถไฟในการเคลื่อนย้ายอาวุธหรือหลบหนี เนื่องจากเหตุที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นเหตุลอบยิงและเกิดในพื้นที่ที่มีแนวร่วมหนาแน่น

2) เหตุการณ์ที่น่าสนใจ

กรณียิงครูเสียชีวิต ก่อนหน้านี้ครูคนนี้ได้เคยถูกทำร้ายและสามารถตอบโต้จนสามารถจับกุมคนร้ายได้ 1 คน และการย้อนกลับมายิงข้าจนเสียชีวิตครั้งนี้ เป็นการกลับมาแก้แค้นของผู้ที่หลบหนีไปได้ และยืนยันได้ว่ากลุ่มก่อความไม่สงบไม่เคยปล่อยให้เป้าหมายหลุดรอด หากทำงานพลาดจะย้อนกลับมาเก็บงานภายหลัง (หลายเหตุการณ์เป้าหมายรอด แต่จะถูกตามมาทำร้ายซ้ำ ส่วนจะสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับเป้าหมายที่จะระงับตัวตลอดเวลาหรือตายใจ) นอกจากนี้ประชาชนชาวไทยพุทธคือเป้าหมายสำคัญและมีชีวิตเสี่ยงอยู่ท่ามกลางอันตราย

นอกจากนี้ยังมีเหตุยิงตำรวจเสียชีวิตในเขตเทศบาลนครยะลา คนร้ายชุ่มยิงทหารชุดคุ้มกันครู เหตุลอบวางระเบิดขณะเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจสอบที่เกิดเหตุ เป็นต้น แสดงให้เห็นว่ากลุ่มก่อความไม่สงบมีบัญชีเป้าหมายอยู่ในมือและระเบิดที่ประกอบไว้แล้ว พร้อมจะตอบโต้ได้ตลอดเวลา

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง เมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2549

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในภาพรวม

สถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผ่านมา เหตุรุนแรงอยู่ในระดับทรงตัว ขณะที่ความพยายามก่อเหตุก่อวินในลักษณะทำร้าย และช่มชู่คนไทยพุทธชัดเจนขึ้น โดยลักษณะการก่อเหตุแสดงถึงการช่มชู่อย่างชัดเจน เพราะคนร้ายใช้การลอบวางเพลิง พร้อมทั้งยิงเข้าไปในบ้านพักไม่หวังผลว่าจะมีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต ซึ่งการก่อเหตุในลักษณะดังกล่าวเชื่อว่า จะยังเกิดขึ้นต่อไปอีกระยะหนึ่ง เนื่องจากช่มชู่คนไทยพุทธ และบ้านเรือนราษฎรไทยพุทธที่กระจาย

อยู่ทั่วไป เป็นเป้าหมายที่โจมตีง่าย มีคนน้อย และขีดความสามารถในการป้องกันตัวเองอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้ กลุ่มก่อความไม่สงบน่าจะคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าแล้วว่าเมื่อชุมชนไทยพุทธอ่อนแอ จึงก่อวินเพื่อบีบให้ต้องส่งกำลังไปคุ้มครองหวังผลให้ฝ่ายเราเปิดช่องว่างพื้นที่อื่น เพื่อถ่ายต่อการลงมือที่ไม่สูญเสีย ซึ่งฝ่ายเราน่าจะวางแผนเพื่อสกัดกั้นได้

อย่างไรก็ตาม การก่อเหตุขนาดใหญ่และเหตุสะเทือนขวัญเพื่อให้ฝ่ายเราตอบโต้รุนแรงยังเป็นเป้าหมายหลักของกลุ่มก่อความไม่สงบที่มีโอกาสเกิดขึ้นเสมอ หากฝ่ายเราขาดการระมัดระวังที่ดีและคาดไม่ถึง

2) สถานการณ์ที่น่าสนใจ

สถานการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ระยะต้นเดือนที่ผ่านมา จังหวัดปัตตานีเป็นพื้นที่ซึ่งต้องเฝ้าระวังมากที่สุด เนื่องจากลักษณะของการก่อเหตุเป็นความพยายามที่จะให้เจ้าหน้าที่กระจายกำลังกันออกไประงับเหตุ ไม่ให้รวมตัวกัน เปิดช่องว่างในการควบคุมพื้นที่ เห็นได้จากตั้งแต่การก่อเหตุก่อวินพร้อมกัน 40 เหตุการณ์ และการก่อเหตุต่อชุมชนไทยพุทธในสัปดาห์ที่ผ่านมา ทั้งนี้จากการวิเคราะห์การก่อเหตุในลักษณะดังกล่าวพบว่า มักจะทำเมื่อพร้อมเต็มที่ทั้งผู้ลงมือและแนวร่วมสนับสนุนในหมู่บ้าน โดยการก่อวินจะหลีกเลี่ยงการปะทะกับเจ้าหน้าที่ เพราะคนลงมือยังเป็นมือใหม่ ทั้งนี้จะเลือกช่วงเวลาก่อเหตุเมื่อเจ้าหน้าที่ออกปฏิบัติการผ่านไปแล้ว (ช่วงใดเจ้าหน้าที่ออกหัวค่ำจะลงมือดึก/เจ้าหน้าที่ออกดึกจะลงมือหัวค่ำ)

สถานการณ์ในจังหวัดนราธิวาส จะต้องเตรียมการป้องกันการลอบวางระเบิดต่อไป เพราะข่าวสารการปะทะระเบิด การออกตรวจเฝ้าระวังพื้นที่ของกลุ่มวินร้าย และการปรากฏตัวของแกนนำสำคัญที่กลับเข้ามาจากมาเลเซียยังมีอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่ต้องระวังคือระเบิดแสวงเครื่องที่ติดตั้งมาในรถจักรยานยนต์ โดยเป้าหมายการก่อเหตุคือเจ้าหน้าที่รัฐแบ่งออกเป็นพื้นที่ในเมือง เป้าหมายจะเป็นเจ้าหน้าที่รัฐที่ไปรับประทานอาหารหรือไปทำธุระอื่น ๆ เช่น ธนาคาร ไปรษณีย์ ส่วนพื้นที่รอบนอกซึ่งฝ่ายรัฐส่งกำลังเข้าพื้นที่จำนวนมาก ทำงานอยู่ท่ามกลางพื้นที่อิทธิพลของกลุ่มก่อความไม่สงบ จึงทำให้เป็นเป้าหมายที่ลงมือง่าย และไม่เสี่ยง

พื้นที่ด้านจังหวัดยะลา พื้นที่เคลื่อนไหว ซึ่งหน่วยต่าง ๆ ควรเฝ้าติดตาม คือรอยต่อระหว่างจังหวัด โดยพบการเคลื่อนไหวทั้งช่องทางบุคคล และเตรียมอาวุธ การลงมือทั่วไปจะยังคงกระทำต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ/ทหารและครูในพื้นที่ซึ่งขาดการระมัดระวังเช่นเดิม

3) ความเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับการเมือง

ปรากฏข่าวสารการขึ้นนำจากกลุ่มผู้นำศาสนาในพื้นที่ ว่าในการใช้สิทธิเลือกตั้งใน กากบาทในช่องไม่ประสงค์ลงคะแนน นอกจากนี้ยังจะมีการก่อเหตุเพื่อข่มขู่ไม่ให้ประชาชนออกมา ใช้สิทธิในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ลอบวางเพลิง วางระเบิดสถานที่ลงคะแนน

4) เรื่องอื่น ๆ

การประสานงานและตรวจสอบข่าวสารของประชาคมชาวกรองในพื้นที่ เชื่อว่า โครงสร้างกลุ่มก่อความไม่สงบที่ฝ่ายเราสามารถติดตามพิสูจน์ทราบได้ในหลายโอกาส โครงสร้าง รวมและภารกิจของระดับแกนนำหมู่บ้าน ขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจสอบร่วมกันถึงการจัดตั้ง โครงสร้างระดับอำเภอ

สรุปภาพรวมของการประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดน ภาคใต้ พ.ศ. 2549 มีการประชุมบ่อยมาก ทำให้หน่วยงานความมั่นคงสามารถสรุป แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และประเมินสถานการณ์ของกลุ่มก่อความไม่สงบจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ระดับหนึ่ง

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง พ.ศ. 2550

การประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2550 พบว่า มีการประชุม 2 ครั้ง ซึ่งประชุมประเด็นสำคัญดังนี้

- 1) แนวโน้มสถานการณ์
- 2) การปฏิบัติด้านการข่าวที่สำคัญ
- 3) สถานการณ์ในภาพรวม
- 4) มาตรการประกาศห้ามออกนอกเคหะสถาน
- 5) บทบาทของต่างประเทศในปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 6) แนวความคิดในการแก้ไขปัญหา

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมี ประเด็นสำคัญดังนี้

1) แนวโน้มสถานการณ์

การก่อเหตุร้ายยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยที่ จังหวัดยะลา ยังคงเกิดเหตุลอบยิง ในเขตอำเภอเมืองบ่อยครั้ง ขณะที่ จังหวัดปัตตานี ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในพื้นที่ อำเภอโคกโพธิ์ เป็น

ส่วนใหญ่ ส่วนจังหวัดนครราชสีมา เกิดขึ้นในพื้นที่เดิม เช่น อำเภอเมือง อำเภอเรือเสาะ อำเภอสุโขทัย และ อำเภอระแงะ

สำหรับข่าวสารความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับกลุ่มก่อความไม่สงบ ยังคงปรากฏอย่างต่อเนื่อง ซึ่งบางข่าวสารมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และบางพื้นที่มีปัจจัยแวดล้อมที่เอื้ออำนวย จึงมีโอกาสที่จะเกิดเหตุในพื้นที่

2) การปฏิบัติด้านการข่าวที่สำคัญ

สำหรับการปฏิบัติด้านการข่าวที่สำคัญ ฝ่ายข่าวได้แจ้งเตือนข่าวสารให้กับฝ่ายกำลังอย่างต่อเนื่อง จนนำไปสู่การตรวจค้นและได้อาวุธสงครามจำนวนหนึ่งในที่สุด

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง เมื่อวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2550

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในภาพรวม

สถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ทวีความรุนแรงมากขึ้น และยังไม่มีความโน้มถ่วงความรุนแรงจะลดลงในอนาคตอันใกล้ ขณะเดียวกันการที่รัฐบาลนำนโยบายสามอันห้าและแนวทางสันติวิธีมาใช้ ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2550 เป็นต้นมา แม้จะเป็นแนวทางที่ประชาชน ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำทางศาสนาในพื้นที่ รวมทั้งประชาคมระหว่างประเทศให้การสนับสนุน และเห็นว่าเป็นแนวทางที่ถูกต้อง สามารถจะช่วยคลี่คลายปัญหาความไม่สงบได้อย่างแท้จริง แต่ก็เป็นตัวเร่งให้กลุ่มก่อความไม่สงบเพิ่มการปฏิบัติการมากขึ้น เพราะหากไม่ตอบโต้ กลุ่มก่อความไม่สงบเกรงว่ากลุ่มของตนจะตกเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ในที่สุด

ในด้านยุทธวิธีของกลุ่มก่อความไม่สงบ ก็มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก จากเดิมที่มุ่งเน้นการโจมตีเป้าหมายของทางราชการ เช่น กองกำลังทหาร/ตำรวจ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง โดยในปัจจุบันหันมามุ่งเน้นการทำร้ายราษฎรไทยพุทธ ครู พระ รวมทั้งราษฎรไทยมุสลิม ที่ให้ความร่วมมือกับรัฐ รวมทั้งเป้าหมายที่เป็นสัญลักษณ์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งการปฏิบัติการดังกล่าวสะท้อนให้เห็นยุทธศาสตร์และยุทธวิธีของกลุ่มก่อความไม่สงบอย่างน้อย 3 ประการ ได้แก่

(1) การยกระดับความรุนแรงของการก่อเหตุ โดยการก่อเหตุที่เน้นในเชิงคุณภาพ หรือการสร้างความเสียหายให้มากขึ้น เพื่อสร้างความหวาดกลัว และความระส่ำระสายในหมู่ประชาชนจนทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่รัฐ

(2) การปฏิบัติการยั่วยุให้ฝ่ายรัฐต้องหันมาใช้มาตรการตอบโต้ที่รุนแรงต่อกลุ่มก่อความไม่สงบ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐเกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติการ จนเป็นเงื่อนไขให้กลุ่มก่อความไม่สงบสามารถนำไปแสวงประโยชน์ทางการเมืองและการโฆษณาชวนเชื่อให้ประชาคมระหว่างประเทศ รวมทั้งองค์กรอิสลามโลกยื่นมือเข้ายุ่งเกี่ยวกับปัญหา

(3) สร้างสถานการณ์เพื่อนำไปสู่การเกิดสงครามทางศาสนา/เชื้อชาติ โดยเริ่มจากการทำให้ประชาชนชาวไทยพุทธกับชาวไทยมุสลิมเกิดความหวาดระแวงหรือตอบโต้ล้างแค้นกัน ซึ่งจะเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะชักนำให้กลุ่มมุสลิมหัวรุนแรงหรือกลุ่มก่อการร้ายระหว่างประเทศ เข้าแทรกแซงสถานการณ์ จนรัฐบาลไม่สามารถควบคุมได้

ยุทธศาสตร์แก้ไขปัญหาคความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่รัฐบาลดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเน้นไปที่การเอาชนะจิตใจประชาชน การสร้างความเข้าใจกับประชาคมโลก และการต่อสู้กับกลุ่มก่อความไม่สงบโดยยึดการปฏิบัติตามกรอบของกฎหมายเป็นเกณฑ์นั้น นับเป็นยุทธศาสตร์ที่ถูกต้อง และประเทศประชาธิปไตยทั่วไปต่างให้การยอมรับ แต่ปัญหาสำคัญ คือแนวทางดังกล่าวต้องอาศัยเวลา ปัญหาเฉพาะหน้าที่จำเป็นต้องเร่งดำเนินการ คือ จะต้องหาทางยุติการก่อเหตุร้ายรายวันให้ได้โดยเร็วที่สุด ควบคู่ไปกับการเร่งแก้ไขปัญหาคความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในพื้นที่ซึ่งเริ่มมีความหวาดระแวงกัน โดยเฉพาะชาวพุทธกับชาวมุสลิมซึ่งจะนำไปสู่ความแตกแยกทางเชื้อชาติและศาสนา ที่กำลังขยายตัวไปขณะนี้

2) มาตรการประกาศห้ามออกนอกเคหะสถาน

การประกาศห้ามออกนอกเคหะสถานที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ประกาศใช้เมื่อ 15 มีนาคม 2550 ในพื้นที่ อำเภอยะหา และอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลานั้น นับว่ามีส่วนช่วยยับยั้งการก่อเหตุร้ายรายวันในพื้นที่ดังกล่าว รวมทั้งช่วยให้เจ้าหน้าที่ทหาร/ตำรวจสามารถจำแนกคนดีและคนร้ายได้ง่าย โดยไทยพุทธมีความเห็นสนับสนุนมาตรการดังกล่าว โดยเชื่อมั่นว่าจะช่วยคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินได้มากขึ้น ส่วนไทยมุสลิม ไม่คัดค้าน ไม่ต่อต้านแต่ไม่เห็นด้วยทุกเรื่อง เช่น การรายงานคนนอกพื้นที่ที่เข้ามาอาศัยและการห้ามออกนอกเคหะสถาน

ความพยายามที่จะก่อให้เกิดความแตกแยกทางศาสนาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เริ่มปรากฏครั้งแรกเมื่อปี 2547 จากกรณีกลุ่มก่อความไม่สงบใช้มีดฟันศีรษะพระสงฆ์ขณะ

บิณฑบาต หลังจากนั้นกลุ่มก่อความไม่สงบก็พยายามขยายความขัดแย้งต่อไปด้วยการเผาวัดและบ้านเรือนราษฎรไทยพุทธ สังหารชาวไทยพุทธ ซึ่งการปฏิบัติการตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมาเริ่มทำให้ความรู้สึกระหว่างไทยพุทธกับไทยมุสลิมเกิดความไม่ไว้วางใจกันมากขึ้น จนในระยะหลังได้พัฒนาไปสู่การตอบโต้กันไปมาระหว่างราษฎรทั้งสองฝ่าย

ความสัมพันธ์ของประชาชนในพื้นที่ คณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ ได้แบ่งระดับความสัมพันธ์ของประชาชนเป็น 2 ระดับ คือ ความสัมพันธ์ในแนวตั้งหรือความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน และความสัมพันธ์ในแนวระดับหรือความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับประชาชน ซึ่งความสัมพันธ์ในแนวระดับนี้ เป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ เนื่องจากมีแนวโน้มที่จะเลวร้ายลงและล่อแหลมต่อการทำให้เกิดความแตกแยกกันมากขึ้น

มาตรการเฉพาะหน้า จำเป็นต้องเร่งสร้างความเข้าใจระหว่างราษฎรทั้งสองฝ่าย โดยอาจเริ่มจากการสนับสนุนให้ผู้มีระดับท้องถิ่นที่เป็นไทยพุทธกับมุสลิมพบหารือและเพื่อแก้ไขปัญหาพร้อมกัน ขณะนี้หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องเร่งชี้แจงทำความเข้าใจเพื่อประสานรอยร้าวระหว่างทั้งสองฝ่าย รวมถึงการลงโทษต่อผู้กระทำผิดไม่ว่าจะเป็นไทยพุทธกับไทยมุสลิม โดยไม่เลือกปฏิบัติ

3) บทบาทของต่างประเทศในปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

การยึดมั่นในดำเนินนโยบายสมานฉันท์ และสันติวิธีของรัฐบาลเพื่อแก้ไขปัญหาชายแดนภาคใต้ ได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากประเทศมุสลิม โดยเฉพาะองค์การการประชุมอิสลาม (OIC) ประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย และบรูไน ขณะที่องค์กรด้านสิทธิมนุษยชนก็ปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อการดำเนินนโยบายแก้ไขปัญหาชายแดนภาคใต้ของไทยดีขึ้น รวมทั้งได้กล่าวตำหนิการกระทำที่โหดเหี้ยมของกลุ่มก่อความไม่สงบ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินมาตรการเชิงรุกด้านการทูตของไทยประสบผลสำเร็จอย่างมาก อย่างไรก็ตาม รัฐบาลคงต้องหาทางสร้างความเข้าใจกับประชาคมระหว่างประเทศให้มากยิ่งขึ้นต่อไป เพื่อป้องกันการดำเนินความพยายามของกลุ่มก่อความไม่สงบที่จะยกปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้กลายเป็นปัญหาระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในประเด็นความขัดแย้งทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา

4) แนวโน้มสถานการณ์

การดำเนินมาตรการเชิงรุกของฝ่ายรัฐในช่วงที่ผ่านมา ทั้งการดำเนินนโยบายสมานฉันท์และการปฏิบัติทางยุทธวิธี เช่น ปิดล้อม ตรวจค้น การประกาศห้ามออกนอกเขตเคหะสถาน และการควบคุมตัวผู้ต้องสงสัย ซึ่งเกิดการตอบโต้ที่รุนแรงดังสถิติที่รายงานข้างต้น

แม้จะแสดงให้เห็นหลายฝ่ายเห็นว่ารัฐมีความเด็ดขาดเอาจริงเอาจังกับการแก้ไขปัญหา แต่ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับประชาชนมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาดังที่กล่าวมาแล้ว

5) แนวความคิดในการแก้ไขปัญหา

กลุ่มที่ก่อเหตุความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยความมุ่งหมายเพื่อการแบ่งแยกดินแดนนั้นมีอยู่ โดยอาศัยรากเหง้าของปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปแสวงประโยชน์ได้โดยตลอด คือ 1) ปัญหาจากการที่ประชาชนขาดการศึกษาจนถูกครอบงำทางความคิด 2) ปัญหาความยากแค้นทางเศรษฐกิจจนทำให้วัยรุ่นว่างงานเป็นจำนวนมาก และตกเป็นเครื่องมือของกลุ่มก่อความไม่สงบ และ 3) ปัญหาความไม่เป็นธรรมทางสังคม อันเกิดจากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐที่เป็นปัญหาสะสมมาในอดีต ด้วยเหตุนี้ การแก้ไขปัญหาก็จำเป็นต้องมุ่งเน้นไปที่ต้นตอของปัญหาทั้ง 3 ประการดังกล่าวควบคู่ไปกับการบังคับใช้กฎหมายที่เด็ดขาดและเป็นธรรม

การแก้ไขปัญหาดังกล่าว จำเป็นต้องประสานความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างส่วนราชการหลายหน่วย อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่จะต้องประสานความร่วมมือกันอย่างเป็นเอกภาพ และผลักดันการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน โดยเป้าหมายของการทำงานของรัฐบาลเพื่อให้บรรลุความสำเร็จคือการเอาชนะจิตใจ

สถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ไม่สามารถแก้ไขได้โดยง่ายนั้น เนื่องมาจากระดับชั้นของความรุนแรงที่มีอยู่ 3 ระดับคือ 1) ความรุนแรงระดับผิดหน้า หรือความรุนแรงที่เกิดจากการก่อเหตุร้ายรายวัน การตอบโต้ด้วยอาวุธ 2) ความรุนแรงระดับโครงสร้าง ได้แก่ การศึกษา ครอบครัว เศรษฐกิจ สังคม ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม และ 3) ความรุนแรงระดับทัศนคติ หรือการที่ประชาชนมีความคิดความเชื่อฝังรากลึกว่าการก่อเหตุร้าย หรือการสังหารเพื่อนร่วมชาติที่ต่างศาสนาและวัฒนธรรมนั้นไม่เป็นความผิด

การแก้ไขปัญหาก็ต้องมุ่งแก้ไขให้ได้ถึงชั้นของความรุนแรงระดับทัศนคติ โดยแนวรบของภาครัฐในการแก้ไขปัญหาคือได้ครั้งนี้มี 3 แนวรบสำคัญที่ต้องเดินไปด้วยกัน อย่างคู่ขนานและให้เกิดความสมดุล คือ แนวรบด้านการทหาร แนวรบด้านการแย่งชิงประชาชน และแนวรบด้านการต่างประเทศ

สรุปภาพรวมของการประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2550 มีการประชุม 2 ครั้ง นับว่าประชุมน้อยมาก ซึ่งไม่สามารถสรุป แลกเปลี่ยนความคิดเห็นพร้อมทั้งประเมินสถานการณ์ในการแก้ไขปัญหาคือได้เท่าที่ควร

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง พ.ศ. 2551

การประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2551 พบว่ามีการประชุม 2 ครั้ง ซึ่งประชุมประเด็นสำคัญดังนี้

- 1) สถานการณ์ในภาพรวม
- 2) สถานการณ์เฉพาะ
- 3) ความเป็นไปได้ในการเกิดเหตุร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

- 1) สถานการณ์ในภาพรวม

สถานการณ์ที่ไม่รุนแรงในสัปดาห์ที่ผ่านมา ไม่ได้บ่งชี้ว่าจะเกิดเหตุรุนแรงในสัปดาห์ต่อไปหรือไม่ สิ่งที่จะชี้ว่าจะมีเหตุใหญ่คือข่าวการชน/ผลิตรระเบิด การปรากฏตัวของแกนนำในบางพื้นที่ซึ่งในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมายังไม่พบ แต่ก็ไม่ควรประมาท

สิ่งที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษคือ เป็นช่วงของการปรับเปลี่ยนกำลังเก่ากับใหม่ ซึ่งที่ผ่านมากลุ่มก่อความไม่สงบจะสร้างเงื่อนไขต่อฝ่ายเรา เช่น การสร้างข่าวเรื่องผู้สาว การปรากฏตัวของผู้แต่งกายคล้ายทหารไปชมชู้ทำความเสียหาย และการก่อเหตุขนาดใหญ่เพื่อให้เป็นข่าวหากพบว่าหน่วยกำลังที่ปรับเปลี่ยนเข้ามาใหม่พลั้งเผลอ หรือยังตั้งหลักไม่ได้

การแก้ไขสถานการณ์กรณีการลักลอบเข้าเมืองไปมาเลเซียของคนไทยเชื้อสายมลายู โดยอ้างว่าทนต่อสถานการณ์และความรุนแรงในประเทศไม่ได้ นั้น มีความคืบหน้าในทิศทางที่ดีขึ้น ระยะเวลาที่ทางการมาเลเซียรอให้สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติชี้ขาดต่อเรื่องดังกล่าว เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายเรา อย่างไรก็ตามสิ่งที่ฝ่ายเราจำเป็นต้องตระหนักคือมาตรการรองรับในกรณีที่ทางการมาเลเซียส่งตัวกลับไทย ได้แก่ การดำเนินคดีกับบุคคลที่มีหมายจับ การชดเชย/ตอบแทนครอบครัวที่อ้างว่าได้รับความสูญเสีย และผลกระทบอย่างรุนแรงจากเหตุการณ์ไม่สงบที่เกิดขึ้น และการให้หลักประกันเรื่องความปลอดภัย ที่จะไม่ถูกสร้างให้เป็นเงื่อนไขทางสังคม (การให้การดูแลหรือการตรวจสอบหลังจากได้รับตัวส่งกลับจากมาเลเซียต้องระมัดระวังมิให้เกิดเงื่อนไขที่นำไปสู่ในการปลุกกระดมมวลชนได้) ทั้งนี้ในกระบวนการรับตัวกลับประเทศควรให้กระทรวงการต่างประเทศมีบทบาทสำคัญกว่าที่จะให้ท้องถิ่นดำเนินการเอง

ในประเด็นเดียวกันดังกล่าว ฝ่ายเราจำเป็นต้องนำความจริงเข้าสู่ ต้องสื่อให้ประชาชนระดับรากหญ้าทราบเรื่องดังกล่าว และเข้าใจในสถานการณ์ที่แท้จริงว่าปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นมิใช่เกิดจากประชาชนหวาดกลัวการใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินจนต้องอพยพไปมาเลเซีย แต่เกิดจากแนวร่วมกลุ่มโจรอาศัยช่องว่างแสวงประโยชน์ รวมทั้งแนวทางที่มาเลเซียดำเนินการต่อผู้ที่หลบหนีเข้าเมือง ก็มีได้สุขสบายอย่างที่คิด แต่จะถูกจำกัดเสรีภาพและดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย ส่วนในทางการข่าวจะต้องรวบรวมข้อมูล/ประวัติของบุคคลที่พิสูจน์ทราบได้แล้ว รวมถึงหมายจับที่มีแจ้งให้กระทรวงการต่างประเทศหรือสันติบาลมาเลเซียดำเนินการต่อไป

การที่มีหมู่บ้านหรือชุมชนในลักษณะหมู่บ้านปลดปล่อยของกลุ่มก่อความไม่สงบที่ฝ่ายเราเข้าถึงยาก ควรแสวงหาผู้นำท้องถิ่นในมิติต่าง ๆ ที่จะเป็นฝ่ายเราในการตอบโต้กลุ่มก่อความไม่สงบ/แนวร่วมในพื้นที่ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นผู้นำทางปกครอง หรือการใช้กำลัง แต่ควรสนใจผู้นำทางความคิด เช่น อีหม่าม และโต๊ะครูด้วย เพราะสามารถช่วยในเรื่องการชี้้นำความคิดได้

ประชุมหน่วยงานความมั่นคง พ.ศ. 2551

หน่วยงานความมั่นคงมีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาตไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) สถานการณ์ในภาพรวม

สถานการณ์ที่ไม่รุนแรงที่ผ่านมา ไม่ได้บ่งชี้ว่าจะเกิดเหตุรุนแรงต่อไปหรือไม่ สิ่งที่จะชี้ว่าจะมีเหตุใหญ่คือข่าวการชน/ผลิตรระเบิด การปรากฏตัวของแกนนำในบางพื้นที่ ซึ่งเท่าที่ผ่านมายังไม่พบ แต่ก็ไม่ควรประมาท

สิ่งที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษคือ เป็นช่วงของการสับเปลี่ยนกำลังเก่ากับใหม่ ซึ่งที่ผ่านมากลุ่มก่อความไม่สงบจะสร้างเงื่อนไขต่อฝ่ายเรา เช่น การสร้างข่าวเรื่องผู้สาว การปรากฏตัวของผู้แต่งกายคล้ายทหารไปชมชู้ทำความเสียหาย และการก่อเหตุขนาดใหญ่เพื่อให้เป็นข่าว หากพบว่าหน่วยกำลังที่สับเปลี่ยนเข้ามาใหม่พลังเหลือ หรือยังตั้งหลักไม่ได้

การแก้ไขสถานการณ์กรณีการลักลอบเข้าเมืองไปมาเลเซียของคนไทยเชื้อสายมลายู โดยอ้างว่าทนต่อสถานการณ์และความรุนแรงในประเทศไม่ได้ นั้น มีความคืบหน้าในทิศทางที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตามสิ่งที่ฝ่ายเราจำเป็นต้องตระหนักคือมาตรการรองรับในกรณีที่ทางการมาเลเซียส่งตัวกลับไทย ได้แก่ การดำเนินคดีกับบุคคลที่มีหมายจับ การชดเชย/ตอบแทนครอบครัวที่อ้างว่า

ได้รับความสูญเสีย และผลกระทบอย่างรุนแรงจากเหตุการณ์ไม่สงบที่เกิดขึ้น และการให้หลักประกันเรื่องความปลอดภัย ที่จะไม่ถูกสร้างให้เป็นเงื่อนไขทางสังคม (การให้การดูแลหรือการตรวจสอบหลังจากได้รับตัวส่งกลับจากมาเลเซีย ต้องระมัดระวัง มิให้เกิดเงื่อนไขที่นำไปสู่ในการปลุกระดมมวลชนได้) ทั้งนี้ในกระบวนการรับตัวกลับประเทศควรให้กระทรวงการต่างประเทศมีบทบาทสำคัญกว่าที่จะให้ท้องถิ่นดำเนินการเอง

ในประเด็นเดียวกันดังกล่าว ฝ่ายเราจำเป็นต้องนำความจริงเข้าสู่ ต้องสื่อให้ประชาชนระดับรากหญ้าทราบเรื่องดังกล่าว และเข้าใจในสถานการณ์ที่แท้จริงว่าปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นมิใช่เกิดจากประชาชนหวาดกลัวการให้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินจนต้องอพยพไปมาเลเซีย แต่เกิดจากแนวร่วมกลุ่มโจรอาศัยช่องว่างแสวงประโยชน์ รวมทั้งแนวทางที่มาเลเซียดำเนินการต่อผู้ที่หลบหนีเข้าเมือง ก็มีได้สุขสบายอย่างที่ดี แต่จะถูกจำกัดเสรีภาพและดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย ส่วนในทางการข่าวจะต้องรวบรวมข้อมูล/ประวัติของบุคคลที่พิสูจน์ทราบได้แล้ว รวมถึงหมายจับที่มี แจ้งให้กระทรวงการต่างประเทศหรือสันติบาลมาเลเซียดำเนินการต่อไป

การสร้างเงื่อนไข หรือสร้างสถานการณ์เพื่อให้เกิดปัญหาด้านมวลชน เช่นเดียวกับกรณีตากใบ อาจเป็นประเด็นที่กลุ่มก่อความไม่สงบกำลังรอจังหวะเวลา โดยบทเรียนจากปีก่อน กรณีเหตุการณ์ตากใบ จะเห็นได้ว่าเริ่มจากการเปิดประเด็นให้เกิดการรวมตัวของประชาชน โดยเลือกสถานที่ซึ่งสามารถชักนำให้ประชาชนมารวมตัวจำนวนมาก ๆ ได้ หรือที่ซึ่งมีกิจกรรมในพื้นที่อยู่แล้ว ดังนั้นจึงควรให้ความสนใจต่อสถานที่ซึ่งง่ายการชักชวน และวางแผนเผชิญเหตุไว้แต่เนิ่น ๆ และต้องระวังเรื่องการจัดตั้งเด็กและสตรีเป็นเกราะกำบังไม่ให้เข้าพื้นที่ด้วย เพราะสามารถเป็นข่าวทางสื่อได้ง่าย ขณะที่เป็นการลดความน่าเชื่อถือของฝ่ายเราไปด้วย

การที่มีหมู่บ้านหรือชุมชนในลักษณะหมู่บ้านปลอดภัยของกลุ่มก่อความไม่สงบที่ฝ่ายเราเข้าถึงยาก หน่วยฯ ควรแสวงหาผู้นำท้องถิ่นในมิติต่าง ๆ ที่จะเป็นฝ่ายเราในการตอบโต้กลุ่มก่อความไม่สงบ/แนวร่วมในพื้นที่ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นผู้นำทางปกครอง หรือการใช้กำลัง แต่ควรสนใจผู้นำทางความคิด เช่น อิหม่าม และโต๊ะครู เพราะสามารถช่วยในเรื่องการชักนำความคิดได้

การครองความริเริ่ม และมาตรการลวง ยังคงเป็นสิ่งที่จะต้องไป เนื่องจากกลุ่มก่อความไม่สงบจะไม่ลดละความตั้งใจที่จะก่อเหตุ ซึ่งเหตุรุนแรงที่เชื่อว่าจะถูกเลือกมาทำคือเหตุที่สร้างความเสื่อมเสียต่อชื่อเสียง และความเชื่อมั่นของฝ่ายเรา โดยเส้นทางคมนาคม โดยเฉพาะทางรถไฟ และ สะพานรถไฟ จำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อไป

2) สถานการณ์เฉพาะด้าน

การหยุดงานวันศุกร์ ดีขึ้นทุกแห่ง ยกเว้นที่ อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา โดยชาวบ้านเชื่อว่าเป็นการเชือดไก่ให้ลิงดู จัดการต่อผู้ที่ไม่เชื่อคำขู่และออกไปกรีดยางในวันศุกร์ แต่โดยภาพรวมแล้วถือว่าสภาพการค้าขายในวันดังกล่าวดีขึ้นเป็นลำดับ

ไม่ควรมองข้ามกองหิน กองทรายริมทาง หรือรถยนต์ที่จอดริมทาง ตามที่มีผู้ให้ข้อสังเกตไว้ว่าอาจเป็นที่ซุกซ่อนวัตถุระเบิดได้ โดยเฉพาะในเส้นทางเสด็จ อย่างไรก็ตามดีที่ชาวสารทึหน่วยที่เกี่ยวข้องน่าจะนำไปใช้ประโยชน์ในการปิดล้อมตรวจค้นได้คือ กรณีที่ปรากฏข่าวสารทึหายไประยะหนึ่งกิโลเมตรในพื้นที่ ตำบลม่วงเตี้ย อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี อาจเป็นพื้นที่ที่เป็นแหล่งกบดานหรือแหล่งผลิตพัฒนาระเบิดหลักกิโลเมตร เมื่อพิจารณาจากสภาพภูมิประเทศ จะพบว่ามีสภาพพื้นที่เหมาะต่อการใช้เป็นที่พักพิง/หลบซ่อน แหล่งผลิตระเบิด และการเคลื่อนไหวเพื่อไปก่อเหตุได้อย่างสะดวก

เหตุระเบิดที่ลดลงในช่วงนี้ ควรตรวจสอบการระเบิดหิน เริ่มดำเนินการหรือยัง มีการเบิกจ่ายของหรือยัง คนร้ายอาจยังรอวัตถุติดบอยู่

วัยรุ่น และนักศึกษาในชุมชนเมืองยังคงต้องให้ความสนใจต่อไป หลังจากที่ฝ่ายเราได้ดำเนินมาตรการเชิงรุกต่อชาวสารทึว่ากลุ่มวัยรุ่นจะมาเช่าบ้านพักในย่านตลาดเก่า อำเภอเมืองจังหวัดยะลา อย่างผิดสังเกต

3) ความเป็นไปได้ในการเกิดเหตุร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้

จังหวัดยะลา

สถานการณ์ทั่วไป กลุ่มก่อความไม่สงบยังคงเลือกใช้การยิงเป็นหลัก โดยยังคงระมัดระวังการลอบวางระเบิดต่อเป้าหมายที่มีจุดอ่อนในการป้องกันตนเอง ทั้งครู พระ เจ้าหน้าที่รัฐ และลูกจ้างโครงการจ้างงานของรัฐ โดยพื้นที่เดิมคือ อำเภอเมือง อำเภอบันนังสตา และ อำเภอรามัน จำเป็นต้องเข้มงวดต่อไป ส่วนเส้นทางรถไฟและสะพานรถไฟ ยังมีอาจวางใจ อาจเป็นเป้าหมายของการลอบวางระเบิดได้

จังหวัดปัตตานี

พื้นที่เฝ้าระวังยังเป็นพื้นที่เดิมคือ อำเภอยะหริ่ง อำเภอยะรัง ยังคงต้องเฝ้าระวังต่อไป ส่วนเป้าหมายยังเป็นกลุ่มเดิมคือ ทหาร ตำรวจ ประชาชน ครู และลูกจ้างโครงการจ้างงานของรัฐ ส่วนเส้นทางรถไฟและสะพานรถไฟ ยังมีอาจวางใจ อาจเป็นเป้าหมายการลอบวางระเบิดได้

จังหวัดนราธิวาส

นอกจากการก่อเหตุด้วยการลอบยิงแล้ว การก่อเหตุด้วยระเบิดมีแนวโน้มว่าจะเกิดขึ้นในจังหวัดนราธิวาส ส่วนเส้นทางรถไฟและสะพานรถไฟ ยังมีอาจวางใจ อาจเป็นเป้าหมายการลอบวางระเบิดได้

จังหวัดสงขลา

พื้นที่เฝ้าระวังยังเป็น อำเภอสะบ้าย้อย และ อำเภอจะนะ เนื่องจากเป็นพื้นที่แนวร่วมหนาแน่น อย่างไรก็ตามลักษณะการก่อเหตุจะยังคงเป็นเหตุก่อวินาศกรรมและลอบยิง

สรุปภาพรวมของการประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2551 มีการประชุมบ่อยเกินไป ทำให้หน่วยงานความมั่นคงไม่สามารถสรุปแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประเมินสถานการณ์เหตุร้ายอันเกิดจากกลุ่มก่อความไม่สงบได้เท่าที่ควร หน่วยงานความมั่นคงควรมีการจัดประชุมมากกว่านี้

จากการประชุมหน่วยงานความมั่นคงเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ มหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยส่วนใหญ่จะกล่าวถึง สถานการณ์ในภาพรวม แนวโน้มของสถานการณ์ สถานการณ์ที่น่าสนใจ เหตุการณ์ที่น่าสนใจ การประเมินศักยภาพของกลุ่มก่อความไม่สงบ แนวโน้มการปฏิบัติของกลุ่มก่อความไม่สงบ เป็นต้น

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า "มีหน้าที่ประสานงานระหว่างหน่วยข่าวกรองที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการบูรณาการด้านการข่าวกรอง รวมทั้ง ศึกษาวิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเสนอแนะรัฐบาลและสภาความมั่นคงแห่งชาติในการรับมือกับปัญหาและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังพิสูจน์ทราบเครือข่ายกลุ่มก่อความไม่สงบ แนวโน้มการก่อความไม่สงบที่อาจเกิดขึ้นเพื่อแจ้งเตือนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง"

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "มีหน้าที่ 2 ด้าน คือ 1) ภารกิจปกติ เป็นการรวบรวมวิเคราะห์และประสานงานข่าวเพื่อให้รัฐบาลนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและตัดสินใจ ตลอดจนแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่และในส่วนกลางนำไปใช้ 2) ภารกิจตามนโยบายรัฐบาล สำนักข่าวกรองแห่งชาติ เคยได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานบริหารและบูรณาการข่าวกรองของ กอ.สสส.จชต. ห้วงปี 2547 – 2549 ปัจจุบันเป็นเจ้าภาพการบูรณาการข่าวกรองในนาม ศป.ช.ภาค 5"

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นแกนหลักการบูรณาการข่าวกรอง เพื่อให้ได้ข่าวกรองที่สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจกำหนดนโยบายที่ถูกต้อง รวมทั้งยังต้องรวบรวมข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่กระทบต่อการดำเนินของประชาชนและโครงการพัฒนาของรัฐ"

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 4 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "มีหน้าที่สืบสวนหาข่าวจากแหล่งข่าวบุคคล เพื่อเข้าถึงเป้าหมายกลุ่มก่อความไม่สงบ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ เพื่อเสนอรัฐบาลไปกำหนดเป็นนโยบายของชาติในการแก้ไขปัญหาต่อไป"

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติในจังหวัดชายแดนภาคใต้มี 2 รูปแบบ คือ 1) ในอดีตเคยเป็นเจ้าภาพหลักของงานข่าวกรอง อยู่ภายใต้หน่วยงานหลักคือ กองอำนวยการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) ปัจจุบัน เป็นการบริหารจัดการของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค 4 ซึ่งสำนักข่าวกรองแห่งชาติสนับสนุนเจ้าหน้าที่และมอบหมายให้ศูนย์ประสานข่าวกรองส่วนหน้าจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นผู้ประสานด้านการข่าว"

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "เป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลข่าวสารจากประชาคมข่าวกรอง เพื่อนำมาประมวลผล ประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์และแจ้งเตือนให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวมให้น้อยที่สุด"

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "บทบาทในการประสานงานข่าวกับทุกหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง"

สรุปจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการที่เป็นข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติถึงบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านการบูรณาการด้านการข่าว พบว่า สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นแกนหลักการบูรณาการข่าวกรอง การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร การวิเคราะห์ข้อมูล การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากนี้ยังต้องทำการศึกษา วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเสนอหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่นำไปประกอบการตัดสินใจการแก้ไขปัญหาความไม่สงบจังหวัดชายแดนภาคใต้ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางให้รัฐบาลและสภาความมั่นคงแห่งชาตินำไปกำหนดเป็นนโยบายด้านความมั่นคงของชาติในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป

2. ความเหมาะสมและความสามารถในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงของ จังหวัดชายแดนภาคใต้

บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีบทบาทด้านการปฏิบัติงานด้านการข่าว การบูรณาการด้านการข่าว ซึ่งมีความเหมาะสมและสามารถช่วยแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ระดับหนึ่ง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความเหมาะสมหรือไม่ และการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติสามารถช่วยแก้ไขปัญหาได้เพียงใด พบว่า โดยส่วนใหญ่มองว่ามีความเหมาะสม เพราะสำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานข่าวกรองที่มีหน้าที่หลักในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข่าวต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข่าวสาร และให้เป็นข่าวกรองส่งให้หน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่นำไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งส่งให้รัฐบาลและสภาความมั่นคงแห่งชาตินำไปกำหนดเป็นนโยบายด้านความมั่นคงของชาติในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ก็มีส่วนน้อยที่มองว่ายังไม่มีความเหมาะสม เนื่องจากสำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานด้านการข่าวหลักของประเทศ แต่ยังไม่สามารถรวบรวมข้อมูลข่าวสารได้อย่างเต็มที่ เพราะมีหน่วยงานด้านทหารและตำรวจทำงานในลักษณะเดียวกัน นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่มีไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณ เครื่องมือที่ทันสมัย และการไม่มีกฎหมายรองรับการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนทำให้ไม่สามารถทำงานแบบเจาะลึกได้ แต่การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติก็สามารถช่วยแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ในระดับหนึ่ง เพราะ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานมีข้อมูลข่าวกรองที่ความครอบคลุม มีการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานความมั่นคง ซึ่งสามารถนำไปประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาพื้นที่ การเฝ้าระวังเหตุร้าย การป้องกันเหตุรุนแรงและการรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนในพื้นที่ได้”

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ยังไม่เหมาะสม เนื่องจากสำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานด้านการข่าวหลักของประเทศ แต่ยังไม่สามารถรวบรวมข้อมูลข่าวสารได้อย่างเต็มที่ เพราะมีหน่วยงานด้านทหารและตำรวจทำงานในลักษณะเดียวกัน แต่การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติสามารถช่วยแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงได้ ถ้าหากได้ทำงานอย่างเต็มที่ โดยมีทั้งบุคลากรและงบประมาณ เครื่องมือที่ทันสมัย รวมทั้งมีกฎหมายรองรับการทำงานอย่างชัดเจน ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างมาก”

นักข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “มีความเหมาะสม เพราะสำนักข่าวกรองแห่งชาติดำเนินการทางด้านข่าวกรองตามหลักการข่าวกรอง โดยเฉพาะข่าวกรองยุทธศาสตร์และการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติสามารถช่วยแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงได้ เนื่องจากงานข่าวกรองถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการแก้ปัญหาความมั่นคงของชาติ การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาพื้นที่ การเฝ้าระวังเหตุร้าย การป้องกันเหตุรุนแรงและการรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชน”

ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และประมาณการณ กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “มีความเหมาะสม เนื่องจากผลงานเท่าที่ผ่านมาสามารถแจ้งเตือนถึงการก่อเหตุ ข่าวกรองเชิงรุกในการพิสูจน์ทราบตัวบุคคล/องค์กรที่ก่อเหตุหรือสนับสนุนการก่อเหตุ ขณะเดียวกันด้านการต่างประเทศสามารถชี้แจงข้อเท็จจริง รวมทั้งแลกเปลี่ยนข่าวสารกับหน่วยข่าวต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งกำหนดเป็นนโยบายของรัฐบาลต่อไป และการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติช่วยแก้ไขได้ในระดับหนึ่ง แต่ทั้งนี้กลไกในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ต้องสอดคล้องของเจ้าหน้าที่ระหว่างฝ่ายวิเคราะห์กับฝ่ายปฏิบัติการภาคสนามในพื้นที่”

ผู้อำนวยการส่วนอำนวยความสะดวกประสานงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “มีความเหมาะสมเพราะหน่วยข่าวสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการยับยั้ง การเคลื่อนไหว และทำลายโครงสร้างของกลุ่มก่อความไม่สงบ และการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติภาคใต้สามารถช่วยแก้ไขปัญหาได้ เพราะก่อให้เกิดการสานสัมพันธ์ ความไว้วางใจ นำไปสู่ความร่วมมือในการแก้ปัญหาร่วมกับหน่วยงานความมั่นคงอื่น ๆ “

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “มีความเหมาะสม เมื่อพิจารณาจากแนวทางการบริหารจัดการที่มี กอ.รมน.ภาค 4 และ ศอ.บต. เป็นเจ้าภาพ อย่างไรก็ตาม อาจมีข้อจำกัดในเรื่องการนำข่าวไปใช้ประโยชน์อยู่บ้าง เนื่องจาก หน่วยงานที่มีหน้าที่ด้านการบริหารจัดการดังกล่าว อาจมีมุมมองด้านการได้ข่าวกรองที่แตกต่างกับทิศทางการรวบรวมข่าว และการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสามารถช่วยแก้ไขได้ เนื่องจากข้าราชการเป็นผู้ที่ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ภาคใต้เป็นอย่างดี”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “มีความเหมาะสม เนื่องจากสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์เฉพาะของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ รวมทั้งสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ. ข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. 2528 และการปฏิบัติหน้าที่

ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติช่วยแก้ไขปัญหาใน 2 ระดับ คือ การกำหนดนโยบาย และ ยุทธศาสตร์ระดับชาติ”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “หากพิจารณาเฉพาะหน้าที่ของสำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นเพียงหน่วยงานที่หาข่าวเพื่อสนับสนุนหน่วยปฏิบัติบุคคลภายนอกอาจจะเห็นว่าเหมาะสม แต่ในทางปฏิบัติ การทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติอาจจะมากกว่าการรวบรวมข่าวสาร ซึ่งรวมถึงการเข้าไปร่วมปฏิบัติการจับกุม ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายรองรับหรือคุ้มครองการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ จึงทำให้บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติกระทำได้เพียงการหาข่าว ทั้งนี้ขีดความสามารถในการดำเนินงานได้มากกว่านี้ และการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติช่วยแก้ไขปัญหาค่าได้ได้ เพราะจะมีข้อมูลที่ครอบคลุมทุกด้าน และการที่เจ้าหน้าที่มีความเป็นกลางและไม่มีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องจะทำให้เจ้าหน้าที่สามารถรายงานปัญหาที่เกิดขึ้นได้ นอกจากนี้ยังมีการประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ จึงสามารถนำเสนอข้อมูลเหล่านี้ให้แก่หน่วยปฏิบัติในพื้นที่ใช้ประโยชน์และฝายนโยบายได้กำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหได้อย่างถูกต้อง”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 1) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ในปัจจุบันยังไม่มี ความเหมาะสม เนื่องจากเป็นเพียงหน่วยประสานด้านการข่าว ขาดกำลังคนและงบประมาณ จึงไม่สามารถทำงานด้านข่าวเจาะลึกได้ แต่การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติช่วยแก้ไขปัญหาค่าได้ เพราะงานข่าวมีความสำคัญถ้าสามารถเจาะไปถึงเหตุได้ก็มีข้อมูลนำมาประกอบด้านกลยุทธ์/ยุทธวิธีในการต่อสู้เชิงลึก”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ยังไม่เหมาะสม เพราะกำลังคนที่ปฏิบัติการกิจในพื้นที่น้อยเกินไป แม้จะมีการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบแล้วก็ตาม ประกอบกับกำลังพลส่วนใหญ่อยู่ในส่วนกลาง ทำให้ขาดข่าวสารเชิงลึกในพื้นที่ที่จะนำมาใช้วิเคราะห์และนำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาค่าต่อรัฐบาล และการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติช่วยแก้ไขปัญหาค่าได้ค่อนข้างน้อย เพราะเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่มีจำนวนน้อยและไม่ได้ประสานงานกับหน่วยที่มีข้อมูลกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงที่สมบูรณ์ ทันสมัย อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ข่าวสารที่มีอยู่ไม่ใช่เชิงลึกและไม่ทันเหตุการณ์”

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้มี ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เช่น ขาดการบูรณาการด้านการข่าว การประสานงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานความมั่นคง ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ การไม่มีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ขาดงบประมาณ และขาดความรู้ ความเข้าใจใน ภาษา วัฒนธรรม ประเพณีของคนในพื้นที่

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ สรุปได้ดังนี้

1) ขาดการบูรณาการด้านการข่าว การประสานงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

2) ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

3) การไม่มีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้

4) ขาดงบประมาณ

5) ขาดความรู้ ความเข้าใจในภาษา วัฒนธรรม ประเพณีของคนในพื้นที่

1) การขาดการบูรณาการด้านการข่าว การประสานงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

ปัญหาการปฏิบัติงานการข่าวในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผ่านมา คือ การขาดการประสานงานความร่วมมือระหว่างหน่วยข่าวความมั่นคง หรือ ขาดการบูรณาการ หรือ ขาดการสนธิ (integration) ข้อมูลทางการข่าวและข่าวกรองที่มีปริมาณมากมายและซ้ำซ้อน จากการที่มีหน่วยข่าวอย่างน้อย 17 หน่วยงาน เข้าไปทำงานอยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ข้อมูลข่าวสารทางการข่าวที่มีจำนวนมากมายที่ต่างหน่วยต่างจัดเก็บไว้ที่หน่วยงานของตนเอง ทำให้เกิดลักษณะข้อมูลที่หลากหลายและต่างคนต่างเสนอผู้สื่อข่าวหรือหน่วยงานต้นสังกัด และ/หรือ บางครั้งละเลยไม่ได้มีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข่าวสารซ้ำ วิเคราะห์ และตัดสินใจไปบนข้อมูลข่าวสารเพียงขึ้นเดียว แหล่งเดียว หรือหน่วยงานตนเพียงหน่วยเดียว หรือบางส่วนเป็นข้อมูลที่ซ้ำซ้อนกันในเป้าหมายเดียวกัน ทำให้สิ้นเปลืองทรัพยากร งบประมาณและเกิดข้อมูลขยะหรือข้อมูลที่ไม่น่าสนใจจำนวนมาก

หน่วยงานความมั่นคงขาดเอกภาพในการแก้ไขปัญหา การดำเนินงานรักษาความสงบของทางราชการยังมีจุดอ่อนในเรื่องการขาดเอกภาพในการประสานการข่าวและการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานในการทำงานมวลดชน และการปราบปรามการก่อการร้าย แม้ทุกหน่วยงานจะมีแผนการปฏิบัติการและทรัพยากร แต่ยังทำงานในลักษณะต่างคนต่างทำ และแย่งบทบาทกัน ปิดบังข้อมูลข่าวสารที่เป็นข้อเท็จจริงระหว่างหน่วยงานความมั่นคง และการทำงานยังมีรูปแบบเชิงรับ ตามแก้เมื่อเกิดเหตุมากกว่าจะทำงานเชิงรุกในการป้องกัน การทำงานด้านการข่าวและงานมวลดชนเพื่อป้องกันและการเตือนภัยก่อนเกิดความไม่สงบไม่ได้ผล ดังนั้น จึงควรสร้างเอกภาพในการทำงานของทางราชการจริงจัง ปรับปรุงการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการรักษาความสงบและหน่วยข่าวให้เกิดเอกภาพ สนับสนุนการมีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

การปรับวิธีปฏิบัติงานต้องดำเนินการบนพื้นฐานหลักการการทำงานที่เป็นเอกภาพของหน่วยงานนั้นหมายถึงหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ต้องคิด ทำงาน และผลิตรายงานร่วมกัน โดยมีองค์กรข่าวเป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารรับรายงาน และผลิตรายงานข่าวกรองส่งให้ผู้ใช้ข่าว หรือผู้กำหนดนโยบาย เพื่อให้มั่นใจได้ว่าทุกแผนงานโครงการจะนำไปสู่การสร้างสันติสุขและแก้ไขปัญหาอย่างถูกต้อง ไม่ซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยข่าว

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกี่ยวกับการขาดบูรณาการด้านการข่าว การประสานงานการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวระหว่างหน่วยงานความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า กลุ่มผู้บริหารไม่ได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าว แต่กลุ่มผู้ปฏิบัติการ เห็นว่า สำนักข่าวกรองแห่งชาติขาดการบูรณาการด้านการข่าวกรองภายในสำนักข่าวกรองแห่งชาติและระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทำงานด้านการข่าวกรอง นอกจากนี้การยังขาดการประสานงานด้านข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานความมั่นคงหรือหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ การปฏิบัติงานมีลักษณะต่างคนต่างทำให้กับหน่วยของตนเอง เพื่อชิงการได้ประโยชน์ทั้งผู้ได้ข่าวและผู้ใช้ข่าว

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “การที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติไม่ได้เป็นเจ้าภาพหลักดังเช่นปี พ.ศ. 2547 – 2549 จึงไม่มีปัญหา/อุปสรรคในทางธุรการหรือการบริหารจัดการ และสิ่งสำคัญในปัจจุบันคือ การขาดบูรณาการข่าวระหว่างหน่วยภายในสำนักข่าวกรองแห่งชาติและระหว่างงานในงานด้านข่าวกรอง”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 4 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาคือการบูรณาการด้านการข่าวกรอง ในทางปฏิบัติต่างหน่วยต่างรายงานข่าวที่ได้ให้กับหน่วยของตัวเองก่อน เพื่อชิงการได้ประโยชน์ทั้งผู้ได้ข่าวและผู้ใช้ข่าว ภารกิจความสำเร็จในการปฏิบัติการยังขึ้นอยู่กับหน่วยไหนที่เป็นผู้ปฏิบัติ หน่วยนั้น ๆ ก็จะได้ชื่อเสียง รางวัลของผลแห่งความสำเร็จ”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 4) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “การประสานงานด้านข้อมูลกับหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อจัดทำรายงานที่มีข้อมูลครอบคลุมในพื้นที่ ซึ่งที่ผ่านมาแม้จะมีการจัดตั้งศูนย์ประสานข่าวกรอง (ศป.ข.) แล้วก็ตาม แต่การรวบรวมข้อมูลจากทุกหน่วยยังคงมีปัญหาอยู่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหา/อุปสรรคของสำนักข่าวกรองแห่งชาติคือการขาดการประสานงานกับหน่วยข่าวหลักอื่นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 10) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานคือการขาดการบูรณาการการปฏิบัติงานกับหน่วยข้างเคียง”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 11) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาคือเจ้าหน้าที่ขาดหลักการบูรณาการ กรอบแนวความคิดหรือความรู้ที่จะนำมาใช้ในการประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์หรือการทำงานในพื้นที่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 12) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “หน่วยงานที่ไปปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังไม่สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกันได้อย่างมีเอกภาพ”

2) ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ พบว่า ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร หรือเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อภารกิจที่ต้องรับผิดชอบในปัจจุบัน อันเนื่องมาจากการทำงานที่ต้องเสี่ยงภัย ความเครียด ความกดดันของเจ้าหน้าที่

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ปัญหาในขณะนี้คือ การขาดกำลังพลในการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากการปฏิบัติงานที่เสี่ยงภัย อันตรายของเจ้าหน้าที่”

นักการชาวเชื้อวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ปัญหาการขาดบุคลากร มีค่อนข้างจำกัด และเจ้าหน้าที่มีความเครียดสูง”

นักการชาวเชื้อวชาญ (คนที่ 3) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “เจ้าหน้าที่มีน้อย ไม่เพียงพอต่อภารกิจที่ต้องรับผิดชอบกว้างเกินไป”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานคือสำนักข่าวกรองแห่งชาติขาดแคลนบุคลากร ซึ่งน่าจะเป็นปัญหาเดียวกับหน่วยงานอื่น ๆ”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 10) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานคือ การขาดกำลังพลในการทำงานในพื้นที่ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับภารกิจแล้วไม่มีความสอดคล้องกัน รวมทั้งขาดเจ้าหน้าที่ที่มีทักษะในการสืบสวน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 11) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาบุคลากรที่มีจำนวนน้อย และผู้ที่รับผิดชอบมีภารกิจในด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นการบั่นทอนขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 12) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “การขาดแคลนบุคลากรที่มีประสิทธิภาพสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเชิงลึก”

3) การไม่มีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกี่ยวกับการไม่มีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า มีข้าราชการส่วนน้อยที่มีความเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน คือ ยังไม่มีกฎหมายคุ้มครองในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่มีความเสี่ยงภัย อันตราย ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่

ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการประสานงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาคือกฎหมายยังไม่ครอบคลุมให้ความคุ้มครองกับการปฏิบัติการรวบรวมข่าวสารในทางลับบางประเภท อาทิ การใช้เครื่องมือพิเศษ หรือการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ด้านความมั่นคง”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “การทำงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ต้องใช้การปฏิบัติการลับทุกรูปแบบ แต่ปัจจุบันเจ้าหน้าที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติยังไม่ได้รับความคุ้มครองจากการปฏิบัติงาน อาจทำให้การปฏิบัติงานไม่สามารถทำได้อย่างเต็มที่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เจ้าหน้าที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นข้าราชการพลเรือน ในการลงพื้นที่เพื่อปฏิบัติงานนั้นไม่มีกฎหมายรองรับกรณีเกิดข้อผิดพลาดทำให้ไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่”

4) ขาดงบประมาณ

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับปัญหาด้านงบประมาณ พบว่า ข้าราชการส่วนน้อยมีความเห็นว่า ปัญหางบประมาณที่ได้รับมืออย่างจำกัด ไม่สอดคล้องกับภารกิจที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติได้รับมอบหมายที่กว้างเกินไป

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ปัญหาในขณะนี้คือ งบประมาณมีน้อย และไม่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบอย่างเต็มที่”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาที่สำคัญได้แก่ปัญหาด้านงบประมาณที่มีจำกัด

ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และประมาณสถานการณ์ กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “อุปสรรคที่สำคัญ คือ งบประมาณที่ได้รับ ยังคงอยู่ในระดับใกล้เคียงกับที่ผ่านมาในแต่ละปี ขณะที่ปัญหามีมากขึ้น ซึ่งงบประมาณจะเป็นปัจจัยหลักที่เชื่อมโยงกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานรวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือในการหาข่าวที่ยังล้าสมัย ในขณะที่กลุ่มก่อเหตุได้รับงบประมาณจากประเทศในโลกมุสลิมเพิ่มขึ้นในแต่ละปี”

ผู้อำนวยการส่วนอำนวยความสะดวกประสานงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาหลักคืองบประมาณ แต่ภารกิจของสำนักข่าวกรองแห่งชาติมีกว้างเกินไป เช่น ติดตามสถานการณ์การก่อเหตุร้าย กลุ่มก่อเหตุร้าย การเมือง มวลชน เศรษฐกิจ เป็นต้น”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาและอุปสรรคคือปัญหาด้านงบประมาณที่ได้รับมีไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งน่าจะเป็นปัญหาเดียวกันกับหน่วยงานอื่น ๆ “

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 1) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานด้านความมั่นคงที่ไม่มีอำนาจในการบังคับใช้ตามกฎหมาย”

5) ขาดความรู้ ความเข้าใจในภาษา วัฒนธรรม ประเพณีของคนในพื้นที่

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่มีความรู้ ความเข้าใจในภาษา วัฒนธรรม ประเพณีของคนในพื้นที่ พบว่ากลุ่มผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความแตกต่างทางด้านภาษาประเพณี และวัฒนธรรม ซึ่งทำให้ข้าราชการไม่มีความประสงค์ที่จะลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ปัญหาหลักคือ เป็นภารกิจที่เสี่ยงภัย อันตราย ในทุกสมัย รวมทั้งชีวิตความเป็นอยู่แตกต่างด้านประเพณี วัฒนธรรม ทำให้ข้าราชการไม่ประสงค์จะปฏิบัติงานในพื้นที่”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “การที่เจ้าหน้าที่ซึ่งไม่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องวัฒนธรรม ประเพณี ทำให้การจัดตั้งแหล่งข่าว โดยใช้ข่าวกรองมนุษย์ยังมีน้อยมาก”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “บุคคลากรที่ปฏิบัติงานบางคนยังมีข้อจำกัดเกี่ยวกับความรู้ด้านภาษายาวี ซึ่งประชาชนในพื้นที่ใช้ในชีวิตประจำวัน”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 3) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ปัญหาและอุปสรรคการทำงานในพื้นที่คือขาดผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษามลายูถิ่น”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 8) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ปัญหาคือเจ้าหน้าที่ไม่มีความเข้าใจในภาษา และศาสนา ต่อการเข้าถึงแหล่งข่าว รวมทั้งไม่มีความชำนาญในพื้นที่”

แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เช่น การบูรณาการระหว่างสำนักข่าวกรองแห่งชาติกับหน่วยงานความมั่นคง การพัฒนาบุคลากร การเพิ่มบุคลากร และการหมุนเวียนบุคลากร การมีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ เพิ่มงบประมาณ และการสร้างแรงจูงใจแก่ข้าราชการ

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ สรุปได้ดังนี้

- 1) การบูรณาการระหว่างสำนักข่าวกรองแห่งชาติกับหน่วยงานความมั่นคง

- 2) การพัฒนาบุคลากร การเพิ่มบุคลากร และการหมุนเวียนบุคลากร
- 3) การมีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่
- 4) เพิ่มงบประมาณ
- 5) การสร้างแรงจูงใจแก่ข้าราชการ

1) การบูรณาการระหว่างสำนักข่าวกรองแห่งชาติกับหน่วยงานความมั่นคง

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับการบูรณาการระหว่างสำนักข่าวกรองแห่งชาติกับหน่วยงานความมั่นคงพบว่า สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรมีการบูรณาการในการทำงานเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้งภายในสำนักข่าวกรองแห่งชาติและระหว่างหน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง เพราะปัจจุบันมีลักษณะของการทำงานที่ต่างคนต่างทำ ยังไม่มีการบูรณาการเท่าที่ควร

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ควรปรับปรุงงานการข่าวให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการวิเคราะห์ข่าวที่ถูกต้อง แม่นยำ รวมทั้งสนับสนุนความรู้ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองว่าเป็นหน่วยงานที่มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้นควรขยายบทบาทไปในการสนับสนุนงานของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งการยุติเหตุรุนแรง การพัฒนา และการต่างประเทศ โดยจะต้องมีการบูรณาการงานของกลไกภายในสำนักข่าวกรองแห่งชาติทั้งระบบและบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อย่างจริงจัง”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “หน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้มีหลายหน่วยงานในลักษณะต่างคนต่างทำ ยังไม่มีการบูรณาการ”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ต้องพยายามทำให้หน่วยงานที่ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ทำงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพและสามารถบูรณาการการทำงานร่วมกันได้อย่างแท้จริง”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “การปฏิบัติงานการข่าวในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรเปิดการประสานงานกันอย่างเต็มที่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 10) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “แนวทางแก้ไขปัญหาคือการเร่งให้มีการบูรณาการของส่วนราชการอื่น ๆ ในการทำงานร่วมกัน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 12) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “มีการร่วมมือกัน อย่างใกล้ชิดกับหน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการบูรณาการอย่างแท้จริงของหน่วยงานความ มั่นคง”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 13) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “รัฐบาลต้องให้ มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบที่ชัดเจนเกี่ยวกับงานข่าวกรอง ไม่ใช่ต่างหน่วย ต่างทำงาน แม้จะมี การประสานงานในพื้นที่ ก็เป็นเพียงการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของผู้ปฏิบัติงานเท่านั้น”

2) การพัฒนาบุคลากร เพิ่มบุคลากร และการหมุนเวียนบุคลากร

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่ม ผู้ปฏิบัติการถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร การเพิ่มบุคลากร และ การหมุนเวียนบุคลากร พบว่า ควรมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ให้มี ประสิทธิภาพมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้ง ควรมีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ตาม ห้วงเวลาที่เหมาะสม นอกจากนี้ควรเพิ่มบุคลากรลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับ ภารกิจของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ต้องมีการพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งให้การสับเปลี่ยนหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ตาม ห้วงเวลาที่เหมาะสม”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 3) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “แนวทางการแก้ไขปัญหา และอุปสรรค สมควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ที่มีความเพียงพอต่อภารกิจของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ”

ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการประสานงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรปรับ กาลังพลให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรมีการพิจารณา โยกย้ายบุคลากรเจ้าหน้าที่ที่มีความเหมาะสม”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เจ้าหน้าที่สำนักข่าวกรอง แห่งชาติที่ทำหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีน้อยไม่เพียงพอที่จะขยายภารกิจให้เพิ่มขึ้น มากกว่าเดิม ซึ่งทำให้การทำงานมีข้อจำกัด”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 4 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ต้องพัฒนาคนที่ ทำงานอยู่ในพื้นที่ให้มีความกระตือรือร้น มีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา และควรให้โอกาสคนรุ่นใหม่ ได้แสดงฝีมือในการทำงาน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “จังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านประเทศมาเลเซีย สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรเพิ่มเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการเชิงลึกในพื้นที่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรจัดเจ้าหน้าที่ลงปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ลงไปปฏิบัติงานนั้น ควรเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีผลการปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับ”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 8) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรมีการแจ้งเจ้าหน้าที่ในพื้นที่มากขึ้นเพื่อประโยชน์ในการทำงาน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรทุ่มเทกำลังพลลงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งมีการปรับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดสร้างสรรค์และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 10) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรมีการจัดหาหรือสร้างกำลังพลมาทดแทนคนรุ่นเก่า และมีทักษะในด้านการปฏิบัติงานสืบสวน”

3) การมีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับการมีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ พบว่า การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ภาคใต้ที่มีแต่ความเสี่ยง ความเครียด และอันตราย จึงควร ให้มีกฎหมายคุ้มครองการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ

ผู้อำนวยการสำนักข่าว (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “รัฐบาลควรให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติมีบทบาทหลักด้านการข่าว สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างเต็มที่ และควรมีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ควรมีกฎหมายรองรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาคาดได้ และการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่”

ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการประสานงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรปรับปรุงกฎหมายในส่วนของสำนักข่าวกรองแห่งชาติให้คุ้มครองการทำงานของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งให้อำนาจหน้าที่ในการทำงานภาคสนามตามความเหมาะสมต่อพื้นที่และสถานการณ์

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “การทำงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ควรกฎหมายรองรับในการทำงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เนื่องจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ มีแต่ความเสี่ยงภัย อันตราย เฉพาะควรต้องมีการกฎหมายคุ้มครอง ซึ่งจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ”

4) การเพิ่มงบประมาณ

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับการเพิ่มงบประมาณ พบว่า กลุ่มผู้ปฏิบัติการเห็นควรให้รัฐบาลสนับสนุนด้านงบประมาณและสำนักข่าวกรองแห่งชาติควรเพิ่มงบประมาณลงไปในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ภาคใต้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน สำหรับกลุ่มผู้บริหาร ไม่ได้ให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าวแต่อย่างไร

ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และประมาณการณ กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “รัฐบาลควรสนับสนุนด้านงบประมาณ เครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัย ซึ่งหากได้รับการแก้ไขจะทำให้การดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว ขณะเดียวกัน การใช้แหล่งข่าวบุคคลยังเป็นสิ่งจำเป็นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้น หากได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้น จะนำไปใช้ประโยชน์ในการจ้างแหล่งข่าวบุคคลเพิ่มเติม เพื่อให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลต่อความรวดเร็วในข้อมูลข่าวสารทั้งการแจ้งเตือนและพิสูจน์ทราบข่าวสารในเชิงลึกต่อไป”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรของงบประมาณเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติจะต้องทุ่มงบประมาณให้มากกว่าปัจจุบัน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “แนวทางการแก้ไขปัญหาของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ควรจะมีการเพิ่มงบประมาณในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเพิ่มแหล่งข่าวให้มากกว่าที่มีอยู่ในปัจจุบัน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 11) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เช่น เงิน บุคลากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 12) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "แนวทางการแก้ไขปัญหาลักษณะที่สำคัญและจำเป็นน่าจะเพิ่มงบประมาณลงไป"

5) การสร้างแรงจูงใจแก่ข้าราชการ

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงแนวทางแก้ไขปัญหและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจแก่ข้าราชการ พบว่า ควรสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานแก่เจ้าหน้าที่ที่ลงในพื้นที่ โดยการให้สิทธิพิเศษ สวัสดิการต่าง ๆ หรือความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่อื่น

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า "ควรกระตุ้นความรับผิดชอบ สร้างขวัญกำลังใจของการทำงาน การขจัดความกลัว ให้ภูมิใจในภารกิจที่ยากลำบาก เสี่ยง เครียด"

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า "ควรให้สิทธิพิเศษแก่เจ้าหน้าที่การข่าวในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เท่าเทียมกับหน่วยราชการอื่น"

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "สิทธิประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในภาคใต้ไม่แตกต่างจากเจ้าหน้าที่ในพื้นที่อื่น ๆ จึงไม่สนใจให้มีเจ้าหน้าที่ลงไปปฏิบัติในจังหวัดชายแดนภาคใต้"

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรให้สวัสดิการแก่เจ้าหน้าที่ที่ลงไปทำงานในภาคใต้เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ"

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 12) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "ควรสร้างแรงจูงใจแก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ภาคใต้อย่างจริงจัง โดยการให้สิทธิพิเศษที่นอกเหนือกว่าพื้นที่อื่น นอกจากนี้ควรดูแลในเรื่องความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่ง"

ตอนที่ 4 ทิศทางการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

5.1 ทิศทางบทบาทในการทำงาน

5.2 ทิศทางการทำงานในอนาคต

5.1 ทิศทางบทบาทในการทำงาน

สำนักข่าวกรองแห่งชาติมีทิศทางเกี่ยวกับบทบาทในการทำงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น การกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนงานในการแก้ไขปัญหาการเป็นหน่วยงานหลักด้านการข่าว การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร และการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานหลักด้านความมั่นคง

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงทิศทางการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับทิศทางบทบาทในการทำงาน สรุปได้ดังนี้

5.1.1 การกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนงานในการแก้ไขปัญหา

5.1.2 การเป็นหน่วยงานหลักด้านการข่าว

5.1.3 การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร

5.1.4 การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานหลักด้านความมั่นคง

5.1.1 การกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนงานในการแก้ไขปัญหา

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงทิศทางบทบาทในการทำงานเกี่ยวกับการกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนงานในการแก้ไขปัญหา พบว่า สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนงานในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ใหม่ ซึ่งผู้บริหารระดับสูงควรมีบทบาทมากขึ้นในการร่วมเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่กำหนดนโยบายของรัฐ

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ควรมีปรับยุทธศาสตร์ และปรับโครงสร้างในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้เสียใหม่”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ควรกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบายแผนงาน และระดับยุทธวิธีในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ระดับสูงของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ควรมีบทบาทมากขึ้นในการร่วมเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งต่อรัฐบาลและหน่วยงานด้านการกำหนดนโยบายของรัฐ”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 3) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ควรเป็นไปในลักษณะที่มีการทำงานแบบยุทธวิธีแบบเจาะลึก มีเป้าหมายที่ชัดเจน ไม่ครอบจักรวาล มีความเป็นมืออาชีพ”

ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และประมาณการณ กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ทิศทางของสำนักข่าวกรองแห่งชาติในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผ่านมา ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งการกำหนดนโยบายร่วมกัน ขณะเดียวกันได้ดำเนินการตามแผน/นโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในทุกภาคส่วน”

ผู้อำนวยการส่วนอำนวยความสะดวกประสานงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรเน้นนโยบายโครงการที่เห็นผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม ไม่ใช่โครงการที่เป็นนามธรรมเพื่อต้องการสนองการใช้งบประมาณที่ได้รับมาให้หมดไปเท่านั้น”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่ปรึกษาของรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี ด้วยเหตุนี้ทิศทางของบทบาทคือการทำข่าวกรองทางยุทธศาสตร์จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีคุณภาพให้กับรัฐบาลในการกำหนดแนวทางและนโยบายในด้านการเกี่ยวข้อง”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติในปัจจุบันมีความเหมาะสมแล้ว กล่าวคือ เป็นไปในทิศทางสนับสนุนหน่วยงานหลักอื่น ๆ ทั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่กำหนดนโยบายระดับชาติ คือ นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีด้านความมั่นคง และหน่วยปฏิบัติในพื้นที่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 1) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ต้องพยายามมองภาพเหตุการณ์และวิเคราะห์ถึงสาเหตุของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปกำหนดเป็นยุทธศาสตร์และแนวทางการแก้ไขปัญหาในระยะยาว ซึ่งอาจอาศัยกลุ่มนักคิดในสำนักข่าวกรองแห่งชาติที่ประจำอยู่ส่วนกลางช่วยวิเคราะห์และกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่ประจำอยู่ในพื้นที่นำไปใช้แลกเปลี่ยนและหารือกับหน่วยอื่น ๆ”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรเน้นการหาข่าวในเชิงยุทธศาสตร์อย่างจริงจัง ควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานในเชิงสืบสวนเป้าหมายที่เป็นระดับแกนนำระดับสูง”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 10) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรเป็นการกำหนดในเชิงยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหา เพื่อสนับสนุนในระดับนโยบาย”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 12) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรเป็นหน่วยให้แนวคิด ความรู้แก่หน่วยอื่น ๆ ในระดับยุทธศาสตร์ เพื่อแก้ไขปัญหาในระยะยาวมากกว่าการเป็นผู้ปฏิบัติงานในระดับสนาม”

5.1.2 การเป็นหน่วยงานหลักด้านการข่าว

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงทิศทางบทบาทในการทำงานเกี่ยวกับการเป็นหน่วยงานหลักด้านการข่าว พบว่าสำนักข่าวกรองแห่งชาติควรเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบงานด้านการข่าว เพื่อให้มีการบูรณาการด้านการข่าว ที่จะได้ข้อมูลข่าวสารเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ เพื่อเป็นข้อมูลเสนอรัฐบาลนำไปกำหนดเป็นนโยบายในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบด้านการข่าว และควรมีความมุ่งมั่นต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างจริงจัง”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 3) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรมีบทบาทนำทางด้านการข่าว เพื่อให้มีการบูรณาการทางด้านการข่าว ซึ่งจะทำให้ข้อมูลข่าวสารที่ได้เป็นไปในทางเดียวกัน มีความถูกต้อง แม่นยำ โดยมีการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นหนึ่งเดียว ซึ่งจะทำให้สามารถประหยังบประมาณของรัฐได้จากการลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เป็นหน่วยข่าวหลักเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ทุกด้าน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรจะเป็นหน่วยงานหลักด้านการข่าว มีภารกิจ กำลังคน และงบประมาณเฉพาะ”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 3) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการด้านข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นข้อมูลให้ฝ่ายบริหารนำไปกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนในระดับปฏิบัติมีการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ไปร่วมกับหน่วยต่าง ๆ ในพื้นที่

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรเป็นหน่วยงานหลักด้านการข่าว ดังที่เคยเป็นเจ้าภาพหลักของงานข่าวกรองมาแล้ว”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรมีบทบาทนำด้านการข่าวกรองในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะบทบาทนำดังกล่าวติดอยู่กับทหารและตำรวจในพื้นที่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 11) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรเป็นศูนย์กลางด้านการข่าวในการแก้ไขปัญหา"

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 12) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "ควรมีบทบาทหลักในด้านการข่าวกรองทั้งหมด เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาแก่รัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ"

5.1.3 การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงทิศทางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลข่าวสาร พบว่า สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรเน้นการรวบรวมข้อมูลข่าวสารทุกด้าน เช่น ด้านยุทธศาสตร์ ด้านยุทธวิธี ทั้งต่อกลุ่มบุคคล เอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเป็นนโยบายแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้อำนวยการส่วนอำนวยความสะดวกประสานงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "ความเห็นในขณะที่ยังสำนักข่าวกรองแห่งชาติอยู่ในสภาพ/สถานะที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายควรมีบทบาทในการรวบรวมข่าว การวิเคราะห์ข่าว การกระจายข่าว เพื่อการใช้ข่าวในพื้นที่และระดับนโยบาย"

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "ควรเพิ่มความเข้มข้นในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารและการประเมินสถานการณ์"

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 4 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "เพิ่มการรวบรวมข่าวการวิเคราะห์ข่าวสารจากการหาข่าวเชิงลึกที่ได้ทำเป็นประจำอยู่แล้ว โดยเพิ่มผลกระทบด้านสังคมด้านจิตวิทยา และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เปลี่ยนไปจากเหตุความไม่สงบ"

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 1) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "เน้นข่าวเชิงรุกในการเจาะลึกเป้าหมาย ควบคู่ไปกับการประเมินแนวโน้มของสถานการณ์ ส่วนการหาข่าวเชิงรับก็ยังคงต้องปฏิบัติอยู่"

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "เน้นข้อมูลข่าวสารที่สืบสวนหาข่าวจากแหล่งข่าวบุคคล เพื่อเข้าถึงเป้าหมายกลุ่มก่อความไม่สงบ"

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 3) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "ต้องเพิ่มเติมการวิเคราะห์เหตุความไม่สงบว่ามีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งชาวไทยพุทธ มุสลิม ในพื้นที่อย่างไร"

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 4) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “มีบทบาทในการรวบรวมข่าวสารในพื้นที่ กลุ่มบุคคล ตลอดจนเอกสารและหลักฐานในพื้นที่เกิดเหตุ เพื่อจัดทำงานข่าวกรองที่มีคุณค่าพอที่จะประเมินสถานการณ์และแนวโน้มที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และต้องเสริมกำลังเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ปฏิบัติการ ตลอดจนมุ่งเน้นการใช้แหล่งข่าวเพื่อรวบรวมข่าวสารมากขึ้น”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เจ้าหน้าที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติ มีความชำนาญในการทำงานด้านข่าว ดังนั้น การหาข่าวและการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงทำให้เป็นแนวทางในการกำหนดเป็นนโยบายแก้ไขปัญหาคได้”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 8) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรเป็นไปในทิศทางเชิงรุกต่อการรวบรวมข่าวสารมากขึ้น โดยอาจจะเพิ่มงบประมาณหรือแรงจูงใจในการลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “มีทิศทางบทบาทในการรวบรวมข่าวสารทุกด้าน เช่น ด้านยุทธวิธี ยุทธศาสตร์ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาแนวทางที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาคได้ การแสวงหาข่าวสารเชิงยุทธศาสตร์ มุ่งเน้นระดับแกนนำที่มีบทบาทเกี่ยวกับนโยบายของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 11) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “การทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติต่อปัญหาคได้ ยังเป็นการลดขีดความสามารถของกลุ่มก่อความไม่สงบ ควบคู่ไปกับการสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร”

5.1.4 การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานหลักด้านความมั่นคง

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงทิศทางบทบาทในการทำงานเกี่ยวกับการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานหลักด้านความมั่นคง พบว่า สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรเป็นหน่วยสนับสนุนข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานหลักด้านความมั่นคง เช่น กอ.รมน.ภาค 4 และ ศอ.บต. เพื่อนำไปประกอบในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาค ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งนำเสนอรัฐบาลและสภาความมั่นคงแห่งชาตินำไปกำหนดเป็นนโยบายด้านความมั่นคง”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “การสนับสนุนข้อมูลให้หน่วยต่าง ๆ นำไปใช้ประโยชน์ รวมทั้ง การเสนอแนะ ข้อคิดเห็น แนวทางดำเนินการต่อรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาคความมั่นคง”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติจะต้องสนับสนุนงานข่าว เพื่อการยุติเหตุร้ายรายวันให้กับทหารและตำรวจ”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติในปัจจุบันมีความเหมาะสมแล้ว กล่าวคือ เป็นไปในทิศทางสนับสนุนหน่วยงานหลักอื่น ๆ ทั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่กำหนดนโยบายระดับชาติ คือ นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีด้านความมั่นคง และหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ ได้แก่ กอ.รมน.ภาค 4 และ ศอ.บต.”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 3) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “บทบาทในระดับปฏิบัติมีการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ไปร่วมกับหน่วยต่าง ๆ ในพื้นที่ เช่น กอ.รมน.ภาค 4 ส่วนหน้า”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรเป็นไปในลักษณะสนับสนุนช่วยเหลือด้านข่าวสารและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา เพราะมีเจ้าภาพหลักแล้วหลายหน่วย เช่น กอ.รมน.ภาค 4 และ ศอ.บต.”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 10) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรสนับสนุนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แก่หน่วยงานความมั่นคงในการปฏิบัติหรือวางแผนงานในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ “

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 13) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ให้ความร่วมมือและสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ตามที่ได้รับการร้องขอ ทั้งนี้ต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมและอำนาจหน้าที่ที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติได้รับ”

5.2 ทิศทางการทำงานในอนาคต

สำนักข่าวกรองแห่งชาติมีทิศทางเกี่ยวกับการทำงานในอนาคตด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น การบูรณาการด้านการข่าว ยึดนโยบายของรัฐบาล การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และการเพิ่มประสิทธิภาพข่าวกรอง

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติถึงทิศทางการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับทิศทางการทำงานในอนาคต สรุปได้ดังนี้

- 5.2.1 การบูรณาการด้านการข่าว
- 5.2.2 ตามนโยบายของรัฐบาล
- 5.2.3 การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา
- 5.2.4 การเพิ่มประสิทธิภาพข่าวกรอง

5.2.1 การบูรณาการด้านการข่าว

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงทิศทางการทำงานในอนาคตเกี่ยวกับการบูรณาการด้านการข่าว พบว่า สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรมีการบูรณาการทางด้านการข่าว การประสานงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ ซึ่งจะทำให้ข้อมูลข่าวสารมีความถูกต้อง แม่นยำ การทำงานไม่ซ้ำซ้อน

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติต้องนำพาคณะกรไปสู่องค์กรบูรณาการด้านการข่าว ต่อไปต้องเป็นหน่วยงานที่มีการเคลื่อนไหวสูงในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ฐานข้อมูลหลัก”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ทิศทางการทำงานในอนาคตควรมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่”

ผู้อำนวยการส่วนผู้อำนวยการประสานงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ทิศทางในอนาคตควรเน้นในการประสานงานข่าวกับทุกหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองเป็นหน่วยงานที่ปรึกษาของรัฐบาล ด้วยเหตุนี้ทิศทางการทำงานคือ การทำข่าวกรองเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ต้องมีคุณภาพ โดยมีการประสานงานกับหน่วยข่าวในพื้นที่”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรมีการบูรณาการทางด้านการข่าว ซึ่งจะทำให้ข้อมูลข่าวสารที่ได้เป็นไปในทางเดียวกัน มีความถูกต้อง แม่นยำ โดยมีการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้เพียงหน่วยเดียว ซึ่งจะทำให้การทำงานไม่ซ้ำซ้อน”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 1) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรเป็นฝ่ายเลขานุการในการกำหนดยุทธศาสตร์ของการทำงานเป็นบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหา”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “รวบรวมข้อมูลข่าวสารจากประชาคมข่าวกรอง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์วิจัย เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหา”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 8) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ทิศทางการทำงานในอนาคตควรมีการประสานกับหน่วยข่าวอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสาร รวมทั้งเน้นความร่วมมือในการรวบรวมข่าวสาร”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 9) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควร ดำรงการประสานงานกับหน่วยความมั่นคงและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ความร่วมมือ และสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ตามที่ได้รับการร้องขอ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมและ ขอบเขตในภารกิจหน้าที่ที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติได้รับ”

5.2.2 ตามนโยบายของรัฐบาล

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและ กลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงทิศทางการทำงานในอนาคตเกี่ยวกับตามนโยบายของรัฐบาล พบว่า ทิศทางการทำงานในอนาคตของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังคงยึดหลักตามนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และประมาณการณ กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ทิศทางการทำงานในอนาคตของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ยังคงยึดหลักนโยบายของรัฐบาลเป็น หลัก ขณะเดียวกันการทำงานจะมีแนวโน้มที่ยากลำบากมากขึ้น เนื่องจากมิติของปัญหาที่นำไปสู่ ความรุนแรงมีหลากหลาย ทั้งแนวความคิดแบ่งแยกดินแดน สังคม การเมือง ศาสนา”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ทิศทางของ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขณะเดียวกันก็ได้ดำเนินการ ตามแผนและนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาความ รุนแรงที่เกิดขึ้นในทุกภาคส่วน”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 2 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ทิศทาง เหมือนปัจจุบัน กล่าวคือ ยึดแนวทางตามนโยบายของรัฐบาล”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 3) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ทิศทาง การทำงานในอนาคตของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 4) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลเป็นหลักในการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 10) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ยังเป็นการลดขีดความสามารถของกลุ่มก่อความไม่สงบควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานตามฝ่ายนโยบายที่ กำหนดไว้”

5.2.3 การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและ กลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงทิศทางการทำงานในอนาคตเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา พบว่า

ควรเน้นการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาระหว่างสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้วยกันและหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ระดับสูงของสำนักข่าวกรองแห่งชาติควรร่วมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่กำหนดนโยบายมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ผู้อำนวยการสำนัก (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า "สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรปรับโครงสร้างการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ใหม่ โดยปรับเป็นสำนักข่าวกรองแห่งชาติประจำภาคใต้ ที่มีทุกกอง ทุกสำนัก เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน"

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า "ทิศทางการทำงานในอนาคตควรมีความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้นกับหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่"

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า "เจ้าหน้าที่ระดับสูงของสำนักข่าวกรองแห่งชาติควรร่วมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งต่อรัฐบาล และหน่วยงานด้านการกำหนดนโยบายของรัฐมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน"

ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และประมาณการณ กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "ทิศทางการมีการกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน"

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 1 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "สถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อนาคตเชื่อว่าจะเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ทิศทางการทำงานก็ต้องเน้นหนักในการช่วยสนับสนุนการทำ ความเข้าใจ การสร้างความเชื่อมั่นกับนานาชาติถึงการดำเนินงานของไทยในการแก้ไขปัญหา"

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "ทิศทางการทำงานในอนาคตควรมีการร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้"

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 1) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "จัดลำดับความสำคัญของปัญหาเป็นลำดับแรก ที่ทุกสำนัก ทุกกองต้องร่วมกันดำเนินงานตามเป้าหมาย"

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า "หน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา"

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 8) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เน้นความร่วมมือกับหน่วยข่าวอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในการวิเคราะห์แก้ไขปัญหาต่อไป”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 12) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เพิ่มความร่วมมือด้านข้อมูลข่าวสารเชิงลึก รวมทั้งร่วมมือด้านยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหา”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 13) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “ควรร่วมมือกับหน่วยความมั่นคงและหน่วยงานด้านอื่น ๆ ในการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในการปฏิบัติหรือวางแนวทางในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ”

5.2.4 การเพิ่มประสิทธิภาพข่าวกรอง

จากการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติการถึงทิศทางการทำงานในอนาคตเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพข่าวกรอง พบว่า ควรปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตข่าวกรอง การรายงานข่าวกรองที่มีคุณภาพ โดยรายงานข้อเท็จจริงอย่างรวดเร็ว ทันเวลา ถูกต้อง แม่นยำ รวมทั้งการนำรายงานข่าวกรองที่ผลิตได้ไปกำหนดเป็นนโยบายแก้ไขปัญหาความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ทิศทางการทำงานในอนาคตการเพิ่มบทบาทและปรับปรุงการผลิตข่าวกรองให้มีความแม่นยำมากขึ้น เพื่อรักษาชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 2) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ทิศทางการปรับปรุงประสิทธิภาพของงานข่าวกรอง โดยพัฒนาเครื่องมือพิเศษมาใช้สนับสนุนการหาข่าวให้มากขึ้น ควบคู่กับการจัดตั้งแหล่งข่าวบุคคล”

นักการข่าวเชี่ยวชาญ (คนที่ 3) กลุ่มผู้บริหาร กล่าวว่า “ปรับปรุงประสิทธิภาพการรายงานข่าวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในลักษณะรวดเร็ว ทันเวลา ถูกต้อง แม่นยำ รวมทั้งการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการข่าว”

ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และประมาณการณ์ กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เน้นการนำข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับยุทธศาสตร์ และระดับยุทธวิธีในการแก้ไขปัญหา”

ผู้อำนวยการส่วนประสานงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เน้นผลผลิต
ข่าวกรองที่เป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม”

ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการที่ 4 กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “เน้นการ
วิเคราะห์ข่าวสารเชิงลึกในการเจาะลึกต่อกลุ่มเป้าหมาย ควบคู่ไปกับการประเมินแนวโน้มของ
สถานการณ์”

เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (คนที่ 13) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ กล่าวว่า “การ
ทำให้ผู้ใช้ข่าว ผู้กำหนดนโยบายเกิดความเชื่อมั่น/เชื่อถือ และนำรายงานข่าวกรองที่ผลิตไปใช้ใน
การกำหนดนโยบายแก้ไขปัญหามันคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้”

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย

ในการทำวิจัยเรื่องบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ 3) เพื่อศึกษาทิศทางบทบาทและการทำงานในอนาคตของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ พ.ศ. 2547 – พ.ศ. 2550

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยกำหนดวิธีการศึกษาวิจัย 2 วิธี ดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร
2. การสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติที่ปฏิบัติงานในพื้นที่

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม รวม 25 คน ได้แก่

- 1) กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 6 คน
- 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ จำนวน 19 คน

1.2.2 การศึกษาวิจัย เน้นการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้

- 1) การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร
- 2) การสัมภาษณ์

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล จะนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content

analysis)

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี 2 บทบาท ดังนี้

1) การปฏิบัติงานด้านการข่าว

บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านการปฏิบัติงานการข่าว มี 4 อย่าง ดังนี้

(1) การรวบรวมข่าวสาร ได้แก่ การรวบรวมข่าวสารที่ต้องการจากแหล่งข่าวแล้วรายงาน หรือส่งข่าวไปยังหน่วยรวบรวมข่าวสาร หรือหน่วยข่าวกรอง เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ หรือกรรมวิธีในการกำหนดเป้าหมาย เพื่อที่จะดำเนินการตามที่ได้รับผิดชอบให้บรรลุผลวัตถุประสงค์

(2) การดำเนินกรรมวิธีต่อข่าวสาร มี 2 วิธี คือ

ก. การรวบรวมข่าวสารแบบปฐมภูมิ หรือที่นิยมเรียกโดยทั่วไปในปัจจุบันว่า "การข่าวลับ" หรือปัจจุบันเป็นทางราชการคือ "การปฏิบัติการข่าว" หมายถึง การรวบรวมข่าวสารโดยเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการข่าวต่อแหล่งข่าวลับในพื้นที่โดยตรง

ข. การรวบรวมข่าวสารแบบทุติยภูมิ หรือปัจจุบันเรียกว่า "การรวบรวมข่าวสารทางธุรการ" เป็นการรวบรวมข่าวสารจากแหล่งข่าวสารเปิดเผย เช่น นักหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ นักท่องเที่ยว

(3) การกระจายข่าวกรอง คือ แจกกระจายข่าวกรองที่ผลิตไปสู่ผู้ใช้ โดยใช้แบบฟอร์มที่ง่ายต่อการเขียน ง่ายต่อการอ่าน และใช้เครื่องมือในการกระจายข่าวที่รวดเร็ว เพื่อให้ข่าวที่ได้นั้น ไปถึงมือผู้ใช้ทันเวลา ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการกระจาย 3 ประการ ดังนี้

ก. ทันเวลา

ข. เหมาะสม

ค. ความปลอดภัย

(4) การรายงานข่าว เมื่อได้ข้อมูลข่าวสารมาแล้ว ก็จะต้องมีการรายงานให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ มิฉะนั้น ข้อมูลข่าวสารที่หามาได้ก็ไร้ค่าหรือไม่มีประโยชน์การรายงานข่าว มีหลักการสำคัญ ดังนี้

ก. รายงานตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยปราศจากอคติหรือความเห็นส่วนตัวลงไป

ข.สาระสำคัญของบการรายงาน สามารถแยกพิจารณาได้ เช่น ถูกต้อง พอเพียง ทันเวลา ใช้ประโยชน์จากข่าวสารที่รวบรวมหรือรายงานนั้นจะต้องมีประโยชน์ต่อผู้บังคับบัญชาการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปประกอบการตัดสินใจ การวางแผน เป็นต้น

2) การบูรณาการด้านการข่าว

บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการบูรณาการด้านการข่าว เป็นการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างหน่วยงานความมั่นคง ประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ กระทรวงมหาดไทย และจากกระทรวงการต่างประเทศ ช่วง พ.ศ. 2548 – 2551 ดังนี้

การประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2548 สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

สถานการณ์ของการก่อความไม่สงบ โดยภาพรวมถือว่าจำนวนครั้งของการก่อเหตุและความรุนแรงได้ลดลง เมื่อเทียบกับในห้วงเวลาของปีก่อน หรือในไตรมาสที่ผ่านมา แต่ก็ได้ไม่ได้หมายความว่าจะไม่เกิดเหตุรุนแรงอีก อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่ทำให้การก่อเหตุในช่วงนี้ลดลงคือการรุกของฝ่ายเราอย่างเต็มที่ สำหรับแนวทางการดำเนินงานของกลุ่มก่อความไม่สงบจะมี ขบวนการแบ่งแยกดินแดนสายพันธุ์ใหม่ นำโดยครูสอนศาสนาเป็นหลัก การสร้างสถานการณ์ของกลุ่มการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ โดยกลุ่มก่อความไม่สงบจะทำงานอย่างแยบยล มีศิลปะ ตั้งแต่การเก็งตัวบุคคลที่เคร่งศาสนา การฝึกร่างกาย/อาวุธ การปฏิบัติการจริง การโฆษณาชวนเชื่อ การสร้างข่าวลือ เป็นต้น ส่วนการประเมินศักยภาพของกลุ่มก่อความไม่สงบจะมีจุดแข็งมากกว่า จุดอ่อน สามารถดึงมวลชนให้อยู่เคียงข้าง ซึ่งจุดแข็งมี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ จะรู้จักประชาชนในท้องถิ่น สามารถควบคุมประชาชนได้ด้วยการข่มขู่ อ่างอุดมการณ์ รู้จักภูมิประเทศ 2) ด้านการข่าว รู้แนวทางแก้ไขปัญหาของฝ่ายตรงข้าม นำไปสู่แผนตอบโต้ได้อย่างได้ผล รู้ที่ตั้ง รู้จุดอ่อน จุดแข็งของฝ่ายตรงข้าม รู้รักษาความลับของฝ่ายตน 3) ด้านกำลังคน กำลังคนมีทักษะในการปฏิบัติการ กำลังคนมีจิตใจและอุดมการณ์สูง 4) ด้านยุทธวิธี เป็นฝ่ายรุก ริเริ่มตลอดเวลา วางแผนอย่างดีก่อนปฏิบัติการ เลือกเป้าหมายที่มีโอกาสสำเร็จสูง มีการประสานงานระหว่างกลุ่มที่แบ่งงานกันก่อเหตุเป็นอย่างดี และปรับเปลี่ยนรูปแบบการปฏิบัติการได้รวดเร็ว คล่องตัวสูง สำหรับจุดอ่อน ได้แก่ แนวร่วมและมวลชนในวงกว้างยังไม่เหนียวแน่น การเคลื่อนไหวนอกพื้นที่ อิทธิพลทำได้ยาก และยังขาดความร่วมมือจากกลุ่มภายนอกประเทศที่สำคัญ เช่น กลุ่มก่อการร้ายสากล และประเทศมุสลิม สำหรับแนวโน้มการปฏิบัติการของกลุ่มจะมุ่งสร้างสถานการณ์จาก

จุดอ่อนของฝ่ายรัฐ และพยายามทุกวิถีทางเพื่อขยายให้เป็นประเด็นในระดับสากลต่อไป โดยจะยังคงใช้วิธีการตอบโต้ด้วยยุทธวิธีแบบกองโจร

การประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2549 สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

การก่อเหตุใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา สรุปภาพรวมเป็นการก่อเหตุก่อวิน ที่ใช้การเผาทรัพย์สินของเอกชนเป็นหลัก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบโต้ภาครัฐด้วยวิธีที่คาดไม่ถึง ลักษณะการก่อเหตุเป็นการกระทำต่อเป้าหมายที่เข้าถึงและหลบหนีง่าย หลีกเลี่ยงความสูญเสียจากการปะทะกับเจ้าหน้าที่ ส่วนสถานการณ์ในภาพรวมของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป้าหมายยังคงเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ เช่น ตำรวจ ทหาร ครู รวมไปถึงถึงราษฎรไทยพุทธและราษฎรมุสลิมที่ให้ความร่วมมือกับทางการ รูปแบบการก่อเหตุ เช่น การเผาไปรษณียบลูกระเบิด ลอบยิง ลอบวางระเบิด และการก่อเหตุใหญ่แต่ละครั้ง กลุ่มก่อความไม่สงบจะรอคอยกระแส เงื่อนไขและเฝ้าจุดอ่อนของฝ่ายเรา เพื่อจัดรูปแบบการก่อเหตุใหม่ ๆ จากนั้นจะกำหนดวันเวลาลงมือ โดยเลือกวันที่มีนัยสำคัญหรือสัญลักษณ์บางประการ สำหรับแนวโน้มของสถานการณ์น่าจะยังทรงตัวต่อไป โดยที่หากการระงับป้องกันไม่เป็นผล เชื่อว่าน่าจะมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากปรากฏข่าวสารเตรียมการก่อเหตุทั้งลอบยิงและวางระเบิดอย่างต่อเนื่อง โดยลักษณะเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ได้แก่ การใช้เด็กและผู้หญิงชุมนุมล้อมเจ้าหน้าที่ การกักตัวข้าราชการ การใช้มวลชนเพื่อต่อรองหรือตอบโต้การปฏิบัติของฝ่ายเจ้าหน้าที่ การก่อกระแสชุมนุมขับไล่หน่วยทหารให้ออกนอกพื้นที่เมื่อรู้ว่าตนเองตกเป็นเป้าของการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ และทุกครั้งที่ภาครัฐกดดัน กลุ่มก่อความไม่สงบจะต้องตอบโต้

การประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2550 สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

แนวโน้มสถานการณ์ การก่อเหตุร้ายยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งที่จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส สำหรับข่าวสารความเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อความไม่สงบก็ยังคงปรากฏอย่างต่อเนื่องเช่นกัน และการปฏิบัติการด้านการข่าว ฝ่ายข่าวได้แจ้งเตือนข่าวสารให้กับฝ่ายกำลังเจ้าหน้าที่ไปสูการตรวจค้นและได้อาวุธสงคราม ส่วนสถานการณ์ในภาพรวมก็ยังคงทวีความรุนแรงมากขึ้น และไม่มีแนวโน้มว่าความรุนแรงจะลดลง แม้ว่าทางรัฐบาลนำนโยบายสมานฉันท์และแนวทางสันติวิธีมาใช้ แต่ก็เป็นตัวเร่งให้กลุ่มก่อความไม่สงบเพิ่มการปฏิบัติการมากขึ้น เพราะหากไม่ตอบโต้ กลุ่มก่อความไม่สงบเกรงว่ากลุ่มของตนจะเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ในที่สุด ทางด้านยุทธวิธีมุ่งเน้นการโจมตีเป้าหมายของทางราชการ เช่น กองกำลังทหาร / ตำรวจ และ

เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ซึ่งการปฏิบัติภารกิจกล่าวสะท้อนให้เห็นยุทธศาสตร์และยุทธวิธีของกลุ่มก่อความไม่สงบ 3 ประการ ได้แก่ 1) การยกระดับความรุนแรงของการก่อเหตุ 2) การปฏิบัติการยั่วยุให้ฝ่ายรัฐต้องหันมาใช้มาตรการตอบโต้ที่รุนแรงต่อกลุ่มก่อความไม่สงบ 3) สร้างสถานการณ์เพื่อนำไปสู่การเกิดสงครามทางศาสนา/เชื้อชาติ จนทำให้มีมาตรการประกาศห้ามออกนอกเคหะสถานของ กอ.รมน. ภาค 4 ในพื้นที่ อำเภอยะหา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา สำหรับแนวความคิดในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มก่อความไม่สงบ จำเป็นต้องประสานความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างส่วนราชการหลายหน่วย อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่จะต้องประสานความร่วมมืออย่างเป็นเอกภาพ และผลักดันการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน โดยเป้าหมายเพื่อให้บรรลุความสำเร็จคือการเอาชนะจิตใจ สถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้นั้น เนื่องจากระดับชั้นของความรุนแรงที่มีอยู่ 3 ระดับ คือ 1) ความรุนแรงระดับฆาตกรรมหรือความรุนแรงที่เกิดจากการก่อเหตุร้ายรายวัน การตอบโต้ด้วยอาวุธ 2) ความรุนแรงระดับโครงสร้าง 3) ความรุนแรงระดับทัศนคติ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาจึงต้องมุ่งแก้ไขให้ได้ถึงชั้นของความรุนแรงระดับทัศนคติ

การประชุมหน่วยงานความมั่นคงเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2551 สรุปประเด็นสำคัญดังนี้

สถานการณ์ในภาพรวม สถานการณ์ที่ไม่รุนแรงที่ผ่านมา ไม่ได้บ่งชี้ว่าจะเกิดเหตุรุนแรงในสัปดาห์ต่อไปหรือไม่ สิ่งที่น่ากังวลคือข่าวการชน/ผลิตระเบิด การปรากฏตัวของแกนนำในบางพื้นที่ ซึ่งเท่าที่ผ่านมายังไม่พบ แต่ก็ไม่ควรประมาท และสิ่งที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษคือ การสืบเปลี่ยนกำลังเก่ากับใหม่ ซึ่งกลุ่มก่อความไม่สงบจะสร้างเงื่อนไขต่อฝ่ายเรา เช่น การสร้างข่าวเรื่องขู่สาว การปรากฏตัวของผู้แต่งกายคล้ายทหารไปชมหมู่ทำความเสื่อมเสีย และการก่อเหตุขนาดใหญ่เพื่อให้เป็นข่าว หากพบว่าหน่วยกำลังที่สืบเปลี่ยนเข้ามาใหม่พลั้งเผลอหรือตั้งหลักไม่ได้ก็จะก่อเหตุทันที การแก้ไขสถานการณ์การลักลอบเข้าเมืองไปมาเลเซียของคนไทยเชื้อสายมลายู โดยอ้างว่าทนต่อสถานการณ์ความรุนแรงในประเทศไม่ได้ นั้น มีความคืบหน้าในทางที่ดีขึ้นแต่สิ่งที่ฝ่ายเราต้องตระหนักคือมาตรการรองรับในกรณีที่ทางการมาเลเซียส่งตัวกลับไทย ได้แก่ การดำเนินคดีกับบุคคลที่มีหมายจับ การชดเชย/ตอบแทนครอบครัวที่ได้รับความสูญเสีย และการให้หลักประกันเรื่องความปลอดภัยที่จะไม่ถูกสร้างให้เป็นเงื่อนไขทางสังคม ส่วนสถานการณ์เฉพาะหน้า เช่น การหยุดงานวันศุกร์ ดีขึ้นทุกแห่ง ยกเว้นที่ อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา โดยชาวบ้านเชื่อว่าเป็นการเชือดไก่ให้ลิงดู จัดการต่อผู้ที่ไม่เชื่อคำขู่และออกไปกรีดยางในวันศุกร์

และไม่ควรมองข้ามกองหิน กองทรายริมทาง เพราะอาจเป็นที่ซุกซ่อนวัตถุระเบิดได้ ส่วนความเป็นไปได้ในการเกิดเหตุร้ายที่จังหวัดยะลา กลุ่มก่อความไม่สงบยังคงเลือกใช้การยิงเป็นหลัก โดยยังคงระมัดระวังการลอบวางระเบิดต่อเป้าหมายที่มีจุดอ่อนในการป้องกันตนเอง ทั้งครู พระ เจ้าหน้าที่ ส่วนที่จังหวัดปัตตานีนั้นพื้นที่ใฝ่ระวังยังคงเป็นพื้นที่เดิม คือ อำเภอยะหริ่ง อำเภอยะรัง เป้าหมายยังเป็นกลุ่มเดิม คือ ทหาร ตำรวจ ประชาชน ครู ลูกจ้าง ที่จังหวัดนราธิวาส มักก่อเหตุโดยการลอบยิง การระเบิดโดยเฉพาะเส้นทางรถไฟ สะพานรถไฟ ก็ยังมีอาจวางใจ จังหวัดสงขลา พื้นที่ใฝ่ระวังยังเป็น อำเภอสะบ้าย้อย และอำเภอจะนะ ลักษณะการก่อเหตุยังคงเป็นการก่อถวนและลอบยิง

1.3.2 ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้มีปัญหาและอุปสรรค สรุปได้ดังนี้

- 1) ขาดการบูรณาการด้านการข่าว การประสานงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 2) ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
- 3) การไม่มีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 4) ขาดงบประมาณ
- 5) ขาดความรู้ ความเข้าใจในภาษา วัฒนธรรม ประเพณีของคนในพื้นที่

1.3.3 ทิศทางการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้มี 2 ทิศทาง ดังนี้

- 1) ทิศทางบทบาทในการทำงาน

สำนักข่าวกรองแห่งชาติมีทิศทางเกี่ยวกับบทบาทในการทำงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ สรุปได้ดังนี้

 - (1) กำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนงานในการแก้ไขปัญหา
 - (2) การเป็นหน่วยงานหลักด้านการข่าว
 - (3) การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร
 - (4) การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานหลักด้านความมั่นคง
- 2) ทิศทางการทำงานในอนาคต

สำนักข่าวกรองแห่งชาติมีทิศทางการปฏิบัติงานในอนาคตด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ สรุปได้ดังนี้

- (1) การบูรณาการด้านการข่าว
- (2) ตามนโยบายของรัฐบาล
- (3) การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา
- (4) การเพิ่มประสิทธิภาพข่าวกรอง

2. อภิปรายผล

บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี 2 บทบาท ดังนี้

2.1 การปฏิบัติงานด้านการข่าว สำนักข่าวกรองแห่งชาติมีการปฏิบัติงานด้านการข่าวของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี 4 อย่าง ดังนี้

2.1.1 การรวบรวมข่าวสาร เจ้าหน้าที่จะดำเนินการรวบรวมข่าวสารส่งข่าวไปยังหน่วยรวบรวมข่าวสาร หรือหน่วยข่าวกรองเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดวัตถุประสงค์หรือกรรมวิธีในการกำหนดเป้าหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป็นการเก็บรวบรวมข่าวสารจากแหล่งข่าวลับ และแหล่งข่าวเปิดเผย ซึ่งในการรวบรวมข่าวสารต้องดำเนินการให้ทันเวลาสำหรับการรวบรวมข่าวสาร ประกอบด้วย

1) หน่วยรวบรวมข่าวสาร ได้แก่ เจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร หรือหน่วยที่รวบรวมข่าวสาร หรือการดำเนินการกรรมวิธีต่อข่าวสารโดยการวิจัย ค้นคว้า เฝ้าตรวจ ซักถาม เป็นต้น

2) ระบบการติดต่อสื่อสาร ได้แก่ ระบบการติดต่อ การรายงานข่าวสาร ให้สามารถส่งข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งได้อย่างปลอดภัย

3) แหล่งข่าว ได้แก่ บุคคล สิ่งของ หรือ ระบบงาน ที่เป็นต้นตอให้เกิดข่าวสาร โดยที่ข่าวสารอาจอยู่หรือไม่อยู่ในการควบคุมของฝ่ายเราก็ได้ โดยที่เจ้าหน้าที่ด้านการข่าวจะต้องรู้จักเลือกแหล่งข่าวสาร ซึ่งแบ่งออกเป็น แหล่งข่าวลับ หมายถึง แหล่งข่าวที่ให้ข่าวสารกับฝ่ายเราโดยที่ฝ่ายตรงข้ามนั้นไม่ทราบ และแหล่งข่าวเปิดเผย หมายถึง แหล่งข่าวที่เกี่ยวข้องกับข่าวสารนั้นไม่ปิดบังข่าวสารที่ฝ่ายเราต้องการ เช่น นักหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์

สำหรับการปฏิบัติงานด้านการข่าวของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยต้องมีความรู้ในหลักพื้นฐานในการปฏิบัติงานด้านการข่าว ดังนี้

1) การปฏิบัติการด้านการข่าวและด้านยุทธวิธี มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพราะความสำเร็จของการปฏิบัติการด้านยุทธวิธี จะเป็นผลสืบเนื่องมาจากระบบการปฏิบัติการด้านการข่าวที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติการด้านการข่าวกับเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านยุทธวิธีจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

2) ข่าวกองจะต้องใช้ประโยชน์ได้ คือ มีประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย การวางแผน การแก้ไขปัญหา การควบคุม การปฏิบัติ และที่สำคัญต้องตรงกับความต้องการของใช้ข่าว มิฉะนั้น การปฏิบัติการข่าวกองก็จะสูญเปล่า

3) ข่าวกองจะต้องทันเวลา เพราะการใช้ข่าวกองที่มีสอดคล้องกับสถานการณ์นั้นจะมีคุณค่ามากที่สุด ก็ต่อเมื่อเรานำมาใช้ได้ทันเวลา ถ้าหากล่วงเวลาไปคุณค่าก็จะลดลงไปตามลำดับ ดังนั้น ความทันเวลาอาจมีความสำคัญมากกว่าความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข่าว

4) การวางแผนและการปฏิบัติการข่าวกองจะต้องให้มีความอ่อนตัวที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ได้ตลอดเวลาและดีที่สุด

5) ต้องมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง มีการปฏิบัติอย่างเข้มงวดทั้งหน่วยข่าวกองและบุคคลหรือหน่วยที่ใช้ข่าวกอง เพื่อมิให้ข่าวสารรั่วไหลไปถึงฝ่ายตรงข้าม

6) การปฏิบัติการข่าวกองจะต้องใช้จินตนาการ ประกอบด้วย ความคิดสร้างสรรค์ และความสมเหตุสมผล ปราศจากการแทรกแซงจากบุคคลต่าง ๆ

7) การปฏิบัติงานข่าว ต้องมีการประสานงานระหว่างหน่วยปฏิบัติการข่าวต่าง ๆ อย่างแน่นแฟ้นเพื่อมิให้เกิดการซ้ำซ้อนของงานหรือเป้าหมายโดยไม่จำเป็น

2.1.2 การดำเนินกรรมวิธีต่อข่าวสาร ได้แก่ วิธีดำเนินการรวบรวมข่าวสาร ดังนี้

1) การรวบรวมข่าวสารแบบปฐมภูมิ หมายถึง การรวบรวมข่าวสารโดยเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการข่าวต่อแหล่งข่าวลับในพื้นที่ที่รับผิดชอบโดยตรง

2) การรวบรวมข่าวสารแบบทุติยภูมิ หมายถึง การรวบรวมข่าวสารจากแหล่งข่าวสารที่เปิดเผย เช่น นกหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ นักท่องเที่ยว

ขั้นตอนการดำเนินการต่อข่าวสาร

1) การบันทึกข่าวสาร เป็นขั้นตอนที่ประกันว่าข่าวสารทั้งหมดที่ฝ่ายการข่าวรับมานั้นสามารถจะใช้ประโยชน์ เพื่ออ้างอิงในอนาคต โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกข่าวสาร ได้แก่ บันทึกประจำวัน แผนที่สถานการณ์ เอกสารแยกเรื่อง แฟ้มข่าวกรอง

2) การประเมินค่า เป็นการตรวจสอบข่าวสาร ความเชื่อถือได้ของแหล่งข่าวสาร และความแน่นอนของข่าวสาร

3) การตีความข่าวสาร ประกอบด้วย

(1) การวิเคราะห์ เป็นการกลั่นกรองการแยกข่าวสารที่ได้ประเมินค่าแล้ว ในการวิเคราะห์จะต้องใช้การวินิจฉัยที่ดีและมีความรู้ความเข้าใจในภารกิจหรือพื้นที่ปฏิบัติเป็นอย่างดี

(2) การสนธิกรรม เป็นการรวมส่วนต่าง ๆ ที่ได้แยกออกแล้วในขั้นตอนวิเคราะห์ไปรวมกับข่าวสารอื่น ๆ เพื่อให้เห็นภาพที่เป็นไปได้

(3) การอนุมาน เป็นการพิจารณาเหตุผลจากสมมติฐานที่ได้กำหนดขึ้น แล้วทดสอบและพิจารณาถึงความเป็นไปได้จากการที่ได้นำมาสนธิกรรม

2.1.3 การกระจายข่าวกรอง คือ การแจกกระจายข่าวกรองที่ผลิตได้นำไปสู่ผู้ใช้ข่าว และใช้เครื่องมือกระจายข่าวที่รวดเร็ว เพื่อให้ข่าวนั้นไปถึงมือผู้ใช้ทันเวลา ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการกระจายข่าวกรอง ได้แก่ ทันเวลา เหมาะสม และความปลอดภัย

2.1.4 การรายงานข่าว เมื่อเราได้ข้อมูลข่าวสารมาแล้ว จะต้องมีการรายงานข่าวให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ มิฉะนั้น ข้อมูลข่าวที่เราหามาได้ ก็จะไม่รู้ค่าหรือไม่มีประโยชน์ การรายงานข่าวมี 4 ประเภท ได้แก่

1) การรายงานด่วน หมายถึง การรายงานข่าวตามหัวข้อข่าวที่สำคัญ เป็นเหตุการณ์ที่สำคัญมีคุณค่าที่ต้องรายงานทันที การรายงานด่วนจะต้องส่งออกไปด้วยวิธีการสื่อสารที่รวดเร็วที่สุด ทั้งนี้ต้องมีการรักษาความปลอดภัยตามความจำเป็น

2) รายงานตามวงรอบ หมายถึง การรายงานข่าวตามกำหนดเวลา เช่น รายงานข่าวประจำวัน รายงานข่าวประจำสัปดาห์ รายงานข่าวรอง 1 เดือน โดยรูปแบบจะเป็นไปตามแต่ละหน่วยงานที่กำหนด เรื่องที่รายงานไม่ควรเป็นรายละเอียดเหมือนกับรายงานด่วน

3) รายงานข่าวกรอง หมายถึง การกระทำตามโอกาสอันควร ไม่มีกำหนดแน่นอนใช้เครื่องมือส่งข่าวที่เร็ว รายงานข่าวกรองจะมีข้อสรุปของฝ่ายข่าวกรองติดไปด้วย

4) รายงานข่าวกรองเพิ่มเติม หมายถึง การกระทำตามคำร้องขอของหน่วยใช้ข่าวเพื่อเติมรายละเอียดในรายงานข่าวกรอง (ปกติ)

2.2 การบูรณาการด้านการข่าว สำนักข่าวกรองแห่งชาติและหน่วยงานความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงการต่างประเทศ มีการประชุมเพื่อบรรยาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีประเด็นสำคัญดังนี้

สถานการณ์ในภาพรวมของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป้าหมายของการก่อเหตุของกลุ่มก่อความไม่สงบ ยังคงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น ตำรวจ ทหาร ครู รวมไปถึงราษฎรไทยพุทธและราษฎรมุสลิมที่ให้ความร่วมมือกับทางการ รูปแบบของการก่อเหตุ การเผา การโปรยตะปูระเบิด การลอบยิง การวางระเบิด หรือเป็นการก่อวินาศกรรมที่ใช้การเผาทรัพย์สินของทางราชการและเอกชนเป็นหลัก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบโต้ภาครัฐด้วยวิธีที่คาดไม่ถึง กระทำต่อกลุ่มเป้าหมายที่เข้าถึงและหลบหนีง่าย หลีกเลียงความสูญเสียจากการปะทะกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ถึงแม้ว่าทางรัฐบาลจะนำนโยบายสมานฉันท์และแนวทางสันติวิธีมาใช้ แต่ก็เป็นตัวเร่งให้กลุ่มก่อความไม่สงบเพิ่มการปฏิบัติการมากขึ้น เพราะหากไม่ตอบโต้แล้ว กลุ่มก่อความไม่สงบเกรงว่าตนเองจะเป็นฝ่ายพ่ายแพ้สำหรับแนวโน้มของสถานการณ์น่าจะยังทรงตัว โดยที่หากการระวังป้องกันไม่ได้ผล เชื่อว่าน่าจะมีแนวโน้มความรุนแรงเพิ่มขึ้น เนื่องจากปรากฏข่าวสารการเตรียมก่อเหตุ ทั้งลอบยิง วางระเบิดอย่างต่อเนื่อง โดยลักษณะเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ได้แก่ การใช้เด็กและสตรีชุมนุมล้อมเจ้าหน้าที่ การกักตัวข้าราชการ การใช้มวลชนต่อเรื่องหรือตอบโต้การปฏิบัติของฝ่ายเจ้าหน้าที่ การก่อกระแสชุมนุมขับไล่หน่วยทหารให้ออกนอกพื้นที่เมื่อรู้ว่าตนตกเป็นเป้าของเจ้าหน้าที่ หรือกลุ่มก่อความไม่สงบจะมุ่งสร้างสถานการณ์จากจุดอ่อนของฝ่ายรัฐ และพยายามทุกวิถีทางเพื่อขยายให้เป็นประเด็นในระดับสากลต่อไป ส่วนการประเมินศักยภาพของกลุ่มก่อความไม่สงบ จะมีจุดแข็งมากกว่าจุดอ่อน จุดแข็งของกลุ่มก่อความไม่สงบ ได้แก่ 1) ด้านความรู้ จะรู้จักประชาชนในท้องถิ่น ควบคุมประชาชนได้ด้วยการข่มขู่ อ้างอุดมการณ์ รู้จักภูมิประเทศ 2) ด้านการข่าว รู้แนวทางแก้ไขปัญหาของฝ่ายตรงข้าม นำไปสู่แผนตอบโต้ได้อย่างได้ผล รู้ที่ตั้ง รู้จุดอ่อน จุดแข็งของตรงข้าม รู้รักษาความลับของฝ่ายตน 3) ด้านกำลังคน มีทักษะในการปฏิบัติการ 4) ด้านยุทธวิธี เป็นฝ่ายรุก ริเริ่มตลอดเวลา วางแผนอย่างดีก่อนการปฏิบัติการ เลือกเป้าหมายที่มีโอกาสสำเร็จสูง สำหรับจุดอ่อนของกลุ่มก่อความไม่สงบ ได้แก่ แนวร่วมและมวลชนในวงกว้างยังไม่เหนียวแน่นขาดความร่วมมือจากกลุ่มภายนอกประเทศ

จากสถานการณ์โดยภาพรวมของจังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มก่อความไม่สงบใช้เป้าหมายของการก่อเหตุเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนผู้บริสุทธิ์เป็นหลัก และเชื่อว่าสถานการณ์น่าจะมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น เนื่องจากปรากฏข่าวสารการเตรียมก่อเหตุร้าย เช่น การ

ลอบยิง การวางระเบิด การกักตัวเจ้าหน้าที่ ซึ่งการก่อเหตุดังกล่าวสร้างความหวาดกลัวให้กับประชาชนของจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอย่างยิ่ง ประชาชนมีความรู้สึกว่าตนเองไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน นับว่าเป็นปัญหาที่ทุกภาคส่วนจะต้องช่วยกันแก้ไขปัญหากลุ่มก่อความไม่สงบ ดังนั้น สำนักข่าวกรองแห่งชาติและหน่วยงานความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาคือความไม่สงบของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่อยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่มีพระบรมราโชวาทว่า “ประเทศจะมั่นคงปลอดภัยก็ต่อเมื่อมีสันติสุขและมั่นคงสมบูรณ์ ความมั่นคงปลอดภัยจะช่วยให้ประชาชนทุกชั้นของประเทศมีชีวิตอยู่อย่างสงบสุข ไม่ว่าจะมีความร่ำรวยหรือปานกลางอยู่ในกรุงหรือชนบท” ของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำรัสว่า “ความมั่นคงแห่งชาติจะมีได้ก็เพราะประชาชนอยู่ร่วมกันได้ดี เรียบง่าย และสามารถประกอบอาชีพ เลี้ยงคนได้โดยปกติ ไม่ต้องสู้ ไม่ต้องผจญ หรือหวาดระแวงภัยอันตรายที่คุกคามเบียดเบียนอยู่ตลอดเวลา และผลงานวิจัยของ วีรศักดิ์ อุปลสิทธิ์ (2545) เรื่อง บทบาทศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ของ นวัต บุญรักษา (2548) เรื่อง นโยบายการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ และของ สรศิริ ปัญญาพันธ์ (2549) เรื่อง บทบาทของกองอำนวยการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนี้

3.1.1 สำนักข่าวกรองแห่งชาติและหน่วยงานความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ควรมีการบูรณาการในการทำงานด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้

3.1.2 สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งควรมีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ตามช่วงเวลาที่เหมาะสม และควรเพิ่มบุคลากรลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับภารกิจของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

3.1.3 การมีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ที่ลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่ของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจาก การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มีแต่ความเสี่ยง ความเครียด และอันตราย

3.1.4 สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรเพิ่มงบประมาณลงไปในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

3.1.5 สำนักข่าวกรองแห่งชาติควรสร้างแรงจูงใจแก่ข้าราชการที่ลงไปปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น การให้สิทธิพิเศษ ความเจริญก้าวหน้าของตำแหน่ง

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรทำวิจัยเรื่องบทบาทของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้

3.2.2 ถ้ามีการวิจัยบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ (สขช.) ด้านความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) ต่อไป ควรศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ข้าราชการหน่วยงานด้านความมั่นคงด้วยกันเอง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการ กงเลขการวุฒิสภา (2542) “รายงานการพิจารณาของคณะกรรมการ
วิสามัญศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ บัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา และสตูล”
กรุงเทพมหานคร รัฐสภา
- กิตติ รัตนฉายา (2547) *ยำใหญ่ไฟได้* สำนักพิมพ์ฐานมีเดีย เน็ตเวิร์ค
- ขจัดภัย บุรุษพัฒน์ (2549) “นโยบายด้านความมั่นคง” ใน *เอกสารการสนช.ศึกษาปัญหาเฉพาะ
เชิงนโยบายสาธารณะ* หน่วยที่ 5 หน้า 209 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชารัฐศาสตร์
- คณะทำงานด้านการยุติธรรม สิทธิมนุษยชนและธรรมาภิบาล (2549) “สรุปผลการเสวนา
เรื่องการประเมินสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้” จัดโดย
สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ วันที่ 13 กันยายน 2549
- คณะทำงานส่งเสริมการดำเนินกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรม คณะอนุกรรมการ
ส่งเสริมความไม่วางใจความยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการอิสระเพื่อ
ความสมานฉันท์แห่งชาติ (2548) “การดำเนินกระบวนการยุติธรรมใน 3 จังหวัด
ชายแดนภาคใต้: ปัญหาและแนวทางการแก้ไข” พิมพ์ครั้งที่ 2 มูลนิธิพัฒนา
กระบวนการยุติธรรม
- คณะที่ปรึกษาการข่าว สำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร 0617/1771 ลงวันที่ 30 พฤษภาคม 2550
เรื่อง “ปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้”
- คณะทำงานด้านการยุติธรรมฯ สภาที่ปรึกษาฯ (ม.ป.ป.) “การมาให้ข้อมูลปัญหา 3 จังหวัด
ชายแดนภาคใต้”
- จีระนันท์ ซ่อนกลิ่น (2543) “บทบาทศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการแก้ไข
ปัญหาความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- จิตรภัทร สินธุเสก (2549) “รายงานการศึกษาเฉพาะกรณี: บทบาทของศูนย์วิจัยสันติกับ
การแก้ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้” เอกสารประกอบการ
ประเมินเพื่อพิจารณาเลื่อนระดับตำแหน่งนักการข่าว 9 ชช. สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี

- ชาญ ปานสิน (2540) ปัญหาชายแดนภาคใต้กับความมั่นคงแห่งชาติ วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร กรุงเทพมหานคร
- นิมุ มะกาเจ (2548) หัวข้อการอภิปราย “พลังมวลชนกับการแก้ปัญหา 3 จังหวัดภาคใต้”
- นวัต บุญรักษา (2548) “นโยบายการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษาเฉพาะ
กรณีการยุบศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้”
วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นันทิวัฒน์ สามารถ (2550) “ปัญหาการก่อเหตุร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ระหว่างปี
2547 – 2549” เอกสารประกอบการประเมินเพื่อพิจารณาเลื่อนระดับตำแหน่ง
นักการข่าว 10 ชช. สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- ดลมนรจณ์ บากา และคนอื่น ๆ (2549) “ทัศนคติของประชาชนต่อความไม่สงบในสามจังหวัด
ชายแดนภาคใต้” มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ประเสริฐ กุลรัตน์ (2548) “รายงานการศึกษาเฉพาะกรณี: โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
และสถาบันศึกษาปอเนาะกับปัญหาการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้”
เอกสารประกอบการประเมินเพื่อพิจารณาเลื่อนระดับตำแหน่งนักการข่าว 9 ชช.
สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- _____ (2549) “รายงานการศึกษาเฉพาะกรณี: บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชน
ต่อปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้” เอกสารประกอบการประเมินเพื่อพิจารณาเลื่อน
ระดับตำแหน่งนักการข่าว 10 ชช. สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- _____ (2549) “รายงานการศึกษาเฉพาะกรณี: ชุมชนไทยพุทธจุดเสี่ยงที่ต้องเฝ้าระวัง
ในจังหวัดชายแดนภาคใต้” เอกสารประกอบการประเมินเพื่อพิจารณาเลื่อนระดับ
ตำแหน่งนักการข่าว 9 ชช. สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- _____ (2550) “การบริหารจัดการระบบข่าวกรองในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้”
เอกสารการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง: ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ รุ่นที่ 52
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
- ปรีดา คุณวัลลี (2549) “รายงานการศึกษาเฉพาะกรณี: อิสลามศึกษากับปัญหาความไม่สงบ
ในจังหวัดชายแดนภาคใต้” เอกสารประกอบการประเมินเพื่อพิจารณาเลื่อนระดับ
ตำแหน่งนักการข่าว 9 ชช. สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

- เพ็ญภาค จันโทริ (2540) “การศึกษาโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และบทบาทของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- พิมพ์ิศา โยธาสุมทร (2549) “พฤติกรรมกรเปิดรับ ความรู้ และทัศนคติ ของชาวไทยพุทธ และชาวไทยมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครต่อการเสนอข่าวความรุนแรงใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของสื่อมวลชน” วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- มนุญ หนูสงค์ (2548) ปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร อมรินทร์ พรินต์ติ้ง แอนพับลิชซิ่ง
- วีรศักดิ์ อุปสิทธิ์ (2545) “บทบาทศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต) กับความมั่นคงแห่งชาติ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- รังสรรค์ กาญจนมา (2549) “รายงานการศึกษาเฉพาะกรณี: ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และกระบวนการปฏิบัติงานของ ศขร.กอ.สสส.จชต.” เอกสารประกอบการประเมินเพื่อพิจารณาเลื่อนระดับตำแหน่งนักการข่าว 9 ชช. สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- _____ (2549) “รายงานการศึกษาเฉพาะกรณี: การพัฒนาศูนย์ข้อมูลกลางเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความไม่สงบจังหวัดชายแดนภาคใต้” เอกสารประกอบการประเมินเพื่อพิจารณาเลื่อนระดับตำแหน่งนักการข่าว 9 ชช. สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- รายงานพิเศษ (2549, 28 ตุลาคม) “ร่างแถลงนโยบายรัฐบาล พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์” เดลินิวส์ หน้า 7 คืบค้นวันที่ 28 ตุลาคม 2549
จาก <http://news.sanook.com/politic/politic-41644.php>
- สถาบันยุทธศาสตร์สันติวิธี สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (2544) ปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงเชิงโครงสร้างจังหวัดชายแดนภาคใต้
- สภาผู้แทนราษฎร (ม.ป.ป.) รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาการลอบวางระเบิด และก่อความไม่สงบเรียบร้อยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

- สรศิริ ปริญญานันท์ (2549) “บทบาทของอำนาจการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้
ในการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” วิทยานิพนธ์
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สำนักข่าวกรองแห่งชาติ (2548) “ภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบ” ค้นคืนวันที่ 20 พฤศจิกายน
2552 จาก [http:// www.nia.go.th/nia/content/showsubdetail.asp?](http://www.nia.go.th/nia/content/showsubdetail.asp?)
- _____. (2550) “การทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติในจังหวัดชายแดนภาคใต้
2547 – 2550” กรุงเทพมหานคร สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- _____. (2551) “เป็นองค์การข่าวกรองที่ได้รับความเชื่อถือจากทั้งภายในและต่างประเทศ
เพื่อสนองตอบความมั่นคงของรัฐและประชาชน” (แผ่นพับ)
สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (2542) “นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับ
จังหวัดชายแดนภาคใต้” กรุงเทพมหานคร
- _____. (2546) “นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2546 – 2549” กรุงเทพมหานคร
- _____. (2548) ยุทธศาสตร์ความมั่นคงชายแดน กรุงเทพมหานคร
- _____. (2550) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร
- _____. (2551) “คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์
นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันอังคารที่ 7 ตุลาคม 2551” กรุงเทพมหานคร
- _____. (2551) “คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันจันทร์ที่ 29 ธันวาคม 2551”
พิมพ์ที่ สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (2551) แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2551 – 2554
สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการนโยบายและอำนาจการพัฒนาเพื่อเสริม
ความมั่นคง
- สุรชาติ บำรุงสุข (2547) วิกฤติใต้: สู้ด้วยยุทธศาสตร์และปัญญา กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์นิเมทกรุป
- _____. (2549) การเอาชนะการก่อความไม่สงบ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
สแควร์ปรินท์ 93
- _____. (2549) การก่อความไม่สงบในภาคใต้ของไทย พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
สแควร์ปรินท์ 93

- _____. (2550) *สามจังหวัดชายแดนภาคใต้* กรุงเทพมหานคร สแควร์ปรีนซ์ 93
- _____. (2552, 15 กรกฎาคม) การเสวนาการข่าว “ความคืบหน้ายุทธศาสตร์แก้ไข
ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้” สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี
- สุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ (2549) “รายงานการศึกษาเฉพาะกรณี: กระแสฟื้นฟูอิสลามหัวรุนแรง
กับการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้” เอกสารประกอบการประเมินเพื่อ
พิจารณาเลื่อนระดับตำแหน่งนักการข่าว 9 ชช. สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี
- อำนวยการ นิยมะโน พันตำรวจเอก (2548) “การชุมนุมก่อความไม่สงบที่หน้าสถานีตำรวจ
อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส” หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง การบริหารงาน
ภาครัฐและกฎหมายมหาชน รุ่นที่ 4 สถาบันและปกเกล้า
- อัปดุลเลาะ อับรู (2549) “รายงานการวิจัย เรื่อง ทศนคติของประชาชนต่อความไม่สงบใน
สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่องที่สัมภาษณ์ บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัด

ชายแดนภาคใต้

วัน/เดือน/ปีที่ทำการสัมภาษณ์.....

เวลาเริ่มสัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

ผู้สัมภาษณ์.....

ผู้ให้สัมภาษณ์

คำชี้แจง

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งจะนำไปสู่การทราบถึงปัญหาอุปสรรค และแนวทางการปรับปรุงบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริงหรือตามความคิดเห็นของท่าน คำตอบและข้อมูลสัมภาษณ์ท่าน ผู้วิจัยถือเป็นความลับที่สุด ผู้วิจัยจะนำคำตอบของท่านมาวิเคราะห์เพื่อวิจัยโดยภาพรวมเท่านั้น

2) หลักการจัดทำแบบสัมภาษณ์ จัดทำตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหาร/กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน

1. บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของ จังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถช่วยแก้ไขปัญหา ได้เพียงใด

.....

.....

.....

.....

.....

4. บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้
ควรเป็นไปในทิศทางใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ทิศทางการทำงานในอนาคตของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของ
จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

6. ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของ
จังหวัดชายแดนภาคใต้ คืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้านความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้ให้สัมภาษณ์

1. กัมพูช วุฒิวังศ์
2. กมล ยิ่งท่าโพธิ์
3. คมขำ ฉัตรราคม
4. ฉัตรภาพศ์ ฉัตรราคม
5. สุรัตน์ สุวรรณานนท์
6. ไตรรัตน์ แพรกทอง
7. เทอดพันธ์ หงษ์สกุล
8. ทิภาวรรณ ฤทธิสนธิ์
9. ประพันธ์ยุทธ์ มุขพันธ์
10. พฤติ สถิติรัตน์
11. พีรพงษ์ กาญจนมา
12. พรพรรณ มณีสถิตย์
13. ภัคดี จุฑานนท์
14. มงคล เขียงทอง
15. ระวี อยู่สุข
16. วีระพันธ์ อภัยรัตน์
17. วิโรจน์ แก้วบุญทอง
18. สโรจย์ ธรรมรักษ์
19. อธิมาศ ชุ่มเมืองปัก

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ นายศรายุทธ เปรมประวัตติ

ตำแหน่ง ที่ปรึกษาการข่าวกรอง สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

วุฒิการศึกษา ปริญญาโทรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาการข่าวกรอง สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
2. ชื่อ นายเพิ่มศักดิ์ บ้านใหม่

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนัก สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

วุฒิการศึกษา ปริญญาโทรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
3. ชื่อ นายกัมพูช วุฒิวงศ์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนัก สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

วุฒิการศึกษา ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ค

พระราชบัญญัติข้าราชการแห่งชาติ พ.ศ. 2528

พระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. 2528

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2528

เป็นปีที่ 40 ในรัชกาลปัจจุบัน

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. 2528"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้น

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัติ

"การข่าวกรอง" หมายความว่า การดำเนินการเพื่อให้ทราบถึงความมุ่งหมาย กำลัง ความเคลื่อนไหว รวมทั้งวิถีทางของต่างชาติ หรือองค์การก่อการร้ายที่อาจกระทำการอันเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อรัฐบาลนำมาเป็นการพิจารณาในการกำหนดนโยบายแห่งชาติ

"การต่อต้านข่าวกรอง" หมายความว่า การดำเนินการเพื่อต่อต้าน การกระทำของต่างชาติ หรือองค์การก่อการร้ายที่มุ่งหมายของให้ได้ไปซึ่งความลับของชาติ หรือทำลาย ความมั่นคงแห่งชาติ โดยการจารกรรม การบ่อนทำลาย การก่อวินาศกรรมและการก่อการร้าย

"การข่าวกรองทางการสื่อสาร" หมายความว่า การใช้เทคนิคและการดำเนินการวิธีทางเครื่องมือสื่อสารด้วยการดักจับการติดต่อสื่อสารทางสัญญาณวิทยุ เพื่อให้ได้มาซึ่งข่าว เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของต่างชาติหรือองค์การก่อการร้าย อันอาจจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ

"การรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน" หมายความว่า การให้คำแนะนำช่วยเหลือและ กำกับส่วนราชการฝ่ายพลเรือน ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ ในการดำเนินการเพื่อรักษา ความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่ สถานที่ เอกสารและสิ่งของอื่น ๆ ของทางราชการให้พ้นจากการจารกรรม การบ่อน การทำลาย การก่อวินาศกรรม และการก่อการร้าย

มาตรา 4 ให้มีสำนักข่าวกรองแห่งชาติ มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจการการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง การข่าวกรองทางการสื่อสารและการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน
2. ติดตามสถานการณ์ภายในประเทศและต่างประเทศที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ และรายงานต่อนายกรัฐมนตรีและสภาความมั่นคงแห่งชาติ
3. กระจายข่าวกรองที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติให้หน่วยงานของรัฐหรือ

รัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม

4. ศึกษา วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับกิจการการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง และการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
5. เป็นศูนย์กลางประสานกิจการการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง และการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือนกับหน่วยข่าวกรองอื่นภายในประเทศ
6. เป็นหน่วยงานหลักในการประสานกิจการการข่าวกรองและการต่อต้านข่าวกรองกับหน่วยข่าวกรองของต่างประเทศในเรื่องที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ
7. เสนอแนะนโยบายและมาตรการ ตลอดจนให้คำแนะนำและ คำปรึกษาด้านการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง และการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือนต่อนายกรัฐมนตรีและสภาความมั่นคงแห่งชาติ
8. ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี และสภาความมั่นคงแห่งชาติ มอบหมาย

มาตรา 5 ในกรณีที่หน่วยข่าวกรองอื่นของรัฐได้รวบรวมและรายงานข่าวกรองให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่รับผิดชอบในหน่วยข่าวกรองนั้นแล้ว ให้หน่วยข่าวกรองดังกล่าวจัดส่งสำเนารายงานข่าวกรองนั้นต่อสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติกำหนด โดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี

มาตรา 6 ให้มีผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติมีหน้าที่ควบคุม ดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ รับผิดชอบขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

ให้มีรองผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ และจะให้มีผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการก็ได้

ให้ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ รองผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ และผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

มาตรา 7 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกิจการด้านข่าวกรองแห่งชาติเพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในอันจะเกิดประโยชน์แก่ความมั่นคงแห่งชาติ รัฐบาลจึงจัดตั้งสำนักข่าวกรองแห่งชาติขึ้น ให้เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ในกิจการดังกล่าวเพื่อให้มีอำนาจ และหน้าที่ในด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจการข้าวกรอง และการต่อต้านการข้าวกรองแห่งชาติ และการรักษาความปลอดภัยฝ้ายพลเรือน พร้อมกับให้มีผู้อำนวยการสำนักข้าวกรองแห่งชาติมีหน้าที่ควบคุมและดูแลโดยทั่วไป ซึ่งราชการของ สำนักข้าวกรองแห่งชาติรับผิดชอบขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ง
คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ 54/2552

เรื่อง จัดตั้งศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ ในส่วนกลางและ 5 ภาค

เพื่อให้การบริหารงานศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ (ศป.ข.) มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการข่าวกรองของรัฐบาลได้อย่างรวดเร็ว ทันเวลา รวมทั้งการระดมทรัพยากรในการพัฒนาเครือข่ายการข่าวภาครัฐและภาคประชาชนในส่วนกลางและภูมิภาคให้เข้มแข็ง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 (3) และ (9) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

1. ให้มีศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ (ศป.ข.) ขึ้นในส่วนกลาง และ 5 ภาค โดยมอบสำนักข่าวกรองแห่งชาติรับผิดชอบการบริหารจัดการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ และกำหนดกรอบกำลังพลเป็นไปตามความเหมาะสมจำเป็นของสถานการณ์
2. ศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ (ศป.ข) มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

2.1 องค์ประกอบ

- (1) ผู้อำนวยการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ ซึ่งผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติแต่งตั้งจากรองผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติที่ได้รับมอบหมาย
- (2) รองผู้อำนวยการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ ซึ่งผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติแต่งตั้งจากที่ปรึกษาสำนักข่าวกรองแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการจากหน่วยงานทหารและตำรวจ หนึ่งละ 1 คน ตามที่หัวหน้าส่วนราชการนั้น ๆ มอบหมาย
- (3) คณะที่ปรึกษาศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ ประกอบด้วยหัวหน้าหรือรองหัวหน้าหรือผู้แทนส่วนราชการจากหน่วยข่าวหลัก หน่วยงานความมั่นคง และส่วนราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐภาคเอกชนและประชาชน ตามความเหมาะสมจำเป็น
- (4) ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากหน่วยงานในประชาคมข่าวกรอง
- (5) ส่วนบังคับบัญชา / สำนักงาน ศป.ข. / ส่วนแผนงานและประเมินผล / ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร / ส่วนปฏิบัติการข่าวส่วนกลาง / ส่วนปฏิบัติการข่าวกรอง

ทางเทคนิคและระบบเครือข่าย / ส่วนข่าวในประเทศ / ส่วนข่าวต่างประเทศ / ส่วนประสาน
เครือข่ายการข่าวภาครัฐและประชาชน

(6) ศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติภาค 1 – 5 (ศป.ข. ภาค 1 – 5) โดยแบ่งพื้นที่
รับผิดชอบ 5 พื้นที่ ได้แก่ 1) ภาคกลางและภาคตะวันออก 2) ภาคเหนือ 3) ภาคตะวันออก
เฉียงเหนือ 4) ภาคตะวันตกและภาคใต้ตอนบน และ 5) ภาคใต้ตอนล่าง

ทั้งนี้ การแต่งตั้งตามข้อ 2.1 (1) – (4) ให้ผ่านความเห็นชอบของ
รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายด้วย

2.2 อำนาจหน้าที่

(1) ติดตาม ประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งภายในประเทศและ
ต่างประเทศ ตลอด 24 ชั่วโมง รายงานข่าวประจำวัน ข่าวเร่งด่วน ข่าวเฉพาะกรณี และ
รายงานแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง เสนอต่อนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี
สภาความมั่นคงแห่งชาติ และกระจายข่าวไปยังหน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

(2) เผื่อระวังภัยคุกคามความมั่นคงปลอดภัย ทั้งในภาวะปกติ และช่วงที่มี
สถานการณ์หรือช่วงเทศกาลสำคัญ ๆ พระราชพิธี การประชุมหรืองานพิธีการสำคัญของรัฐ
เพื่อสนับสนุนการป้องกัน หรือการแก้ไขสถานการณ์ในกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินรุนแรงเกิดขึ้น
ปฏิบัติต่อเนื่องจากสิ้นสุดสถานการณ์

(3) ให้ความรู้ และประสานความร่วมมือด้านการข่าว จากภาครัฐ ภาคประชาชน
และภาคเอกชน ในส่วนกลางและภูมิภาค

(4) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรี
มอบหมาย และสภาความมั่นคงแห่งชาติ มอบหมาย

ข้อ 3 ให้ผู้อำนวยการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่

(1) รับผิดชอบการบริหารจัดการ และกำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์ประสาน
ข่าวกรองแห่งชาติ ให้บรรลุผลตามภารกิจหน้าที่ตามคำสั่งนี้

(2) แต่งตั้งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ
ภาค 1 - 5 ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ
และศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติภาค 1 – 5 โดยความเห็นชอบของผู้บัญชาการ
สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

(3) แต่งตั้งคณะทำงาน และ/หรือจัดตั้งศูนย์ร่วมเฉพาะกิจ ได้ตามความเหมาะสม
จำเป็น เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ และ

ศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติภาค 1 – 5 โดยความเห็นชอบของผู้อำนวยการ
สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

(4) ประสานงานกับหน่วยข่าว ส่วนราชการ และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้
โดยตรง ในการขอทราบหรือตรวจสอบข้อมูล/ข่าวกรอง และขอความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ที่
เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ

(5) เชิญผู้แทนของหน่วยข่าว ส่วนราชการ องค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุม
ปรึกษาหารือ ให้ข้อมูลข่าวสาร ให้ข้อคิดเห็น และพิจารณาปัญหาเฉพาะเรื่องได้ตาม
ความจำเป็น

(6) รายงานสถานการณ์ และรายงานผลการปฏิบัติงานโดยรวม ปัญหา/อุปสรรค
การทำงานของศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติในส่วนกลางและภูมิภาค ตามห้วงเวลาที่เหมาะสม
เสนอต่อผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ และนายกรัฐมนตรี

ข้อ 4 ศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติภาค 1 – 5 มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

4.1 องค์ประกอบ

(1) ผู้อำนวยการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติภาค 1 – 5 และ
รองผู้อำนวยการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติภาค ๆ ละ 1 – 3 คน จากสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
หน่วยงานทหารและตำรวจ ตามความเหมาะสมจำเป็นของแต่ละพื้นที่

(2) ที่ปรึกษาศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติภาค 1 – 5 จากภาครัฐ ภาคเอกชน
และประชาชน ตามความเหมาะสมจำเป็น

(3) ส่วนบังคับบัญชา / สำนักงาน ศป.ช.ภาค / ส่วนปฏิบัติการข่าว /
ส่วนข่าวกรองและประเมินการณ์ / ส่วนประสานเครือข่ายการข่าวภาครัฐและประชาชนในพื้นที่

4.2 อำนาจหน้าที่ศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติภาค 1 – 5

(1) เป็นศูนย์กลางประสานการดำเนินงานข่าวกรองกับหน่วยงานการข่าวและ
ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ให้เป็นไปตามนโยบายข่าวกรองแห่งชาติ และตามภารกิจตามที่
ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี สภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
และผู้อำนวยการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ

(2) ติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ความรับผิดชอบ
โดยเฉพาะพื้นที่ชายแดนอย่างต่อเนื่อง และผลิตรายงานสถานการณ์ปัจจุบัน รายงานข่าวกรอง
ยุทธศาสตร์ รายงานข่าวเฉพาะกรณี และรายงานการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับ

ความมั่นคง เสนอต่อผู้ใช้ข่าวและหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ ผู้ใช้ข่าวในส่วนกลาง

(3) เฝ้าระวังภัยคุกคามความมั่นคงปลอดภัยในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ทั้งในภาวะปกติ และช่วงที่มีสถานการณ์หรือช่วงเทศกาลสำคัญ ๆ พระราชพิธี การประชุมหรืองานพิธีการสำคัญของรัฐ เพื่อสนับสนุนการป้องกัน หรือการแก้ไขสถานการณ์ในกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินรุนแรงเกิดขึ้น และปฏิบัติต่อเนื่องจนสิ้นสุดสถานการณ์

(4) ให้ความรู้และประสานความร่วมมือด้านการข่าวจากภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชนในพื้นที่

(5) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ และผู้อำนวยการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ มอบหมาย

ข้อ 5 ผู้อำนวยการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติภาค 1 – 5 มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) บริหารจัดการ และกำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ แต่ละภาค ตามที่ได้รับมอบหมาย

(2) ประสานงานด้านการข่าวกับหน่วยข่าว หน่วยงานด้านความมั่นคงส่วนราชการอื่น ๆ และองค์กรที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ในส่วน 1) การขอทราบ และ / หรือการตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร / ข่าวกรอง เพื่อให้การรายงานข่าว และการประมวลสถานการณ์ในพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด และ 2) การสนับสนุนด้านการข่าวจากประชาคมข่าวกรองในพื้นที่ และการดำเนินมาตรการทางการข่าว เพื่อการป้องกัน หรือ การแก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์ในพื้นที่ หรือลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้น

(3) เชิญผู้แทนของหน่วยงาน ส่วนราชการ และองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาร่วมพิจารณาปัญหาเฉพาะเรื่องได้ตามความจำเป็น เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติภาค 1 – 5

(4) บรรยายสรุปและ / หรือจัดทำรายงานสถานการณ์ รายงานผลการปฏิบัติงาน เสนอต่อผู้อำนวยการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ตามห้วงเวลาที่เหมาะสม และ / หรือ เมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉิน

(5) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ และผู้อำนวยการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ มอบหมาย

ข้อ 6 ให้ที่ปรึกษาศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ และที่ปรึกษาศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติภาค 1 – 5 มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) ให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ แก่ผู้อำนวยการศูนย์ประสาน

ข่าวกรองแห่งชาติ และผู้อำนวยการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติภาค 1 – 5 เกี่ยวกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ในพื้นที่ ที่อาจกระทบต่อผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของชาติ และความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ตลอดจนหนทางปฏิบัติการข่าวกรองของหน่วยข่าวในพื้นที่และการแก้ไขสถานการณ์

(2) ประสานแจ้งให้หน่วยต้นสังกัดกำลังกำลังพลของหน่วยในความรับผิดชอบร่วม สนับสนุนการดำเนินงาน หรือร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ผู้อำนวยการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ และผู้อำนวยการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติภาค 1 – 5 ร้องขอ

ข้อ 7 ให้หน่วยข่าวและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถ และ/หรือมีประสบการณ์ในงานด้านการข่าวกรองและต่อต้านข่าวกรอง ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานหลักของหน่วยกับศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติในส่วนกลาง ตามที่ผู้อำนวยการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ ร้องขอ

ข้อ 8 ให้ทุกหน่วยข่าว และส่วนราชการ รวมทั้งรัฐวิสาหกิจสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติทุกรูปแบบ ในขอบเขตที่สามารถกระทำได้ โดยให้ถือเป็นลำดับความเร่งด่วนสูงสุด และให้ปฏิบัติตามคำสั่งนี้โดยเคร่งครัด

ข้อ 9 ให้สำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง จัดสรรงบประมาณและจัดระบบรองรับการดำเนินงานและการปฏิบัติตามคำสั่งนี้

ข้อ 10 ให้ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ และศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติภาค 1 – 5 ถือว่าเป็นกำลังพลที่ปฏิบัติงานประเภทเสี่ยงอันตราย ให้ได้รับสิทธิต่าง ๆ ตามที่ราชการกำหนด เช่นเดียวกับกำลังพลที่ปฏิบัติงานตามแผนป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม และได้รับการพิจารณาสิทธิตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยบำเหน็จความชอบ ค่าตอบแทน และการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือช่วยเหลือราชการ เนื่องในการป้องกันอธิปไตยและการรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ พ.ศ. 2521 รวมทั้งสิทธิอื่น ๆ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

นายกรัฐมนตรี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวประไพวัลย์ ศิริโยธธา
วัน เดือน ปีเกิด	5 ธันวาคม 2506
สถานที่เกิด	บ้านมะค่า ตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
ประวัติการศึกษา	ประถมศึกษา จากโรงเรียนบ้านมะค่า ตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนผดุงนารี จังหวัดมหาสารคาม ปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สถานที่ทำงาน	สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
ตำแหน่ง	หัวหน้าฝ่ายแต่งตั้งและประเมินบุคคล ส่วนบริหารงานบุคคล สำนักอำนวยการ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี